

حسابداران

در این شماره می خوانیم:

گزارش آزمون حسابدار مالیاتی مشاغل - ۲۰ مرداد ۱۴۰۲ | گزیده‌ای از گزارش میزگرد آنلاین چالش‌های گزارش جدید حسابرسی - ۷ خرداد ۱۴۰۲ | افین تک در صنعت بانکداری | کاربرد رایانش ابری در بانکداری و تجارت الکترونیک (مزایا، چالش‌ها و تهدیدات امنیتی) | بررسی وضعیت مسائل پایداری محیطی از دیدگاه مدیران اجرایی شرکت‌ها براساس گزارش مؤسسه Deloitte در سال ۲۰۲۳ | سلامت مالی شرکت‌ها؛ چگونه یک شرکت با وضعیت مالی سالم را شناسایی کنیم؟ | مروری بر قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا؛ از اهداف تا نتایج

به نام خداوند جانک و خرد

انجمن

- ۱۸ گزارش آزمون حسابدار مالیاتی مشاغل - ۲۰ مرداد ۱۴۰۲
- ۳۴ گزیده ای از گزارش میزگرد آنلاین چالش‌های گزارش جدید حسابرسی - ۷ خرداد ۱۴۰۲
- ۷۲ فهرست مؤسسات حسابرسی
- ۷۹ فهرست اعضای خبره‌ی انجمن
- ۸۳ اعضای جدید انجمن

مقالات و مطالب فنی

- ۲ فین تک در صنعت بانکداری
فاطمه صراف، رحمان رحیمی
- ۳۴ کاربرد رایانش ابری در بانکداری و تجارت الکترونیک (مزایا، چالش‌ها و تهدیدات امنیتی)
احمد حسن پور، مهدی علی نژادساوکلانی
- ۵۰ بررسی وضعیت مسائل پایداری محیطی از دیدگاه مدیران اجرایی شرکت‌ها براساس گزارش مؤسسه Deloitte در سال ۲۰۲۳
مهدی مهلوجی
- ۵۶ سلامت مالی شرکت‌ها؛ چگونه یک شرکت با وضعیت مالی سالم را شناسایی کنیم؟
رامین جعفری علمداری
- ۶۲ مروری بر قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا؛ از اهداف تا نتایج
سیدرضا اسدی

مهر و آبان ۱۴۰۲
سال ۳۵، شماره‌ی پیاپی ۳۵۰
شاپا: ۱۷۳۵-۵۳۰ ISSN

صاحب امتیاز: انجمن حسابداران خبره‌ی ایران
مدیر مسئول: مهدی تقوی
سر دبیر و مدیر اجرایی: سیدمحمدباقرآبادی
طراح، صفحه‌آرا، و امور وبگاه: لیلا بیگلری
دبیر اخبار و امور آگهی‌ها: بنفشه صفری‌نژاد
هیئت تحریریه: حسن چناری

مقاله‌ها و اظهارنظرهای مندرج در حسابدار بازتاب‌دهنده‌ی نظر رسمی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران نیست؛ مگر در مواردی که تصریح شود.

مسئولیت مقاله‌ها و اظهارنظرهای مندرج در حسابدار در برابر ادعاهای اشخاص ثالث بر عهده‌ی تهیه‌کنندگان مطالب است.

حسابدار در ویرایش فنی و ادبی و یک‌دست کردن دستور خط فارسی مطالب آزاد است.

نشانی دفتر مجله: تهران، میدان آرژانتین، خیابان شهیده راشل کوری (بیست و هفتم)، خیابان الوند، پلاک ۲۸، طبقه دوم
تلفن: ۸۸۶۵۹۹۸۵-۸۸۶۵۹۹۸۲
فکس: ۸۸۷۸۶۶۷
کدپستی: ۱۵۱۴۹۳۶۵۱۶
صندوق پستی: ۱۵۱۵۳۶۹۱
وبگاه انجمن: iica.ir
وبگاه مجله: hesabdardar.iica.ir
رایانامه مجله: hesabdardar@iica.ir

www.hesabdardar.iica.ir

آرشیو کامل شماره‌های پیشین حسابدار در وبگاه مجله به نشانی فوق در دسترس همه علاقه‌مندان است.

فین تک در صنعت بانکداری

ترجمه:

چکیده

مؤسسات مالی به ویژه بانکهای تجاری دارد. فین تک محدودیت‌های زمانی و مکانی را شکسته است و بانکهای تجاری را قادر می‌سازد تا مشتریان بیش‌تری در منطقه بزرگ‌تری داشته باشند. خدمات آنلاین و ربات‌های هوشمندی که توسط فناوری مالی آورده شده‌اند، جایگزین نیروی کار سنتی شده‌اند و هزینه‌ها را

در عصر سومین انقلاب فناوری، فناوری دیجیتال، مانند کلان داده و محاسبات ابری، به سرعت در حال رشد و توسعه است. فین تک که از ادغام امور مالی و فناوری سرچشمه می‌گیرد، زمانی پدیدار شد که نیاز به یکپارچگی پویا به وجود آمد. ظهور و توسعه فناوری مالی تأثیر به‌سزایی بر

رحمان رحیمی

فاطمه صراف

کلید واژه‌ها: فین‌تک، بانک‌های تجاری، فناوری دیجیتال

مقدمه

فین‌تک^۱ به معنای کاربرد نوآورانه فناوری در ارائه خدمات مالی است. این فناوری صنعتی در فضای اقتصادی است و به کمپانی‌هایی اشاره دارد که با کاربرد تکنولوژی تلاش می‌کنند، خدمات مالی را کارآمدتر کنند. شرکت‌های فعال در زمینه فناوری‌های مالی عموماً استارت‌آپ‌هایی هستند که تلاش می‌کنند خودشان را در سیستم‌های مالی جا بیندازند و شرکت‌های سنتی را به چالش بکشند. مرکز ملی تحقیقات دیجیتال^۲ در دوبلین ایرلند فین‌تک را این‌گونه تعریف می‌کند: نوآوری در خدمات مالی؛ این عنوان برای نامیدن گستره وسیعی از اپلیکیشن‌های فناوری‌ها به کار می‌رود که در بخش زیادی از ابتدا تا انتهای زنجیره ارزش محصولات مصرفی کاربرد دارند؛ همین‌طور تازه‌واردانی که بازیگران فعلی را به رقابت فراخوانده‌اند و نیز برای نامیدن پارادایم‌های جدیدی مانند بیت‌کوین استفاده می‌شود.

فین‌تک به طور گسترده، اصطلاح تکنولوژی مالی می‌تواند به هر نوآوری در مورد نحوه تعامل مردم با کسب و کار، از اختراع پول دیجیتال تا حسابداری دوگانه، اعمال شود. به دلیل انقلاب اینترنت و همچنین انقلاب تلفن همراه و تلفن هوشمند، تکنولوژی مالی به صورت فوق‌العاده‌ای رشد یافته است و فین‌تک، که در ابتدا به تکنولوژی رایانه‌ی مربوط به پشت صحنه بانک‌ها یا شرکت‌های تجاری اشاره می‌کرد، در حال حاضر انواع مختلفی از مداخلات تکنولوژیکی را به اموال شخصی و تجاری توصیف می‌کند.

گرو رشد فین‌تک‌ها می‌دانند؛ به گونه‌ای که تمایل به سرمایه‌گذاری فین‌تک با سرعت زیادی در حال رشد است. فین‌تک در حوزه مالی شفافیت ایجاد کرده و ریسک‌ها را کاهش می‌دهند. موجب بهبود دسترسی مشتریان به خدمات مالی شده و سرعت را افزایش می‌دهد. فین‌تک طراحی شده است که با چابکی بیشتر، خدمت‌دهی به بخش‌های مختلف و خدمات بهتر و سریع‌تر؛ تهدیدی برای خدمات سنتی باشد و در نهایت این خدمات را به چالش بکشد.

کاهش داده‌اند. فین‌تک می‌تواند آگاهی نوآورانه بانک‌های تجاری را افزایش دهد، به استعدادها نوآورانه اهمیت دهد و دائماً برای ایجاد محصولات جدید و خدمات جدید نوآوری ایجاد کند. رابطه بین فناوری مالی و بانک‌های تجاری یک رابطه جایگزین نیست بلکه مکمل است. فناوری مالی می‌تواند بانک‌های تجاری را برای انجام محصولات و خدمات و سایر نوآوری‌ها برای بهبود کارایی عملیاتی و کاهش هزینه‌ها تشویق کند. بسیاری از تحلیل‌گران، آینده صنعت بانکداری را در

فین تک در حال حاضر انواع فعالیت‌های مالی مانند انتقال پول، تخصیص چک با گوشی‌های هوشمند، کنار گذاشتن یک شعبه بانک برای درخواست اعتبار، جمع‌آوری پول برای راه‌اندازی کسب و کار یا مدیریت سرمایه‌گذاری‌ها را بدون کمک هیچ شخص دیگری، توصیف می‌کند. فین تک طراحی شده است که با چابکی بیشتر، خدمات‌دهی به بخش‌های مختلف و خدمات بهتر و سریع‌تر؛ تهدید و چالشی برای خدمات سنتی باشد و در نهایت این خدمات را درون خودش غرق کند. ایجاد تحول در صنعت مالی و بانکداری و شکل‌دهی دوباره به آن با رعایت اصول

ذیل از اهداف اساسی فین تک می‌باشد. الف) کاهش هزینه‌ها (در عین حفظ کیفیت و افزایش سرویس‌های مالی) ب) حذف بروکراسی‌ها و شکستن محدودیت‌های زمانی و جغرافیایی ج) توانایی هوشمندانه در ارزیابی خطرها و ریسک‌های احتمالی

در عصر سومین انقلاب فناوری، فناوری دیجیتال، مانند کلان‌داده و محاسبات ابری، به سرعت در حال توسعه است. فین تک که از ادغام امور مالی و فناوری سرچشمه می‌گیرد، زمانی پدیدار شد که نیاز به یکپارچگی پویا داشت. ظهور و توسعه فناوری مالی تأثیر بسزایی بر مؤسسات مالی به ویژه بانک‌های تجاری دارد (لی

و همکاران، ۲۰۲۲).

فین تک به کاهش واسطه‌گری مالی سرعت بخشیده است و باعث شده است که تعداد زیادی از مشتریان بانک‌های تجاری را ترک کرده و به شرکت‌های فین تک روی بیاورند. توسعه داده‌های بزرگ فین تک، رایانش ابری و سایر فناوری‌ها عملاً عملکرد اعتباری بانک‌های تجاری سنتی، مانند تأثیر مدل‌های پرداخت شخص ثالث را تضعیف کرده است. تجارت راحت و متنوع پرداخت شخص ثالث، عملیات بانکی را دور می‌زند و عملکرد اعتباری بانک‌های تجاری را کاهش می‌دهد. بانک‌های تجاری سنتی تحت تأثیر فرهنگ مدیریتی و عدم تجربه خود هستند و در پاسخگویی به موارد جدید

مانند فناوری مالی کند هستند. ایده‌های توسعه، تغییر نکرده است زیرا بانک‌های تجاری سنتی فاقد استعداد های حرفه‌ای فین تک هستند و توسعه شرکت‌های فین تک سهم بازار بانکداری سنتی را به خود اختصاص داده است.

فین تک محدودیت‌های زمانی و مکانی را شکسته است (سان، ۲۰۲۱) و بانک‌های تجاری را قادر می‌سازد تا مشتریان بیشتری در منطقه بزرگ‌تری داشته باشند. خدمات آنلاین و ربات‌های هوشمندی که توسط فناوری مالی آورده شده‌اند، جایگزین نیروی کار آفلاین شده‌اند و هزینه‌ها کاهش می‌یابد. فین تک می‌تواند آگاهی نوآورانه بانک‌های تجاری را افزایش دهد، به استعدادهای نوآورانه اهمیت دهد و دائماً برای ایجاد محصولات جدید و خدمات جدید نوآوری کند. بانک‌های تجاری به طور فعال با شرکت‌های فناوری مالی همکاری می‌کنند که می‌تواند از طریق فناوری‌هایی مانند مشتریان داده‌های بزرگ با دقت بیشتر شناسایی شود و توانایی قیمت‌گذاری ریسک بانک‌های تجاری را بهبود بخشد (وانگ و همکاران، ۲۰۲۲).

سرمایه‌گذاری در فین تک

فین تک یکی از علاقه‌مندی‌های جدید سرمایه‌گذاران است و تبدیل به یکی از زمینه‌های مورد توجه کارآفرینان برای راه‌اندازی کسب و کارهای خلاقانه شده است. نوآوری فناوری فین تک با سودآوری بانک‌ها رابطه مثبت دارد. صنعت بانکداری سنتی تهدیدات رقابتی پنهان را از این انقلاب فین تک درک می‌کند. به همین دلیل است که در سال‌های اخیر با موج تملک اتحاد با استارت‌آپ‌های فین تک روبرو شده است تا بتواند از طریق اصطلاحات مراکز نوآوری داخلی، به ارائه

خدمات بهتر فناوری پردازد (کلاریجو و دیگران، ۲۰۱۹).

در دهه اخیر، به علت بالا رفتن توجه جوامع به مسائل مالی، فین تک‌ها ظهور یافته‌اند و با استقبال درخور توجهی همراه بوده‌اند. با توجه به این تحول‌ها در سیستم‌های مالی و بانکی، تقریباً تمامی مؤسسه‌های مالی بزرگ در حال ورود به این حوزه‌اند. این بازیگران سنتی قصد دارند با حمایت از کسب و کارهای نوپای این حوزه، راه ورود خود را به سرویس‌های دیجیتال، نظیر تلفن‌های همراه و پردازش ابری تسهیل کنند. با توجه به آمارهای جهانی، نرخ رشد شرکت‌های حوزه فین تک سالانه ۲۶ درصد بوده است و این میزان همچنان در حال افزایش است (اسدی قنبری و همکاران، ۱۳۹۵).

بسیاری از تحلیل‌گران، آینده صنعت بانکداری را در گرو رشد فین تک‌ها می‌دانند؛ به گونه‌ای که تمایل به سرمایه‌گذاری در این شرکت‌های نوپا، با سرعت زیادی در حال رشد است. طبق گزارش‌ها، تا سال ۲۰۱۸، هشت میلیارد دلار فقط از راه بانک‌ها در این حوزه سرمایه‌گذاری شده است (انصاری و همکاران، ۲۰۱۹).

در سال‌های اخیر، برنامه‌های کاربردی فین تک در بازارهای مالی جهانی برجسته

شده‌اند. مطابق آمارهای اکسنچر^۲ سرمایه‌گذاری در فین تک که در سال ۲۰۰۸ حدود ۹۳۰ میلیون دلار بوده ۱۲ برابر شده و در سال ۲۰۱۴ به بیش از ۱۲ میلیارد دلار رسیده است. صنعت نوپای فناوری‌های مالی در سال‌های گذشته شاهد رشد سریعی بوده است. چهل درصد از نیروی کار شهر لندن در بخش‌های خدمات مالی و فناوری کار می‌کنند. برخی از شرکت‌های شناخته شده فین تک مانند فاین‌دینگ سیرکل^۴، نات مگ^۵ و ترنسفر ویز^۶ در لندن فعالیت می‌کنند. در ایالات متحده آمریکا نیز استارت‌آپ‌های فین تک متعددی مانند افریم^۷، بترمنت^۸، ای‌ئی‌ایکس^۹، فاندرا^{۱۰}، بی‌هاف^{۱۱}، لندینگ کلاب^{۱۲}، مانی دان‌نت^{۱۳}، اسکوتر^{۱۴}، استریپ^{۱۵}، سوفی^{۱۶}، رابین هود^{۱۷}، پلاید^{۱۸} و ولث فرانت^{۱۹} فعالیت می‌کنند. در اروپا حدود ۱.۵ میلیارد دلار در شرکت‌های فین تک در سال ۲۰۱۴ سرمایه‌گذاری شده است که سهم شرکت‌های حاضر در لندن ۵۳۹ میلیون دلار، آمستردام ۳۰۶ میلیون دلار و استکهلم ۲۶۶ میلیون دلار بوده است. بعد از لندن، استکهلم دومین شهر اروپا است که بیش‌ترین سرمایه‌ها را در ۱۰ سال گذشته جذب کرده است. معاملات اروپایی‌ها در فین تک در ۵ فصل متوالی رو به افزایش

WB-21-463

چشم‌انداز مالی همراه با کاهش هزینه‌ها و خدمات متنوع‌تر شده است. فین‌تک ارتباط فناوری‌های مدرن، به ویژه اینترنت محاسبات ابری، اینترنت تلفن همراه یا همراه با فعالیت‌های تجاری فعال در حوزه خدمات مالی (وام‌های پولی، معامله بانکی)، را توضیح می‌دهد؛ بنابراین فین‌تک تلاش دارد به سیستم‌های مالی وارد شود و نهادهای مالی سنتی را به چالش بکشد. تعریف فین‌تک از منظر مرکز ملی پژوهش‌های دیجیتال در شهر دوبلین ایرلند نوآوری در خدمات مالی است (گومبر و همکاران^{۲۸}، ۲۰۱۷). به طور کلی، فین‌تک به ترکیبی از امور مالی و فناوری اشاره دارد که در حال رشد است صنعتی که از فناوری برای بهبود فعالیت‌ها در امور مالی استفاده می‌کند. در ده سال گذشته، فین‌تک در بازارهای مالی جهانی برجسته شده است و شرکت‌های فین‌تک افزایش یافته‌اند. توسعه سریع فین‌تک توجه دانشگاهی زیادی را به خود جلب کرده است. بسیاری از مطالعات نشان

سرمایه‌گذاری در شرکت‌های فین‌تک FTF25، در پنج سال گذشته (طی سال‌های ۲۰۱۵ الی ۲۰۱۹) به ۴۲۸ میلیارد دلار رسیده است و تعداد FTF‌های فعال در سطح جهانی حدود ۲۰۰۰۰ در پایان سال ۲۰۲۰ است. سرمایه‌گذاری سرمایه‌داران به عنوان یکی از بازیگران اصلی رکن مهم در رشد شرکت‌های فین‌تک می‌باشد (کامینگ و شوین باخر، ۲۰۱۸).

ضرورت گسترش فین‌تک

امروزه، به علت گسترش فناوری اطلاعات، افزایش نفوذ اینترنت و تحول همه جانبه فضای مجازی، ضرورت نوآوری در صنعت مالی بیش‌تر احساس می‌شود. فین‌تک یا فناوری مالی کاربرد نوآوری‌های فناورانه به منظور بهبود عملکردهای مالی است. یعنی تکنولوژی^{۲۶} و فایننشال^{۲۷} فین‌تک ترکیبی از دو کلمه فناوری و امور مالی است و یکی از حیطه‌های تحول آفرین و رو به رشد از مجموعه فناوری‌های انقلاب صنعتی چهارم به شمار می‌روند که موجب تغییر شکل، بهبود کیفیت و خلق

بوده است و از ۳۷ مورد در فصل چهارم ۲۰۱۵ به ۴۷ مورد در فصل اول ۲۰۱۶ رسیده است.

در آسیا و اقیانوسیه: قطب جدیدی برای فناوری‌های مالی در استرالیا از آوریل ۲۰۱۵ شروع به فعالیت کرده است. در حال حاضر بازیگران قوی در صنعت فین‌تک مانند تیرو پیمنتس^{۲۰}، کوپیت گروس^{۲۱} و استاک اسپات^{۲۲} فعالیت می‌کنند و هاب جدید شتاب رشد در این منطقه را بیش‌تر خواهد کرد. یک آزمایشگاه نوآوری در فناوری‌های مالی^{۲۳} نیز در هنگ‌کنگ راه‌اندازی شده است که روند نوآوری در خدمات مالی به کمک فناوری را تقویت خواهد کرد. کمپانی قابل ذکر دیگری وی مانی^{۲۴} است که در فیلیپین فعالیت می‌کند. پدیده فین‌تک، همراه با حضور سریع فناوری بزرگ در بازار خدمات مالی، ساختار واسطه‌گری مالی را تغییر می‌دهد (فراست و همکاران، ۲۰۱۹). بازار فین‌تک با سرعت بسیار بالایی در حال رشد است تخمین زده می‌شود که

داده است فناوری‌های نوظهور پتانسیل این کار را دارند که با کاهش هزینه، راحت‌تر و امن‌تر کردن تراکنش‌ها خدمات مالی را به شدت متحول کنند. با توسعه این فناوری، بخش بانکی نیز تحت تأثیر فین‌تک قرار گرفته است.

فین‌تک به کاربرد فناوری‌های نوظهور در صنعت بانکداری از جمله فناوری هوش مصنوعی، فناوری بلاک‌چین، فناوری محاسبات ابری، داده‌های بزرگ تکنولوژی و فناوری اینترنت اطلاق می‌شود. در سال‌های اخیر، توسعه فین‌تک روندی فزاینده در بانک‌ها داشته است. هسته فین‌تک ادغام فعالیت‌های مالی و فناوری پیشرفته است. نوآوری‌ها نیروی محرکه توسعه فین‌تک هستند. در مرحله توسعه فین‌تک، با به کارگیری فناوری‌های نوظهور، صنعت مالی نه تنها از حالت سنتی خارج شد و باعث بهبود کارایی شد بلکه مجموعه اطلاعات، مدیریت ریسک، مدل کسب و کار و استراتژی را نیز تغییر داد.

راهبردهای دیجیتالی

راهبرد دیجیتال روند شناسایی، بیان و اجرای فرصت‌های دیجیتالی است که مزیت رقابتی سازمان شما را افزایش می‌دهد. راهبرد دیجیتال شامل تحلیل استراتژیک (محیط خارجی، منابع داخلی)، اهداف استراتژیک (چشم‌انداز، مأموریت و اهداف)، تعریف استراتژیک (پلت‌فرم، بازار و مدل کسب و کار) و اجرای راهبرد کسب و کار دیجیتال است (هریسون، ۲۰۱۵). شرکت‌ها در مرحله اول در حال تکه‌تکه شدن در تمرکز بر فناوری بیش از راهبرد هستند. راهبردهای دیجیتالی در نهادهای نوپا به طور مشخص تمرکز عملیاتی دارند. این شرکت‌ها می‌گویند بهبود کارایی و تجارب

مشتری اهداف راهبردهای دیجیتالی آن‌ها است. از سوی دیگر در شرکت‌های بالغ، فناوری‌های دیجیتالی، برای دستیابی به اهداف استراتژیک به روشنی مورد استفاده قرار می‌گیرند (کانه و دیگران، ۲۰۱۵). صرف زمان و توجه زیاد مدیریت ارشد، موجب پیشرفت برنامه‌کاری دیجیتال می‌شود (هبرت، ویلموت، ۲۰۱۴). راهبرد دیجیتال با در نظر گرفتن چشم‌انداز و اهداف سازمان، فرصت‌ها و چالش‌های حوزه کسب و کار و شناسایی نیازمندی‌های ذینفعان کلیدی از یکسری و نوآوری‌ها، فناوری‌ها و رویکردهای نوین دیجیتال از سمت دیگر، نقشه راهی برای تحول سازمان طراحی می‌کند. هنگامی که شرکت‌های سنتی ابعاد دیجیتالی را به راهبرد کسب و کار خود اضافه می‌کنند، مدیران در صنایع مختلف خود را دارای توانایی‌هایی می‌یابند که با رقبای جدید خود سازگار نیستند (بهارادواج و دیگران، ۲۰۱۳). یک راهبرد دیجیتال عالی، مسیری است که مدیران را قادر می‌سازد ابتکارات دیجیتالی را هدایت، پیشرفت‌های خود را ارزیابی و تلاش‌های خود را در صورت نیاز هدایت کنند (راس و دیگران، ۲۰۱۷).

اخیراً، شواهد تجربی نشان می‌دهد FTFها با پیشنهادهای جدید در مقابل کسب و کار بانکداری سنتی به عنوان اعتباردهنده، بازار را مختل می‌کنند و تنها بخش‌های نافذ هستند که معمولاً توسط بازیگران اقتصادی فعلی تحت حمایت قرار می‌گیرند (کول و همکاران، ۲۰۱۹). بازیگران جدید بازار باعث کاهش اصطکاک‌ها و بهبود بهره‌وری و افزایش ثروت مشتریان می‌شوند (فوستر و همکاران، ۲۰۱۹).

مزایای فین‌تک

مزایای فین‌تک چند منظوره است. تعامل

بین مصرف‌کنندگان و خدمات مالی و همچنین بین ارائه‌دهندگان خدمات مالی ساده‌تر شده، فین‌تک پتانسیل قابل توجهی را برای افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها، نوسازی زیرساخت‌های مالی، مدیریت ریسک‌پذیری مؤثر و افزایش دسترسی به خدمات مالی در طیف وسیعی از جنبه‌های مختلف از جمله وام، پرداخت، امور مالی شخصی، انتقال پول و بیمه ایجاد کرده است؛ لذا در این زمینه پیشنهادهای کاربردی زیر جهت افزایش استفاده از فرصت‌ها و نقاط قوت موجود در جهت برطرف کردن نقاط ضعف و تهدیدها برای ورود فین‌تک‌ها به حوزه بانکداری اشاره شده است.

■ بانک‌های سنتی، می‌توانند با ارائه زیرساخت مالی، سرمایه و امکان دسترسی به پایگاه عظیم مشتریان خود، به فین‌تک‌ها کمک کنند تا کسب و کار خود را گسترش دهند.

■ فین‌تک‌ها می‌توانند نوآوری و فناوری‌های تحول‌آفرین را به بانک‌ها ارائه دهند. این امر به بانک‌ها کمک می‌کند تا تجربه مشتریان را بهبود بخشند.

■ بانک‌ها قادر خواهند بود به ارائه ارزش‌ها و خدمات جدید بپردازند، به طوری که این ارزش‌ها و خدمات جدید، با سرعت بیش‌تری به بازار وارد شوند، هزینه‌های کم‌تری را در برگیرند و از نرخ بازگشت سرمایه بالاتری برخوردار باشند.

■ این همکاری، هم به بانک‌های سنتی و هم به فین‌تک‌ها کمک می‌کند تا بر قابلیت‌های کلیدی خود متمرکز شوند و در حوزه‌هایی که در آن متخصص هستند با یکدیگر به همکاری بپردازند تا به نتایج مشترک مطلوب‌تری دست یابند.

■ انتظار می‌رود که تعداد رو به افزایشی

از اتحادها و اکتسابها پیرامون رابطه‌های برنامه‌نویسی شکل بگیرد.

■ بانک‌ها قادر خواهند شد تا به ارائه محصولات متمایز و خدماتی با ارزش افزوده پرداخته و با اپلیکیشن‌های طرف سوم یکپارچه سازند.

■ می‌تواند باعث جلب مشارکت گسترده مشتریان و جوامع در راستای نوآوری‌های جمعی شود.

این امکان را در اختیار کسب و کارها و مشتریان قرار می‌دهد تا به صورت لحظه‌ای، به تمام داده‌های بانکی دسترسی داشته باشند و اطلاعات مالی دقیق و بروزی را کسب نمایند.

■ با کمک رابطه‌ای برنامه‌نویسی باز، فرصت‌های بی‌شماری در زمینه برقراری ارتباط بین مشتریان و خدمات از طریق اکوسیستم بانکی مهیا خواهد شد.

■ با کم‌ترین میزان توسعه زیرساخت، این امکان را برای بانک‌ها فراهم می‌کند تا به

جریان درآمدی کاملاً جدیدی دست یابند. شرکت‌های فین‌تک، به پایگاه عظیم مشتریان و شبکه عظیم مالی از بانک‌های سنتی دست می‌یابند.

■ بانک‌ها قادر خواهند بود خدمات خود را یکپارچه کنند و به ارائه خدمات جدیدی بپردازند که از منظر هزینه، عملکرد، سرعت و راحتی، در وضعیت بهتری قرار دارند.

■ نهادهای قانون‌گذاری از بانک‌ها انتظار دارند تا به ایجاد لایه‌های چندگانه امنیتی بپردازند.

■ بانک‌ها ناچارند تا با سرمایه‌گذاری عظیم بر امنیت سایبری و سایر فناوری‌های امنیتی مانند احراز هویت توسط مشخصه‌های فیزیولوژیکی، به حملات سایبری پاسخ دهند.

■ بانک‌ها باید به مقوله امنیت سایبری، نه به عنوان یک مسأله فناوری اطلاعات بلکه به عنوان مسأله‌ای، کسب و کاری

بنگرند، چرا که ضعف در امنیت، تنها باعث ایجاد هزینه و یا دعاوی قضایی نمی‌شود؛ بلکه همچنین اعتماد مشتریان به سازمان را نیز به خطر می‌اندازد.

■ باعث ایجاد چابکی و انعطاف‌پذیری در فرآیندهای میانی و پشتیبان بانک‌ها می‌شود و این امکان را در اختیار بانک‌ها قرار می‌دهد تا نه تنها فرآیندهای بیرونی، بلکه کل کسب و کار خود را به طور کامل دیجیتال کنند.

■ بسیاری از بانک‌ها در نظر دارند که با پیاده‌سازی زیرساخت ابری، تعداد مراکز داده خود را کاهش دهند.

■ برخی از بانک‌ها نیز با احتیاط بیشتری حرکت می‌کنند و خدمات عمومی مبتنی بر ابر را به صورت آزمایشی و یا در حوزه‌هایی که کلیدی نیستند، به کار می‌گیرند.

در نهایت می‌توان نتیجه گرفت که نوآوری در ارائه خدمات در حوزه بانکداری

یا سابقه‌دار

(۳) ممکن است چالش‌های ارائه شده توسط فناوری‌های جدید پیش‌بینی نشده باشد (واردانیان، ۲۰۱۸).

فناوری دیجیتال در صنعت بانکداری، با توجه به رقابت شدیدی که در این حوزه میان بخش‌های گوناگون این صنعت و بازیگران تازه وارد به آن دیده می‌شود، نقش بسیار مهم و تعیین‌کننده‌ای در ترسیم آینده آن ایفا می‌کند (اسدالله و همکاران، ۱۳۹۸). فین‌تک‌ها ابزارهایی نوآورانه و با کاربردی ساده و کاربر پسندند که این ویژگی کلیدی موفقیت یعنی ساده‌سازی محصول و خدمات را هدف قرار داده‌اند (اسدی قنبری و همکاران، ۱۳۹۵). اقدام در جهت کاهش عدم‌تقارن اطلاعاتی و ایجاد توزیع جدید و مدل‌های خدمات، بازیگران بازار جدید فین‌تک یک تهدید جدی برای مدل کسب‌وکار سنتی بانک به شمار می‌روند (بوت و همکاران، ۲۰۲۰). دهه گذشته یا بیش‌تر شاهد رشد قوی در نوآوری دیجیتال بوده است، به ویژه در فناوری مالی (فین‌تک) با این

فین‌تک ۳۰ گذاشت. اکو سیستم فین‌تک متشکل از سازمان‌های دولتی، موسسات مالی، بانک‌ها، فناوری تأمین‌کنندگان و سایر ارائه‌دهندگان خدمات تکمیلی مالی می‌باشد (لی و شین ۳۱، ۲۰۱۸). موفقیت یک اکو سیستم در تلاش هماهنگ ذینفعان آن می‌باشد (کافمن، لیو و ما، ۲۰۱۵).

با توجه به اینکه فین‌تک به عنوان یک فناوری دیجیتال یک پدیده نوظهور است، شرکت‌های فین‌تک برای دستیابی به پایداری در اکوسیستم‌های فین‌تک باید مکانیسم‌های مقیاس‌پذیری را درک کرده و از مزیت رقابتی آن استفاده کنند. اگر این مکانیسم‌ها درک نشده باشند، این احتمال وجود دارد که نهادهای فین‌تک به مقیاس‌پذیری دست نیابند (آناگنوستوپولوس ۳۲، ۲۰۱۸). عدم توسعه اکوسیستم فین‌تک می‌تواند به دلایل زیر باشد.

- (۱) عدم درک در مورد چگونگی مدیریت فرآیند توسعه اکوسیستم فین‌تک
- (۲) کمبود چارچوب‌های نظارتی توسعه‌یافته

باعث کاهش هزینه، استفاده و ایجاد ارزش از داده، استفاده از فناوری برای خلق ارزش، کسب و کار پلتفرمی و اقتصاد اشتراکی و ایجاد بسته ارزش خواهد شد؛ لذا با ایجاد کسب و کارهایی در این زمینه می‌توان با تجربه‌ای بهتر، درآمد بیشتری کسب کرد. این کسب و کارها در زمینه فین‌تک خواهد بود که تغییرات و فرصت‌ها و چالش‌های آن در حوزه‌های مالی، برای مصرف‌کنندگان، سرویس‌دهنده‌ها و قانون‌گذاران موجب بروز موج جدیدی از نوآوری‌ها شده است (ثمیری و همکاران، ۱۳۹۸).

فین‌تک تنها وسیله‌ای برای شرکت‌های مالی نیست که کارایی آن‌ها را افزایش می‌دهد؛ بلکه در سطح گسترده‌تر، باعث شده است پتانسیل بسیار زیادی برای رسیدگی به مشکلات اجتماعی به وجود آید. مانند گسترش دسترسی به خدمات مالی برای افراد محروم گروه‌ها و جوامع اجتماعی بر اساس گزارش جهانی سرمایه‌گذاری در فین‌تک در سطح جهان می‌تواند از ایالات‌متحده فراتر رود و به ۱۵۰ میلیارد دلار در ۳ تا ۵ سال آینده برسد (گرمز و همکاران، ۲۰۱۸). با ظهور نوآوری‌های فین‌تک، چشم‌انداز مالی در یک حالت تکامل مستمر برای بهبود فرآیند کسب و کار و عملکرد محصول قرار می‌گیرد (کلمونز و وبر، ۱۹۹۸).

فناوری دیجیتال

بحران مالی جهانی تغییرات قابل توجهی را ایجاد کرده است که بسیاری از ساختارها از جمله جریان اطلاعات را در بازارهای مالی تغییر داده است (گومبر و همکاران، ۲۰۱۷). شرکت‌های فین‌تک در خلاء نمی‌باشند بلکه با شرکت‌های مختلفی همزیستی دارند که می‌توان نام آن‌را اکوسیستم

بدون تماس و فوری؛ خدمات مدیریت دارایی؛ سرمایه‌گذاری و مشاوره خدمات مالی و مدیریت ذخیره اطلاعات و داده‌ها بانک‌ها بر اساس سیستم قدیمی فناوری اطلاعات کار می‌کنند و به نظر می‌رسد در آن کند هستند شرکت‌های فین‌تک می‌توانند جایگزین آن شوند؛ بنابراین در صورت بروز نشدن بانک‌ها رشد فین‌تک می‌تواند بر عملکرد بانک تأثیر منفی بگذارد.

فین‌تک فرمتی طولانی مدت برای توسعه کانال‌های تأمین‌کننده بیش‌تر و کارآمدتر لازم برای ظهور «اقتصاد جدید» و همچنین ظرفیت زیرساختی برای نظارتی نزدیک بر جریان سرمایه و عملیات سطح سازمان را نشان می‌دهد (گروپین و کتاک، ۲۰۱۹).

یکی از مصادیق بارز تحول دیجیتالی بر نظام پولی و مالی دنیا ظهور استارت آپ‌های فین‌تک است.

بسیاری از تحلیل‌گران، آینده صنعت بانکداری را در گرو رشد فین‌تک‌ها می‌دانند، به گونه‌ای که تمایل به سرمایه‌گذاری در این شرکت‌های نوپا، به سرعت زیادی در حال رشد بوده تا

حال، بازیکنان سنتی (مؤسسات مالی)، در بخش مالی به آرامی شروع به مشارکت در فناوری جدید کرده‌اند. نوآوری‌های تکنولوژیکی اگرچه وجود داشته است خرید شرکت‌های فین‌تک توسط بانک‌ها به تازگی گسترده شده است اکثراً استارت آپ‌های فین‌تک از بانک‌ها مستقل هستند و برای منفعت و سرمایه‌گذاری باز هستند؛ زیرا بسیاری از بانک‌ها (جدداً از بانک‌های بزرگ شناخته شده)، هنوز هم قدیمی، پرهزینه، و خدمات مالی دست و پاگیر دارند، شرکت‌های فین‌تک فرصتی برای به دست گرفتن چندین عملکرد کلیدی بانک‌ها می‌باشند (برندل و هورنوف، ۲۰۱۷).

فناوری‌های مالی که به اختصار فین‌تک خوانده می‌شود رقابت‌پذیری اقتصاد مالی و بهبود عملکرد سیستم مالی را فراهم می‌آورند و باعث کوتاه شدن زمان نوآوری و ارائه آن به بازار می‌شوند (لامب، ۲۰۱۶).

فین‌تک در حوزه مالی شفافیت ایجاد کرده و ریسک‌ها را کاهش می‌دهند، موجب بهبود دسترسی مشتریان به خدمات مالی شده، هزینه‌ها را کاهش داده و سرعت را افزایش می‌دهد (رومت، ۲۰۱۶).

به عبارت دیگر، شرکت‌های فین‌تک احتمالاً جایگزین برخی از فعالیت‌های تجاری بانک‌ها خواهند شد.

ویژگی کلیدی شرکت‌های فین‌تک این است که از فناوری نوآورانه برای انجام وظایف قبلی استفاده می‌کنند به خصوص برای بانک‌ها، مانند وام دادن، پرداخت‌ها یا سرمایه‌گذاری‌ها (چیشستی و باربریس، ۲۰۱۶). اخیراً شرکت‌های فین‌تک در حال توسعه عملی بوده‌اند برنامه‌های کاربردی برای بهبود کارایی در خدمات مالی در طیف وسیعی از خدمات، از جمله پرداخت‌های

جایی که نرخ رشد شرکت‌های حوزه فن‌تک سالانه ۲۶ درصد بوده و در حال افزایش است. فین‌تک‌ها نیز مانند هر تکنولوژی جدیدی دارای معایب و مزایایی بوده و همانند تیغی دو لبه عمل می‌کنند. این بازیگران جدید بر دو ضلع اصلی صنعت بانکداری یعنی مشتریان و سیستم بانکی تأثیرگذار هستند. فین‌تک‌ها مدل‌های کسب و کار بانکی را دچار تغییر کرده، حاشیه سود بانک‌ها را کاهش داده و سهم قابل توجهی از بازار را تصاحب کرده‌اند. از این‌رو، این بازیگران جدید از جمله پارامترهایی هستند که صنعت بانکی را مجبور به چاره‌اندیشی و واکنش به آن‌ها کرده است. از طرفی ظهور آن‌ها باعث شده است که مشتریان امکانات و انتخاب‌های بیش‌تری را نسبت به گذشته در اختیار داشته و موضوع بانکداری را به صورت ملموس‌تر تجربه کنند (سلامتی طبّا، بیگی اکبری، ۱۳۹۶).

رابطه فین‌تک و بانکداری

وقتی روی چشم‌انداز همکاری متمرکز می‌کنیم، اگر فین‌تک به طور فعال با بانک‌های تجاری ادغام شود، برای توسعه خود بانکداری تجاری مفید خواهد بود. در تحقیقات تجربی، وو (۲۰۲۱)، اشاره کرد که رابطه بین فناوری مالی و بانک‌های تجاری یک رابطه جایگزین نیست بلکه مکمل است. فناوری مالی می‌تواند بانک‌های تجاری را برای انجام محصولات و خدمات و سایر نوآوری‌ها برای بهبود کارایی عملیاتی و کاهش هزینه‌ها تشویق کند. لی و همکاران (۲۰۱۸)، دریافته‌اند که بانک‌های تجاری می‌توانند ابزارهای فنی مانند اینترنت، داده‌های بزرگ و هوش مصنوعی را با ادغام با فناوری مالی و استفاده از این

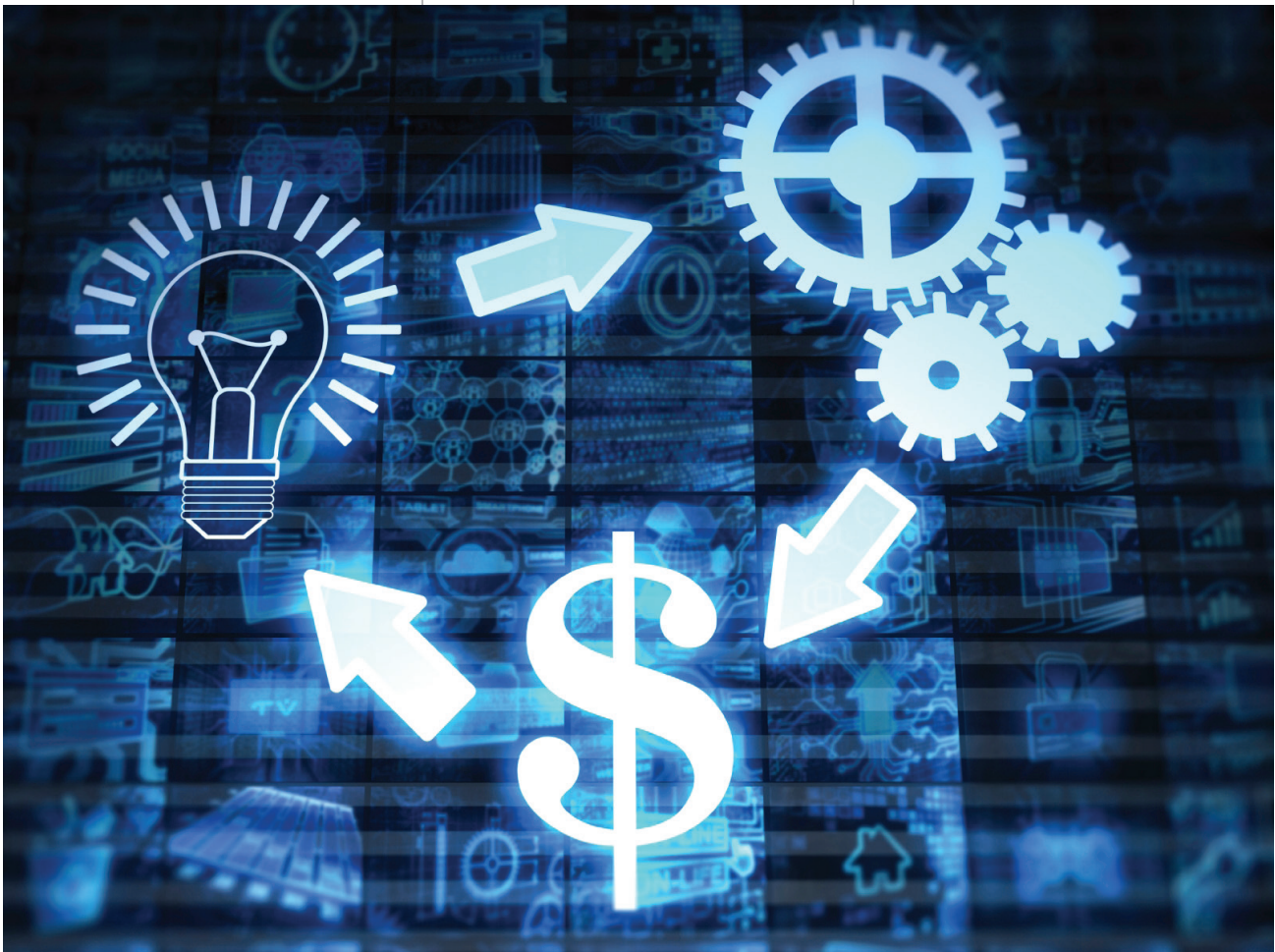
ابزارهای فنی برای به دست آوردن سطوح ریسک‌پذیری مشتریان و قوانین متغیر سطوح ریسک‌پذیری بیاموزند که این امر مساعد است. برای برنامه‌ریزی تخصیص دارایی که نیازهای مالی خاص مشتریان را برآورده می‌کند. اونای و اوزوز (۲۰۱۳)، دریافت که پس از افتتاح کسب و کار جدید بانکداری آنلاین، رفتار سپرده و وام مشتریان در بانک‌های تجاری به طور قابل توجهی افزایش یافته و تجارت سپرده و وام بانک‌های تجاری همچنان رو به افزایش است. این افزایش نشان می‌دهد که کل دارایی‌های بانک‌های تجاری افزایش می‌یابد، بازده دارایی‌ها افزایش می‌یابد و نرخ وام‌های غیرجاری کاهش یافته است؛

بنابراین، می‌دانیم که ادغام کسب و کار بانک‌های تجاری و فناوری اینترنت باعث پیشرفت خود بانک‌های تجاری شده است. گوو و شن (۲۰۱۵)؛ دریافتند که اگر بانک‌های تجاری به طور فعال از فناوری مالی اینترنتی استفاده کنند، هزینه‌های مدیریت و ریسک‌های بانکی کاهش می‌یابد.

وابستگی فین‌تک و بانک‌ها بازیگران اقتصادی را بر آن می‌دارد که به دنبال نوآوری باشد. اگرچه مشارکت بانک‌ها همیشه لزوماً به معنای مشارکت در نوآوری نیست؛ اما با این وجود راهی برای نزدیک شدن، حتی به تدریج، به FTF‌های نوآورانه، می‌بایست وجود داشته

باشد؛ اما با استراتژی کنترل محورتر که همکاری بانک با FTF خلق ارزش ایجاد کند. انتظار می‌رود بانک‌ها از آنجایی که از نظر مالی توسعه یافته‌تر هستند در صحنه رقابت با بازیگران جدید اقتصادی فعال‌تر باشند و خود را با فناوری‌های نوین از جمله فناوری‌های مالی بروز کنند (دمیرگوچ کونت و همکاران ۳۳، ۲۰۱۷).

عملکرد بانک‌ها در بروز و نیز سرعت انتشار بحران اخیر در اقتصاد آمریکا و سرایت آن به اقتصاد سایر کشورها نقش بسزایی را ایفا کرده است. بطور کلی با آنکه ذات حرفه بانک داری به علت ویژگی‌های خاص خود همواره مستعد دریافت انواع ناپایداری‌ها از جمله بحران‌ها می‌باشد، لیکن از عوامل

شکل روند صعودی آشکار می‌شود: امروزه نسبت به پنج سال پیش که هزینه‌های نرم‌افزاری را چندین بار افزایش می‌دادند، بانک‌ها مقدار پول بیشتری را روی مدرنیزه کردن سیستم‌ها سرمایه‌گذاری می‌کنند.

امروزه بانک‌ها با چالش‌هایی نظیر تغییر انتظارات مشتریان، تحولات فناوری، الزامات قوانین و مقررات و بحران در اقتصاد مواجه‌اند و این مسئله منجر به تغییر و تحول در نظام بانکی شده است؛ بنابراین بانک‌ها بهتر است از توسعه شرکت‌ها یا استارت‌آپ‌های حوزه فناوری مالی (فینتک‌ها)^{۳۴} به نفع خود بهره ببرند (هابر^{۳۵} و همکاران، ۲۰۱۸). پیشرفت‌های اخیر در فناوری اطلاعات منجر به توسعه سریع خدمات مالی جدید و نوآورانه به نام فین تک شده است (ژائو^{۳۶} و همکاران، ۲۰۱۹). از طرف دیگر، بانک‌های سنتی به خاطر بی‌حرکی و ساختار بوروکراتیک

مجبور به انطباق با فینتک‌ها شده‌اند (فرلنگر و نیوتن^{۳۷}، ۲۰۱۸)؛ از این رو بانک‌ها به اتخاذ راهبردهای مختلفی برای مهار تهدید احتمالی فین تک روی آورده‌اند که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به تشکیل همکاری راهبردی اشاره کرد. همکاری راهبردی ترتیبات همکاری بین سازمان‌ها است و به مزیت رقابتی طرفین کمک می‌کند. از جمله مزایای همکاری راهبردی بین نظام بانکی با فین تک، کارایی از نظر سرعت، هزینه و دستیابی به مشتریان جدید است. مسائل و مشکلات بانک‌های سنتی شامل داشتن ساختارهای پیچیده، بالا بودن میزان رسمیت، افزایش هزینه عملیاتی، ارائه خدمات بانکی با هزینه و زمان بیش‌تر، عدم نوآوری در خدمت‌دهی و عدم برآورد انتظارات مشتریان می‌باشد (سلطانی و

صنعتی، ورشکستگی بانک‌ها و بنگاه‌های صنعتی بزرگ و در نهایت کاهش ثروت و بیکاری شدید مردم و در یک کلام با کاهش شدید رشد اقتصادی و در نهایت بی‌ثباتی اقتصادی همراه می‌باشد. زمانی که بحران بانکی شروع می‌شود، به سرعت گسترش می‌یابد. در توضیح این جمله به طور کلی می‌توان گفت، از بین رفتن اعتماد به نهادهای مالی و ورشکستگی طلبکاران بارزترین شاخصه بروز بحران می‌باشد (برزگ اصل، ۱۳۹۷). بسیاری از بانک‌های اروپایی قبلاً اهمیت و پتانسیل استفاده از فناوری اطلاعات را در کسب و کار بانکداری درک کرده‌اند به همین ترتیب، اگر مقدار منابع مالی که پنج بانک تجاری بزرگ اروپایی برای خرید و توسعه نرم‌افزارهای جدید تخصیص داده‌اند با یکدیگر مقایسه شود

ساختاری فضای مالی بانک‌ها که موجبات ایجاد بحران‌های مالی-بانکی را فراهم می‌آورند می‌توان به جهش اعتبارات یا وام‌دهی بی‌قاعده (توسعه سریع میزان اعتبار در کوتاه مدت)، عدم تطابق دارایی/ بدهی و ناتوانی سیستم بانکی در پرداخت دیون ناشی از ضعف در مدیریت نقدینگی اشاره کرد (نوری، ۱۳۸۸).

سال ۲۰۰۳ میلادی به اعتقاد صاحب‌نظران بحران مالی، بدترین سال پس از جنگ جهانی دوم تاکنون را رقم زده است. این درحالی است که برای سال ۲۰۰۳ نیز آینده‌ای نه تنها بهتر بلکه بدتر را پیش‌بینی کرده‌اند. پدیده بحران مالی، مقوله‌ای که خود پیامد و اثر سوء رفتارهای اقتصادی قدرت‌های پولی جهان می‌باشد، با رکود شدید در بازارهای سهام، کاهش قیمت نفت، کاهش تولیدات

همه عوامل مطرح شده منجر به کاهش محبوبیت نظام بانکی شده است؛ اما آن سوی میدان، افزایش افرادی که به دلایل مختلف نمی‌توانند از خدمات بانکداری سنتی استفاده کنند و یا مایل به استفاده از آن نیستند، به توسعه فین‌تک‌ها منتج شده است. این روند بر کاهش هرچه بیشتر محبوبیت بانک‌ها صحنه گذاشته است (فتای ۳۹، ۲۰۱۵) و براساس آمارها میانگین استفاده از فین‌تک در سطح جهان به ۳۳٪ رسیده است (هیل ۴۰، ۲۰۱۸)؛ همچنین تا سال ۲۰۱۸، ۸ میلیارد دلار در صنعت فین‌تک سرمایه‌گذاری شده است (انشاری ۴۱ و همکاران، ۲۰۱۹).

در این شرایط برخورداری از تفکر راهبردی بین بانک‌های کشور و فین‌تک از جمله تمایل به همکاری راهبردی منجر به افزایش کارایی و اثربخشی، نبل به بهره‌وری پایدار، ارتقای مزیت رقابتی و بهبود عملکردی را برای آن‌ها به دنبال خواهد داشت و در طرف مقابل نیز باعث توسعه و تجاری‌سازی فینتک‌ها، اختصاص بخشی از منابع و نهایتاً حمایت و تسهیل روند قانونی فعالیت‌های آن‌ها خواهد شد.

بانک‌ها به عنوان منابع اصلی مالی نقش بسیار مهمی در توسعه و رشد اقتصادی یک کشور دارند؛ چرا که تأمین نقدینگی در ارائه خدمات و تولید اطلاعات بر عهده آن‌ها می‌باشد (سوفیان و حبیب‌الله^{۴۲}، ۲۰۱۰). در واقع بانک‌ها شرایطی را فراهم می‌کنند که وجوه از پس‌اندازکنندگان به تقاضاکنندگان منتقل شود. کلوز^{۴۳} و همکاران (۲۰۱۸) بررسی چگونگی ارتباط بانک‌ها با فینتک، دریافته‌اند که رواج روزافزون شرکت‌های فناوری محور که خدمات بانکی را به مشتریان خرده‌فروشی ارائه می‌دهند - فشارهای فزاینده‌ای را

بر بانک‌های سنتی برای مدرن کردن فعالیت‌های اصلی خود وارد کرده است و براین اساس بانک‌ها تلاش می‌کنند با تعامل با فین‌تک در قالب همکاری‌ها، الزامات جدید دیجیتال‌سازی را برآورده کنند. دراش و همکاران^{۴۴} (۲۰۱۸)، الگوی همکاری بین بانک‌ها و فین‌تک را در شش گروه طبقه‌بندی کردند:

۱. سرمایه‌گذاری در فین‌تک برای تشکیل همکاری و دسترسی به زیست‌بوم فین‌تک،

۲. تهیه و ادغام راه‌حل‌های کانال و نوآوری‌های پلتفرم تعالی،

۳. نوآوری به منظور بهینه‌سازی فرآیندهای ارائه خدمات بانکی به مشتری،

۴. دسترسی به بازارهای سرمایه برای فین‌تک جهت ارائه خدمات بانکی،

۵. خدمات متقابل فین‌تک به بانک برای نوآوری در فرآیند ارائه خدمات بانکی به مشتریان

۶. همکاری در مرحله اولیه دسترسی به فناوری. لی و شین (۲۰۱۷)؛ پنج نوع مدل همکاری با فین‌تک شناسایی کرده‌اند:

۱- همکاری مشترک،

۲- برون‌سپاری خدمات به فینتک،

۳- سرمایه‌گذاری مشترک،

۴- توسعه فین‌تک داخلی درون بانک

۵- شتاب‌دهی و پرورش استارت‌آپ‌های فینتکی. اوشدین^{۴۵} و همکاران^{۴۶} (۲۰۱۷)،

نیز با بررسی نقش فین‌تک در تخریب و ایجاد یک زیست‌بوم، نشان می‌دهند که

بانک‌ها به سه روش سرمایه‌گذاری، اتحاد و طراحی و توسعه پلتفرم به این نوآوری‌ها

پاسخ می‌دهند و با آن‌ها ارتباط برقرار می‌کنند. ارمن^{۴۷} (۲۰۱۷)، با مطالعه تأثیر

فین‌تک بر خدمات مالی از دیدگاه نوآوری، به تبیین ضرورت همکاری در راستای

فراهم‌سازی فرصت‌های بی‌شمار برای

طرفین پرداخته‌اند. این عامل اهمیت اتخاذ محیط جدید و سرمایه‌گذاری در فناوری‌های مالی را برجسته کرده و بر اهمیت مفهوم بانکداری به عنوان یک خدمت با توجه به مقررات جدید تأکید می‌کند. علاوه بر این، پژوهش مذکور نشان می‌دهد که ابهامات سیاسی و نظارتی و ارزش بیش از حد فناوری‌های مالی از عمده‌ترین چالش‌های بازار است. تودوا و کنوک^۴ (۲۰۰۵)، به مطالعه مروری پژوهش‌های مرتبط با همکاری‌ها پرداختند و برخی از ابعاد مهم در تشکیل همکاری‌ها نظیر ویژگی‌های سازمانی مؤثر (نظیر اندازه سازمان)، ویژگی‌های زمینه‌ای مؤثر (نظیر فرهنگ ملی)، ویژگی‌های شریک (نظیر داشتن همکاری قبلی) و همچنین مواردی نظیر نقش مدیریت

و اعتماد در ایجاد همکاری را شناسایی کرده‌اند. خانلری^{۴۸} و همکاران (۲۰۲۰)؛ تبیین و طراحی مدل شکل‌گیری بازار خدمات بانکی مبتنی بر فین‌تک در ایران را بر اساس رویکرد داده‌بنیاد در دستورکار قرار دادند و نشان دادند که شرایط علی شامل عوامل اقتصادی و اشتغالی، نوآوری در اقتصاد و تغییر رفتار مشتریان، پدیده اصلی شامل خلأ نهادی، شرایط زمینه‌ای شامل توسعه فناوری دیجیتال، راهبردها شامل توسعه زیست‌بوم فین‌تک، شرایط مداخله‌گر شامل چالش‌های فین‌تک و پیامدها شامل تحول در صنعت خدمات مالی و مدل بانکداری جامع است. شفق و عبدالهی دزفولی‌نژاد^{۴۹} (۲۰۱۷)؛ به بررسی فرصت‌ها و تهدیدهای فین‌تک برای نظام بانکی ایران پرداختند. براساس یافته‌های ایشان، مهم‌ترین موانع فین‌تک: ۱- خلأ و ضعف قانونی، ۲- وجود ریسک‌های عملیاتی و فناوری، ۳- نیاز به فرهنگ‌سازی و اعتماد عمومی ۴- رقابت با بانک‌ها و واسطه‌های مالی سنتی است.

بررسی پژوهش‌های صورت گرفته نشان می‌دهد که در دهه اخیر بانک‌های بزرگ، سرمایه‌گذاری زیادی بر روی فین‌تک به منظور بهره‌گیری از توانمندی‌های این نوع از فناوری مالی و حفظ و توسعه سهم بازار خود انجام داده‌اند (لی و شین، ۲۰۱۷). مهم‌ترین دلایل همکاری بین بانک‌ها و فین‌تک‌ها کاهش هزینه‌ها، بهبود سودآوری، افزایش درآمدها، توسعه سهم بازار، کاهش ریسک یکدیگر و ارائه خدمات بهینه و منحصربه‌فرد است (شفق و عبدالهی دزفولی‌نژاد، ۲۰۱۷). از طرف دیگر چالش‌های موجود بر سر راه فعالیت فین‌تک‌ها شامل فقدان اعتماد عمومی، وجود ریسک‌های متنوع، عدم وجود مقررات مناسب برای همکاری، عدم وجود زیرساخت‌های مناسب و آگاهی کم مسئولان و مدیران مربوطه می‌شود (تودوا و کنوک ۲۰۰۵؛ خانلری و همکاران ۲۰۲۰). علاوه بر موارد بالا، توجه به روند فرآیند همکاری در شکل‌گیری همکاری بین بانک‌ها و فین‌تک از اهمیت بسزایی

برخوردار است؛ زیرا نحوه همکاری راهبردی طرفین بر شفافیت و اطلاعات کامل آن‌ها کمک شایانی می‌کند (کلوز و همکاران، ۲۰۱۸). بر این اساس با وجود اینکه در پژوهش‌های انجام شده به مسائل و مشکلات و نحوه فعالیت بین بانک‌ها و فینتک‌ها اشاره شده است؛ اما خلأ نظری در بررسی دقیق و منسجم همکاری راهبردی طرفین وجود دارد و شکاف پژوهشی در مورد نحوه شکل‌گیری، فرآیند، خروجی همکاری راهبردی طرفین به چشم می‌خورد. موضوع همکاری راهبردی به خودی خود پیچیده است و این موضوع در بین نظام بانکی و فینتک‌ها دچار پیچیدگی مضاعف می‌شود؛ چراکه همکاری مذکور، نمونه‌ای از همکاری نامتقارن فناورانه (همکاری بین شرکت بزرگ و شرکت کوچک فناوری محور)، می‌باشد؛ همچنین هنگامی که قرار است این همکاری راهبردی بین نظام بانکی و فین‌تک رخ دهد بر پیچیدگی آن افزوده می‌شود؛ همچنین مدل‌ها و

چارچوب‌های ارائه شده در مطالعات پیشین در حد مدل‌ها و چارچوب‌های ساختاری و یا فرآیندی بوده‌اند؛ بدین‌صورت که تمرکز چارچوب‌های پیشین معطوف به محتوای همکاری راهبردی (شاخص‌ها) یا بررسی اثرات همکاری راهبردی بر دیگر مقوله‌ها (نظیر عملکرد) بوده و چگونگی همکاری راهبردی طرفین مورد توجه قرار نگرفته است. به علاوه این چارچوب‌ها در بهترین حالت اهمیت و پیشنهاد همکاری راهبردی طرفین را مدنظر قرار داده‌اند و به فرآیند همکاری راهبردی و شرایط اثرگذار و مدل‌های همکاری و همچنین به سازوکارهای همکاری راهبردی بین نظام بانکی و فین‌تک نپرداخته‌اند. در واقع در حوزه همکاری راهبردی طرفین چارچوبی ارائه نشده و پژوهش‌های داخلی و خارجی موجود تنها به صورت کلی بر ضرورت ایجاد همکاری راهبردی بین نظام بانکی و فین‌تک تأکید کرده‌اند.

ریسک‌های فین‌تک

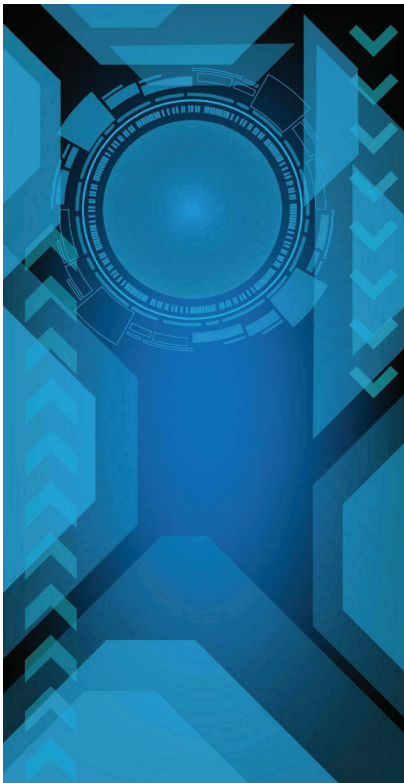
در فرآیند ایجاد چالش یا ایجاد فرصت برای بانک‌های تجاری سنتی، فناوری مالی ناگزیر خطراتی را به همراه خواهد داشت که تأثیر منفی بر توسعه قابل اعتماد و پایدار بانک‌های تجاری خواهد داشت. از آنجایی که فین‌تک عملکرد و ماهیت واسطه مالی خود را تغییر نداده است، همچنان ریسک‌های مالی سنتی دارد و ریسک‌های مالی سنتی را بیش‌تر پنهان می‌کند. علاوه بر این، خطرات فین‌تک نیز شامل مخاطرات اخلاقی و ریسک‌های فنی مبتنی بر نرم‌افزار و سخت‌افزار اینترنتی است. تحقیقات دانشگاهی در این زمینه عمدتاً بر عملکرد بانک‌های تجاری و کارایی عملیاتی بانک‌های تجاری متمرکز است و بیش‌تر تحقیقات عمدتاً به تجزیه و

تحلیل فعالیت‌های مالی انجام شده توسط شرکت‌های فین‌تک می‌پردازد. مطالعات محدودی بر ریسک اساسی فین‌تک در بانک‌های تجاری متمرکز شده است (لی و همکاران، ۲۰۲۲).

ریسک‌پذیری فناوری مالی برای بانک‌های تجاری از دیدگاه‌های مختلف متفاوت است. وقتی روی چشم‌انداز رقابت تمرکز می‌کنیم، توسعه فین‌تک چالش‌هایی را برای صنعت بانکداری به همراه خواهد داشت. در تجارت دارایی، کیو و همکاران (۲۰۱۸) دریافتند که توسعه مستمر فناوری مالی منجر به توسعه نرخ بهره در جهت بازار محور می‌شود که بدون شک ساختار بدهی بانک‌های تجاری را تغییر می‌دهد و سپس هزینه تعهدات بانک‌های تجاری افزایش می‌یابد. برای کاهش زیان‌های ناشی از افزایش هزینه‌ها، بانک‌های تجاری در پروژه‌هایی با ریسک بالاتر و بازده بالاتر سرمایه‌گذاری خواهند کرد. در مورد بدهی، برگر و هول (۲۰۱۹)، دریافتند که در توسعه مستمر فناوری اینترنت، حجم زیادی از وجوه مانند گذشته نیازی به عبور از مؤسسات مالی سنتی مانند بانک‌های تجاری ندارد و تنها باید از طریق بستر اینترنت منتقل شود. اگرچه این روش کارآمد برای عرضه و تقاضای وجوه سودمند است، اما بدون شک تأثیر خاصی بر تجارت مهم سودآور بانک‌های سنتی - تجارت وام‌دهی خواهد داشت. در تجارت واسطه، نی و لیو (۲۰۲۱)، تجزیه و تحلیل کرد که با توسعه فناوری مالی، تجارت راحت پرداخت سه طرفه همچنان تجارت میانی را تحت فشار قرار می‌دهد، مانند آب، برق، پرداخت عامل گاز و بیمه نمایندگی که توسط بانک‌های تجاری اداره می‌شود. علاوه بر این، بانک‌های تجاری نیز خدمات وام را برای

اتخاذ فناوری انرژی سبز برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای و تغییرات آب و هوایی ارائه می‌کنند (الوهی و همکاران، ۲۰۲۱، ۲۰۲۲).

آیا اثرات فین‌تک بر سازمان‌ها و همزیستی بین سازمان‌ها و فین‌تک بررسی شده است و ممکن است چه چالش‌های در این مسیر وجود داشته باشد. چالش‌هایی که فین‌تک در چشم‌انداز مالی ارائه می‌کند اول: قانون‌گذاری در خصوص فین‌تک و انعطاف در زمان گسترش آن دوم: شفاف بودن و ساده‌سازی بازارهای نوظهور برای سیاست‌گذاران (کافمن، لیو و ما، ۲۰۱۵). بر این اساس رشد روزافزون این‌گونه از شرکت‌ها به موضوع چالش‌برانگیزی تبدیل شده است که می‌تواند نظام بانکی ایران را تحت تأثیر قرار دهد. از سوی دیگر به نظر می‌رسد در صورت همکاری راهبردی دو طرف زمینه توسعه کسب‌وکار

طرفین، جذب مشتریان بیش‌تر، حفظ جایگاه رقابتی طرفین و ارائه محصولات متنوع و خدمات باکیفیت فراهم خواهد شد (کلی^{۵۰} و همکاران، ۲۰۱۷).

نتیجه‌گیری

ظهور و توسعه فناوری مالی تأثیر بسزایی بر مؤسسات مالی به ویژه بانک‌های تجاری دارد. بسیاری از تحلیل‌گران، آینده صنعت بانکداری را در گرو رشد فین‌تک‌ها می‌دانند، وابستگی فین‌تک و بانک‌ها بازیگران اقتصادی را بر آن می‌دارد که به دنبال نوآوری باشند. فین‌تک در حوزه مالی شفافیت ایجاد کرده و ریسک‌ها را کاهش می‌دهند، موجب بهبود دسترسی مشتریان به خدمات مالی شده، هزینه‌ها را کاهش داده و سرعت را افزایش می‌دهد. فین‌تک در حال حاضر انواع فعالیت‌های مالی مانند انتقال پول، تخصیص چک با گوشی‌های هوشمند، کنار گذاشتن یک شعبه بانک برای درخواست اعتبار، جمع‌آوری پول برای راه‌اندازی کسب و کار یا مدیریت سرمایه‌گذاری‌ها را بدون کمک هیچ شخص دیگری، توصیف می‌کند. فین‌تک طراحی شده است که با چابکی بیش‌تر، خدمت‌دهی به بخش‌های مختلف و خدمات بهتر و سریع‌تر؛ تهدید و چالشی برای خدمات سنتی باشد و در نهایت این خدمات را درون خودش غرق کند.

ایجاد تحول در صنعت مالی و بانکداری و شکل‌دهی دوباره به آن با رعایت اصول ذیل از اهداف اساسی فین‌تک می‌باشد. الف) کاهش هزینه‌ها (در عین حفظ کیفیت و افزایش سرویس‌های مالی) ب) حذف بروکراسی‌ها و شکستن محدودیت‌های زمانی و جغرافیایی ج) توانایی هوشمندانه در ارزیابی خطرها و ریسک‌های احتمالی ■

پی‌نوشت‌ها:

- 1- Financial technology or FinTech
  - 2- National Digital Research Centre
  - 3- Accenture
  - 4- Funding Circle
  - 5- Nutmeg
  - 6- TransferWise
  - 7- Affirm
  - 8- Betterment
  - 9- IEX
  - 10- Fundera
  - 11- Behalf
  - 12- Lending Club
  - 13- Money.Net
  - 14- Square
  - 15- Stripe
  - 16- SoFi
  - 17- Robinhood
  - 18- Plaid
  - 19- Wealthfront
  - 20- Tyro Payments
  - 21- Quiet Growth
  - 22- Stockspot
  - 23- Financial Technology Innovation Lab
  - 24- VMoney
  - 25- FinTech Firms
  - 26- Technology
  - 27- Financial
  - 28- Gomber et al 2017
  - 29- Fuster et al., 2019
  - 30- FinTech Ecosystem
  - 31- Lee & Shin, 2018
  - 32- Anagnostopoulos, 2018
  - 33- Demirgüç-Kunt et al., 2017
- ۳۴- در ادامه متن این پژوهش به منظور رعایت اختصار از لفظ فینتک برای اشاره

به شرکت‌ها یا استارت‌آپ‌های حوزه ۳۵- فناوری‌های مالی استفاده خواهد شد. Haber

- 36- Zhao
- 37- Furlonger & Newton
- 38- Soltanee & Tahmasebi Agh-bolaghi
- 39- Fetai
- 40- Hill
- 41- Anshari
- 42- Sufian & Habibullah
- 43- Klus
- 45- Drasch
- 46- Erman. Todeva & Knoke
- 47- Oshodin
- 48- Khanlari
- 49- Shafaq & Abdollahi Dezfulinejad
- 50- Kelly

منابع:

- ۱- مهدوی کلیشیمی غدیر، الهی ناصر، فرزین وش اسدالله، گیلانی پور جواد. ارزیابی ریسک سیستمی در شبکه بانکی ایران توسط معیار تغییرات ارزش در معرض خطر شرطی. مجله مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار شماره سی و سوم. زمستان ۱۳۹۶
- ۲- صالح اردستانی عباس، هاتف وحید مجید. اندازه‌گیری ریسک سیستمی مؤسسات مالی و بانک‌ها با استفاده از رویکرد خوشه‌بندی مارکوف و معیارهای سنجش ریسک مبتنی بر مرکزیت. فصلنامه علمی اقتصاد و بانکداری اسلامی. شماره سی ام. بهار ۱۳۹۹
- ۳- ابریشمی حمید، مهرآرا محسن، رحمانی محمد. اندازه‌گیری و تحلیل ریسک سیستمی در بخش بانکداری ایران و بررسی عوامل مؤثر بر آن. فصلنامه مدل‌سازی اقتصادسنجی. سال چهارم. شماره سوم.

- 23- Angela C. Lyons , Josephine Kass-Hanna , Ana Fava. Fin-tech development and savings, borrowing, and remittances: A comparative study of emerging economies. *Emerging Markets Review* www.elsevier.com/locate/emr (2020)
- 24- Alexandre Croutzet, Amal Dabous. Do FinTech trigger renewable energy use? Evidence from OECD Countries. *Renewable Energy* www.elsevier.com/locate/rene (2021)
- 25- Xihui Chen , Xuyuan You , Victor Chang
- 26- FinTech and commercial banks' performance in China: A leap forward or survival of the fittest? *Technological Forecasting & Social Change*. www.elsevier.com/locate/techfore (2021)

فاطمه صراف : استاد یار، گروه حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)

رحمان رحیمی: دانشجوی دکتری حسابداری، گروه حسابداری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

- dence from China, *Pacific-Basin Finance Journal* (2020),
- 13- New Perspectives about Financial Intermediation: Disruption by Senior Managers and Financial Technologies Yu Shan The Graduate Center, City University of New York
- 14- https://academicworks.cuny.edu/gc_etds/3159
- 15- BIS. Basel Committee on Banking Supervision, Basel September 2000, Principles for the Management of Credit Risk.
- 16- Banks, FinTech and stock returns.
- 17- Federico Carlini a, Belinda Laura Del Gaudio b, Claudio Porzio b, Daniele Previtali
- 18- Do financial technology firms influence bank performance? Dinh Phan, Paresh Kumar Narayan, R. Eki Rahman, Akhis R. Hutabarat 2019
- 19- <https://www.weforum.org/agenda/2016/04/5-things-you-need-to-know-about-fintech/>
- 20- <https://www.bankrate.com/glossary/c/credit-risk/>
- 21- <https://www.cfainstitute.org/en/advocacy/issues/systemicrisk>
- 22- Priyadharshini Muthukannan Barney Tan a, Felix Ter Chian Tan b, Carmen Leong. Novel mechanisms of scalability of financial services in an emerging market context: Insights from Indonesian Fintech Ecosystem *International Journal of Information Management* 61 (2021) 102403

- تابستان ۱۳۹۸
- ۴- قلی زاده محمد حسن، قاسم نژاد میثم. بانکداری و فینتک: چالش یا فرصت. بررسی‌های بازرگانی. شماره ۸۰. آذر و دی ۱۳۹۵
- ۵- نجفی فریبا، ایراندوست منصور، سلطان پناه هیرش، شیخ احمدی امیر. طراحی الگوی مدیریت ارتباط صنعت بانکداری ایران با فین تکها و استارت‌آپ‌های فین تکی با رویکرد نظریه داده بنیاد نشریه علمی راهبردهای بازرگانی شماره ۱۳. بهار و تابستان ۱۳۹۸
- ۶- مشهدی مریم، ثمری داوود، اشرفی مجید، عباسی ابراهیم. تحلیل استراتژیک کارآفرینی مبتنی بر فین تک در حوزه بانکداری فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار. شماره چهل و یکم. زمستان ۱۳۹۸
- ۷- بزرگ اصل موسی، برزیده فرخ، صمدی محمد تقی. تأثیر ریسک نقدینگی و ریسک اعتباری بر پایداری مالی در صنعت بانکداری ایران؛ رهیافت رگرسیون چندک. فصلنامه علمی پژوهشی دانش مالی تحلیل اوراق بهادار سال یازدهم، شماره سی و هشتم. تابستان ۱۳۹۷
- 8- <https://sanaye20.ir>
- 9- <http://eghtesadilam.blogfa.com/post/69>
- ۱۰- روحانی راد شایان. فین تک؛ جستاری در جهان و ایران. فصل نامه علم و فناوری. دوره ۱۰. شماره ۱. بهار ۱۳۹۹
- ۱۱- مهر آرا محسن، بهلولوند الهه. عوامل موثر بر ریسک اعتباری بانکها در ایران. مطالعات و سیاستهای اقتصادی. ۱۰۴، ج ۱۱، ش ۲ (۱۳۹۴) ۵۶-۲۷
- 12- M. Cheng and Y. Qu, Does bank FinTech reduce credit risk? Evi-

●● آزمون حسابدار مالیات مشاغل ●●

۲۰ مرداد ۱۴۰۲

CTAJ

CERTIFIED TAX ACCOUNTANT JOB

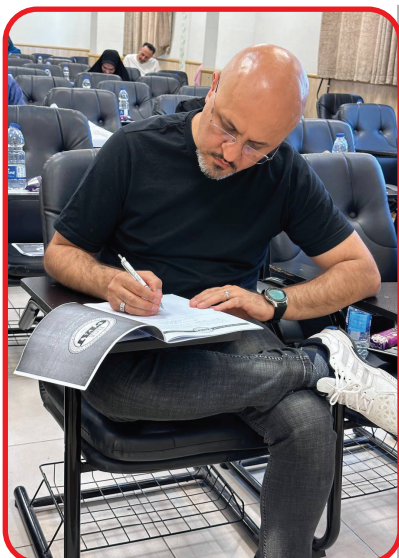

شورای عالی انجمن در اجرای این ماده "آزمون حسابدار مالیاتی مشاغل" در روز جمعه ۲۰ مرداد ۱۴۰۲ در ساختمان مرکز آموزش انجمن حسابداران خبره (Pact) با حضور ۲۳۰ نفر از نقاط مختلف کشور به صورت متمرکز برگزار شد. پیشتر، شرایط داوطلبان برای حضور در آزمون به همراه مواد و منابع مورد نیاز داوطلبان به شرح زیر از طریق رسانه‌های انجمن شامل وبگاه و صفحات اجتماعی انجمن حسابداران خبره ایران، در اختیار داوطلبان قرار گرفت.

در زمینه خدمات حرفه‌ای مورد نیاز جامعه (موضوع ماده ۱ اساسنامه) اقدام به طراحی "گواهینامه خدمات مالیاتی مشاغل" کرده است. این گواهینامه به حسابداران صلاحیت‌داری اعطا می‌شود که علاوه بر داشتن تحصیلات دانشگاهی معتبر (حداقل کارشناسی حسابداری یا رشته‌های مرتبط) دارای سابقه کار مرتبط (حداقل دو سال) باشند، و موفق به گذراندن آزمون یا دوره تخصصی توسط کارگروه گواهینامه خدمات مالیاتی مشاغل انجمن حسابداران خبره ایران نیز بشوند.

قوانین و مقررات مالیاتی ایران، همانند اغلب کشورها، تکالیف مالیاتی متنوعی را بر عهده صاحبان مشاغل گذاشته است. ناآگاهی و عدم رعایت این تکالیف مالیاتی از سوی صاحبان مشاغل می‌تواند جرایم مالیاتی بعضاً هنگفت و حتی مجازات کیفری سنگینی را به آنان تحمیل کند. در این ارتباط، انجمن حسابداران خبره ایران در راستای خدمت به عموم (جامعه) و فراهم کردن شرایط و فرصت‌های مناسب برای رشد شاغلان در حرفه، و جلب مشارکت هر چه بیشتر افراد صلاحیت‌دار

شرایط داوطلبان

این گواهینامه به حسابداران صلاحیت‌داری اعطا می‌شود که علاوه بر داشتن تحصیلات دانشگاهی معتبر (حداقل کارشناسی حسابداری یا رشته‌های مرتبط) دارای سابقه کار مرتبط (حداقل دو سال) و عضو انجمن حسابداران خبره ایران باشند.

۱. منبع آزمون: کتاب اولین راهنمای جامع و کاربردی خدمات مالیاتی صاحبان مشاغل به اهتمام مهدی غریب و رامین امیدی

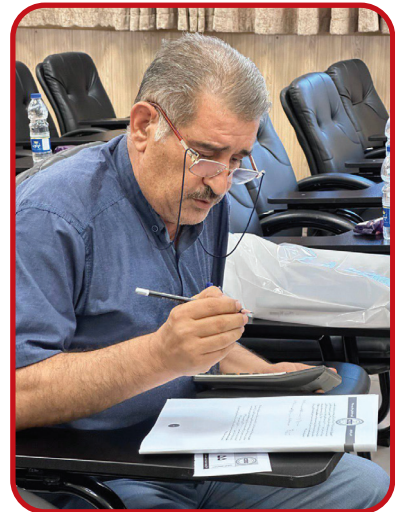
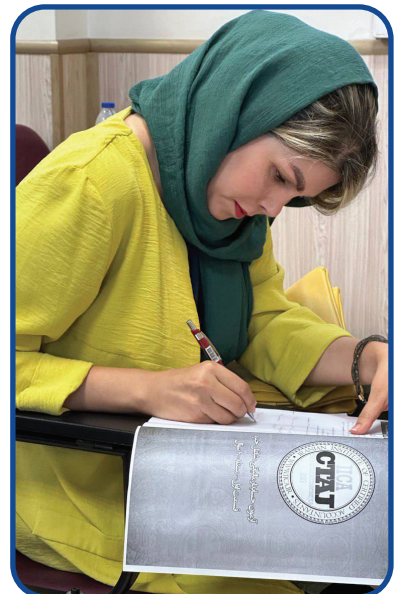
۲. سؤالات آزمون به صورت تستی و تشریحی و از فصل‌های قوانین مالیات‌های مستقیم، ارزش افزوده، پایانه فروشگاهی دادرسی مالیاتی و پرونده‌های واقعی مالیاتی مؤدیان استخراج شده بود.

سؤالات و پاسخ‌های تشریحی آنها در همان روز ۲۰ مرداد ۱۴۰۲ و بعد از پایان آزمون توسط انجمن حسابداران خبره ایران و از طریق وبگاه و صفحات انجمن منتشر شد.

نتایج این آزمون در تاریخ ۶ شهریور ۱۴۰۲ اعلام شد.

CTAJ
CERTIFIED TAX ACCOUNTANT JOB

نفرات برتر آزمون حسابدار مالیاتی مشاغل خیره-۱۴۰۲

امیر ادھمی

نفر اول آزمون حسابدار مالیاتی مشاغل خیره مرداد ۱۴۰۲

مهدی قربانی مهر

نفر دوم آزمون حسابدار مالیاتی مشاغل خیره مرداد ۱۴۰۲

ارسلان محمودی

محسن جمشیدی

نفرات سوم آزمون حسابدار مالیاتی مشاغل خیره مرداد ۱۴۰۲

اسامی قبول شدگان آزمون حسابدار مالیاتی مشاغل خیره-۲-۱۴۰۲

نام خانوادگی	نام
جلالی	سجاد
جلیل پور	مهدی
جمشیدی	محسن
جودکی	مریم
چمک	محمد امین
حاتمی	محسن
حسینی	سید محمد
خضرحاجی	رضا
خلج	سهراب
رسام	نگار
رسولی میانکوه	محسن
رمضانی	مجتبی
رمضانی صوفیانی	فاطمه
زرین کیا	عادل
زمانی	مجید
زمانی	سید رفیع
سلامتی فر	علی
سلطانی کلات	محسن
سلیمانی	رضا
شریفی	احسان
شوندی	مرضیه

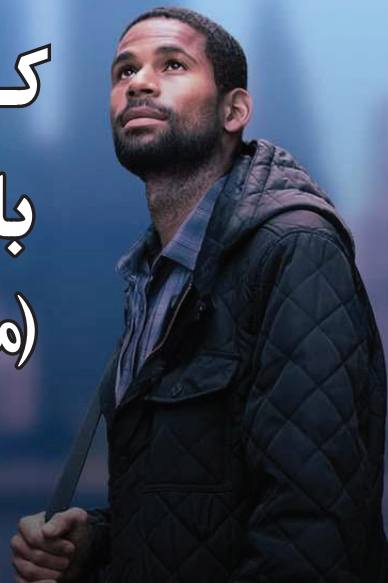
نام خانوادگی	نام
ادهمی	امیر
اسدی	مهدی
اسکندری	هادی
اصفهانی زاده	محسن
اصفی امشی	محمد جواد
اطمینان	اصغر
امیدی	ملیحه
امیر آتسانی	محمد
امیر احمدی	مهران
امیری	جعفر
ایزدیناه	عماد
ایمانی	میثم
بادامی	حسین
بشیری	زهره
بهاری	فاطمه
پور یعقوبی	فاطمه
تراب نژاد	لیلا
تراب نژاد	زهرا
توسلی	محمد
توکلی افجدی	سعید
جعفرزاده	مجید

نام خانوادگی	نام
کیا	زهره
گشتاسب	علی
محمدی	علبرضا
محمودی	ارسلان
مرادی	بهرز
معصومی	مرضیه
مهربانی	هیبت اله
مهکی	نصراله
ناصرزعی	مسعود
نجفی	محمدتقی
ندرپور	احمد
نظری	شقایق
نورانی	الناز
نوروزی	مجتبی
نوروزی	فریبا
هاشمی	محمد
هاشمی زاده	سید محمد محسن
هداوند	امیر
واحد میاندوآب	ارژنگ
یوسفی زاده فرد	حسن

اسامی قبول شدگان آزمون حسابدار مالیاتی مشاغل تجربه-۱۴۰۲

نام خانوادگی	نام
صادق	امیرعباس
صفاری	مهدی
صفری	محمد
صفری فیروزوندی	محمد
صیادی	میثم
طالبی	سید سعید
عبدی نسب سارمی	سمیه
عرب فروشانی	شیوا
عسکریان	امیر
فرجی	امیر حسین
قاسمی	امیر حسین
قاسمی	عارف
قاسمی	علیرضا
قاسمی گندمانی	زهرا
قدیانی	حسین
قربانی مهر	مهدی
کرمی زاده	مجتبی
کریمی	حیدر
کریمی	محبوبه
کشتکار	احمد
کوچکی	ماریا

کاربرد رایانش ابری در بانکداری و تجارت الکترونیک (مزایا، چالش‌ها و تهدیدات امنیتی)

کاربرد اینترنت در نظر گرفته شده است که بر شیوه‌های ارائه خدمات اثر زیادی داشته است. در خصوص بهبود خدمات بر اساس نیازهای مشتری، رایانش ابری یک جنبش بزرگ در خدمت اطلاعات بوده است و یکی از قدرتمندترین

چکیده

با توسعه اینترنت و کاربردهای آن، بانکداری اینترنتی به عنوان یک شیوه مؤثر و کارآمد برای ارائه خدمات به مشتریان مطرح شده است. در پایان دهه قبلی، رایانش ابری به عنوان انقلابی در

احمد حسن پور مهدی علی نژادساروکلانی

اختراعاتی است که کنجکاوی فن‌آوران در سراسر جهان را به خود جلب کرده است. رایانش ابری مزایای بسیاری دارد، اما خطرات امنیتی زیادی نیز دارد که توسط هیچ سازمانی نمی‌تواند نادیده گرفته شود. برای پذیرش موفقیت‌آمیز رایانش ابری در یک شرکت، برنامه‌ریزی صحیح و آگاهی از خطرات، تهدیدها، آسیب‌پذیری‌ها و راه‌حل‌های بالقوه در حال ظهور ضروری است. در نتیجه، تعیین مؤثرترین دستورات عمل‌های راه‌حل برای افزایش امنیت ابر برای همه عملیات ابری مهم شده است. این تحقیق، در حال بررسی و ارزیابی قابل توجه‌ترین مزایا، چالش‌ها، خطرات امنیت شبکه و امنیت داده در سیستم‌های ابری بر اساس بررسی ادبیات می‌باشد. از آنجایی که بسیاری از کسب و کارها محیط‌های مجازی را به عنوان راه‌حلی برای نگرانی‌های امنیتی فعلی تبلیغ و به بازار عرضه کرده‌اند، با نگاهی عمیق‌تر متوجه می‌شویم که مجازی‌سازی نرم‌افزار اضافی را به سیستم شبکه اضافه می‌کند که در صورت ساخت و استقرار ضعیف، ممکن است تأثیر منفی بر امنیت داشته باشد. علاوه بر این، هاب‌های مرکز داده سرورهای خود را از طریق نرم‌افزار پیوند می‌دهند، به این معنی که اگر مشکلی پیش بیاید، اثر نهایی ممکن است به امنیت آسیب برساند. مصرف‌کنندگان باید به مکانیسم‌های اعتماد تکیه کنند زیرا آنها هیچ کنترلی بر منابع ابر ندارند. این مقاله به بررسی کاربرد رایانش ابری در بانکداری و تجارت الکترونیک و همچنین چالش‌ها، مزایا و مسائل امنیتی مرتبط با آنها می‌پردازد.

کلمات کلیدی: رایانش ابری، تجارت الکتونیک، بانکداری

مقدمه

ظهور اینترنت و کاربرد آن منجر به انقلابی در ارائه خدمات در بخش مالی شده است. این انقلاب در سرویس‌های مالی منجر به تغییراتی در ارائه خدمات بانکداری شده است که به بانکداری اینترنتی منجر شده است. جهان در حال حاضر به سرعت به سوی تکامل، تکنولوژی و استفاده بیش از حد از تکنیک‌های مدرن در نتیجه الزامات تحمیلی این عصر بر ما پیش می‌رود. به دلیل آنچه این فناوری به عنوان منبع قدرت و اقتدار مطرح می‌کند، ما موظف به اطاعت از آن‌ها بودیم.

هنگامی که این فناوری‌ها در حوزه کسب و کار به کار می‌روند، دقیقاً تغییراتی را در روش‌های مورد استفاده در عملکرد سیستم‌های اطلاعاتی مانند روش‌های جمع‌آوری، پردازش و گزارش داده‌ها اعمال می‌کنند. همچنین ممکن است عناصر این سیستم‌ها را با افزودن، توزیع یا اصلاح، به ویژه سیستم‌های اطلاعات حسابداری تحت تأثیر قرار دهد. در نتیجه تغییرات تکنولوژیکی که جهان در زمان‌های اخیر شاهد آن بوده است، مفهوم جدیدی در حوزه محاسبات مطرح شد که به نام رایانش ابری شناخته می‌شود که داده‌های ویژه شرکت‌ها را در هر زمان و هر مکان از طریق اینترنت مطابق با نرم‌افزار و به صورت درخواستی در اختیار شرکت‌ها قرار می‌دهد.

رایانش ابری به شرکت‌ها این امکان را می‌دهد تا به طور مؤثر و اقتصادی از برنامه‌ها و زیرساخت‌های فناوری اطلاعات از طریق مدل «استفاده در حد نیاز و پرداخت در صورت تمایل» استفاده کنند. با این حال، قبل از استقرار داده‌ها و

برنامه‌های کاربردی در محیط مجازی، سازمان‌ها باید پیامدهای چنین تصمیمی را بر فرآیند گزارشگری مالی در نظر بگیرند (وینوت و همکاران، ۲۰۲۲).

رایانش ابری بر حوزه‌های متعددی از جمله آموزش الکترونیکی، مراقبت‌های بهداشتی و تجارت الکترونیک تأثیر دارد. خدمات اینترنتی با کیفیت بالا و کم هزینه را با ارزش اقتصادی بالا ارائه می‌دهد. این بدون شک انقلاب بعدی در حوزه اینترنت و تجارت است. کسب و کارهای تجارت الکترونیک بیشتر به منظور به حداکثر رساندن ارزش عملی به محاسبات ابری مهاجرت می‌کنند (پریچپیچی و بوگدان، ۲۰۱۵).

رایانش ابری یکی از قدرتمندترین اختراعاتی است که کنجکاوی فن‌آوران در سراسر جهان را به خود جلب کرده است. در حالی که رایانش ابری چندین مزیت مانند مقیاس‌پذیری، کشش سریع، خدمات قابل اندازه‌گیری، و مهم‌تر از همه، وعده صرفه‌جویی در هزینه به سازمان‌ها را ارائه می‌دهد، همچنین تعدادی از خطرات امنیتی را ارائه می‌دهد که در هیچ شرکتی نمی‌تواند نادیده گرفته شود. نگرانی‌های امنیتی از طیف وسیعی از آسیب‌پذیری‌های ذاتی در هر نوع سیستم محاسبات ابری ناشی می‌شوند و در غیاب دستورات عمل‌های امنیتی جامد، به نظر می‌رسد شرکت‌ها در استفاده از یک محیط قدرتمند دیگر به نام رایانش ابری مردد هستند (اسکالر و سرا، ۲۰۱۴). رایانش ابری همکاری، مقیاس، در دسترس بودن و چابکی را افزایش می‌دهد، در حالی که در هزینه برای مصرف‌کنندگان و شرکت‌ها صرفه‌جویی می‌کند. رایانش ابری، به عبارت دیگر، شامل استفاده از

طیف وسیعی از برنامه‌ها، اطلاعات و زیرساخت، شبکه، منابع ذخیره‌سازی و اطلاعاتی و در نهایت خدمات توزیع شده است (مل و گرنس، ۲۰۱۱).

در جامعه اطلاعاتی سیستم‌های ارتباط جهانی با ورود کامپیوتر به عنوان ابزاری ترکیبی دگرگون گشت و "تکنولوژی مبتنی بر ریزالکترونیک‌ها ساختار اجتماعی جامعه را از نو بر ساخت"، تا جامعه جدید و ارتباطات انسانی در آن بر مبنای پیوستگی تنگاتنگ ذهن انسان و ماشین استقرار یابد کامپیوتر امتداد ذهن انسان شد همانطور که ابزار ارتباطی دیگر امتداد چشم و گوش او بودند. کامپیوترها با دیگرگون کردن سیستم‌های ارتباطی و شیوه‌های رمزگذاری و رمزگشایی به گونه‌ای بنیادین در کار دیگرگونه کردن ارتباطات انسانی شدند و عاقبت، انتظار برای سکونت در دهکده جهانی را با ورود به بی‌زمانی شبکه اینترنتی پایان دادند.

در فناوری اطلاعات و ارتباطات محوریت «اطلاعاتی کردن» وجود دارد که به معنای بکارگیری روزافزون فناوری اطلاعات و ارتباطات در وارد کردن، ذخیره‌سازی، پردازش، توزیع و ارائه اطلاعات است. لازمه «اطلاعاتی کردن» دگرگون‌سازی فرایندهای مدیریت، سازماندهی، مهارت‌ها و ابزارهای تولید کالا و خدمات است. در رهیافت اطلاعاتی کردن اهمیت دانش فنی، قابلیت‌های اجتماعی و خود سخت‌افزارها و نرم‌افزارها مورد تأکید قرار می‌گیرد. فناوری اطلاعات و ارتباطات ابزارهای تازه‌ای برای تعامل برنامه‌های کاربردی، سخت‌افزارها و نرم‌افزارها با انسان و برای به‌کرد دسترسی به اطلاعات و تشریح دانش فراهم می‌آورد (مانسل و همکاران، ۱۳۸۹).

تعریف رایانش ابری

پیدایش مفاهیم اساسی رایانش ابری به ۱۳۶۱ باز می‌گردد. زمانی که جان مک

کارتی اظهار داشت که «رایانش ممکن است روزی به عنوان یکی از صنایع همگانی سازماندهی شود». مؤسسه ملی استانداردها و فناوری، آزمایشگاه فناوری اطلاعات، یک تعریف جامع از رایانش ابری ارائه می‌دهد: «رایانش ابری مدلی است برای ایجاد دسترسی همگانی به مجموعه‌ای از منابع رایانشی با قابلیت تنظیم و پیکربندی پذیر مانند شبکه‌ها، سرورها، فضای ذخیره‌سازی، برنامه‌های کاربردی و سرویس‌ها، به صورت راحت و آسان و بنا به سفارش که بتوانند با تلاش‌های حداقلی مدیریت یا کمترین تعامل با ارائه دهنده سرویس، به سرعت فراهم شده یا منتشر گردند. گاهی گفته می‌شود رایانش ابری به معنی بکارگیری قابلیت‌های کامپیوتری بر مبنای اینترنت است. در واقع قابلیت‌های کامپیوتری به صورت یک سرویس اینترنتی به کاربر عرضه می‌شود. در اینجا شما مالکیتی روی سرویس ارائه شده ندارید و تنها از آن استفاده می‌کنید. یعنی عموماً مصرف‌کننده‌های رایانش ابری مالک زیرساخت فیزیکی ابر نیستند، بلکه برای اجتناب از هزینه سرمایه‌ای آن را از عرضه‌کنندگان شخص ثالث اجاره می‌کنند. آنها منابع را در قالب سرویس مصرف می‌کنند و تنها بهای منابعی که به کار می‌برند را می‌پردازند و این یعنی ذخیره و پردازش آنلاین اطلاعات که تا پیش از این، این کار را بر روی کامپیوتر شخصی خود انجام می‌دادیم (لیاقت، ۱۳۹۰).

مفهوم تجارت الکترونیک:

کسب و کار الکترونیکی به بکارگیری فناوری دیجیتال و اینترنت برای اجرا

می‌کنند، قابل دسترسی هستند. **انبار منابع:** ارائه‌دهندگان منابع رایانشی با استفاده از مدل اجاره دادن چندگانه می‌توانند منابع فیزیکی و مجازی مختلف را به طور اتوماتیک و بنا به درخواست مصرف‌کننده به وی اختصاص دهند یا از وی بگیرند. مصرف‌کننده کنترل و اطلاعی نسبت به مکان دقیق منابع ارائه شده ندارد ولی می‌تواند در سطح انتزاعی بالاتر (کشور یا ایالت یا مرکز داده)، مکان را مشخص کند. منابع می‌توانند شامل ذخیره‌کننده‌ها، پردازشگرها، حافظه، پهنای باند یا ماشین‌های مجازی باشند. **ارتجاع پذیری سریع:** قابلیت‌ها می‌توانند به سرعت و با قابلیت ارتجاعی فراهم شوند. یعنی بر اساس حجم و میزان تقاضا در مواقع اوج درخواست از سوی مشتری به صورت خودکار تأمین شوند و به میزان لازم برای پاسخگویی مناسب بالا رود و پس از اتمام نیاز به سرعت پایین بیاید، یعنی به اندازه قبل از اوج

مشخصه‌های اصلی رایانش ابری مؤسسه ملی استانداردها و فناوری، خصوصیات رایانش ابری را به صورت زیر تعریف می‌کند: **خدمات مستقیم به محض نیاز:** مشتری می‌تواند به صورت یک طرفه امکانات و خدمات رایانشی همچون سرور و فضای ذخیره‌سازی در شبکه را به هنگام نیاز از هر فراهم‌کننده‌ای به صورت خودکار و بدون نیاز به تعامل با ارائه دهنده خدمت بدست آورد و از آنها استفاده کند. به عبارت دیگر برای مدیریت زیرساخت ابر نیازمند استخدام مدیران شبکه به صورت تمام وقت نیستیم. بیشتر سرویس‌های ابر پورتال‌های سلف سرویس دارند که به آسانی مدیریت می‌شوند. **دسترسی شبکه‌ای وسیع:** قابلیت‌های موجود بر روی شبکه، از طریق مکانیزم‌های استاندارد که استفاده از روش‌های ناهمگون (پلتفرم‌های تین و تیک کلاینت، مانند تلفن‌های موبایل، لپ‌تاپ‌ها) را ترویج

کردن فرآیندهای اصلی کسب و کار در سازمان شامل فعالیت‌هایی برای مدیریت داخلی شرکت و فعالیت‌هایی برای هماهنگی با تأمین‌کنندگان و دیگر شرکای تجاری اشاره دارد در حالی که تجارت الکترونیکی قسمتی از کسب و کار الکترونیکی است که به خرید و فروش کالاها و خدمات از طریق اینترنت اشاره دارد. تجارت الکترونیکی همچنین تراکنش‌های بازاری، از قبیل تبلیغات، بازاریابی، حمایت از مشتری، امنیت، تحویل و پرداخت را در بر می‌گیرد (تیبیرو، ۲۰۱۴). کمیسیون اروپایی در سال ۱۳۷۷ تجارت الکترونیک را اینگونه تعریف کرده است: «تجارت الکترونیک بر پردازش و انتقال الکترونیکی داده‌ها، شامل متن، صدا و تصویر مبتنی می‌باشد. تجارت الکترونیکی فعالیت‌های گوناگونی از قبیل مبادله الکترونیکی کالاها و خدمات، تحویل فوری مطالب دیجیتالی و انتقال الکترونیکی را شامل می‌شود (صنایعی، ۱۳۸۱).

تقاضا برگردد. اغلب برای مشتری چنین به نظر می‌رسد که خدمات بینهایت هستند یعنی این خدمات می‌توانند در هر زمانی با هر حجم و میزانی خریداری شوند. (تولایی و همکاران، ۱۳۹۳)

پیشینه پژوهش

(اشلی و همکاران، ۲۰۱۴) به بررسی امنیت سیستم‌های ابری در مقابل حملات HTTP-DOS و XML-DOS پرداخته‌اند. نتایج نشان می‌دهد که سیستم ساخته شده قادر به شناسایی منبع حمله و فیلتر کردن بسیاری از پیام‌های حمله در یک دوره کوتاه است. همچنین حمله مهم دیگری که مورد بحث واقع شده است، XDOS نام دارد که حمله مرگباری است که با هدف خرابی خدمات ابر، ایجاد می‌شود. برای دفاع در برابر این حملات، مدلی به نام CBT را معرفی شده است. CBT نشان داد که می‌توان آن را در یک حمله XDOS واقعی استفاده کرد. نتایج نشان داد که، CBT قادر به پیدا کردن منبع یک حمله در هر ثانیه است. (به‌ریمما و همکاران، ۲۰۱۶) به ارائه سیستم تشخیص نفوذ در سیستم رایانش ابری پرداخته است. نتایج نشان می‌دهد که روش ارائه شده در ۹۰ روز، حمله‌ای را

شناسایی نکرد و مشکلی در سیستم به وجود نیامد. رویکرد دیگر این پژوهش این است که کنترل‌کننده تطبیقی سیستم تشخیص نفوذ یاد می‌گیرد که ظرفیت ورودهای مانده را کاهش بدهد که در ۹۹ روز، ۱۱.۹٪ بهینه‌سازی در حافظه و سرعت شده است.

(سینگ و همکاران، ۲۰۱۶) به ارائه سیستم‌های تشخیص نفوذ به همراه چارچوب‌های ارائه شده در مسئله امنیت ابری پرداخته‌اند. این تحقیق با در نظر گرفتن اهداف گوناگونی هم چون دسترس‌پذیری، مقیاس‌پذیری، انعطاف‌پذیری، زمان استفاده از منابع و ارائه محیطی کاربر پسند، مسئله امنیت در روش‌های پیشین را مورد مطالعه قرار داده است.

(کریتیکوس و همکاران، ۲۰۱۸) به بررسی چارچوب امنیتی در سطح پلتفرم به عنوان خدمات در محیط‌های چندگانه ابری پرداخته‌اند. این امر منجر می‌شود که کاربران بتوانند از سطح امنیت حساب‌های کاربری خود مطلع شوند و بتوان میزان مصرف حافظه مصرف شده بر اساس فعالیت‌های پیشین خود را مشاهده کنند.

(گودرزوند و اسماعیلی، ۲۰۱۵) به شناسایی

عوامل تاثیرگذار بر پذیرش رایانش ابری در سازمان‌های کوچک و بزرگ پرداختند. آنها با استفاده از چارچوب TOE و مدل DOI یک مدل پذیرش رایانش ابری در سازمان‌های کوچک و متوسط که متشکل از دوازده عامل مؤثر بود را ارائه کردند. در بین این عوامل فشار رقابتی و دانش ابری تصمیم‌گیرندگان سازمان دلایل اصلی پذیرش رایانش ابری و نگرانی در خصوص حفظ امنیت و محرمانگی، چالش و دلیل اصلی منع پذیرش رایانش ابری از سوی سازمان‌ها شناخته شد.

(یعقوبی و همکاران، ۲۰۱۵) به تأثیر شناسایی و رتبه‌بندی عوامل ریسک رایانش ابری در سازمان‌های دولتی اشاره می‌کنند آنها با توجه به نظرات خبرگان ۱۰ ریسک را شناسایی کردند و در دو دسته ریسک محسوس و ریسک نامحسوس دسته‌بندی کردند سپس با استفاده از روش AHP فازی آن را رتبه‌بندی کردند نتایج این بررسی نشان داد ریسک‌های نامحسوس از جمله محرمانگی داده مهم‌ترین معیار شناخته شدند.

ویژگی‌های فناوری محاسبات ابری

شبکه فراگیر یک رایانش ابری دسترسی به شبکه گسترده: همه قابلیت‌ها از

محافظت شده توسط قوانین کپی‌رایت، به میزان و در محدوده‌ای است که از آنها استفاده می‌شود. بنابراین واقعیت خاصی وجود دارد که تأثیر محاسبات ابری بر آثاری که دارای حق چاپ هستند، بر خدمات مشاوره‌ای مانند مشاوره حقوقی، خدمات مالیاتی یا حسابداری نیز پس زده خواهد شد (پاتانسیوس، ۲۰۱۴).

کاربردهای اصلی فناوری رایانش ابری در بانکداری و تجارت الکترونیک به شرح زیر است:

درگاه‌های بانکداری آنلاین تجاری با دسترسی آزاد: این فناوری انتقال به نسل بعدی برنامه‌های کاربردی بانکداری آنلاین تجاری را نشان می‌دهد و به مشتریان تجاری اجازه می‌دهد به یک بسته یکپارچه از خدمات، محصولات

اختصاص داده شده به منظور برآورده کردن الزامات ویژگی سلف سرویس رایانش ابری اشاره دارد. این تخصیص می‌تواند به صورت خودکار انجام شود و کاربر مجموعه وسیعی از منابع پویا را ببیند که می‌تواند در صورت نیاز پرداخت شود. ایجاد و استقرار سرویس‌های با پیوند ضعیف که مستقل از سایر خدمات مقیاس می‌شوند و به کشش این سرویس‌های دیگر وابسته نیستند، یکی از عواملی است که امکان کشش سریع را فراهم می‌کند.

خدمات اندازه‌گیری شده: سیستم‌های ابری با استفاده از قابلیت‌های اندازه‌گیری در سطحی از انتزاع متناسب با نوع سرویس، مصرف منابع را به طور خودکار تنظیم و بهینه می‌کنند. مصرف منابع ابری ممکن است نظارت، مدیریت و گزارش شود، که هم برای تأمین‌کننده و هم برای مصرف‌کننده شفافیت ایجاد می‌کند. به دلیل هزینه کم ابر، شما فقط برای آنچه استفاده می‌کنید پرداخت می‌کنید. سطوح ذخیره‌سازی، پردازش، پهنای باند و تعداد حساب‌های کاربری ممکن است توسط شما و ارائه‌دهنده ابرتان به درستی اندازه‌گیری و شارژ شوند. مقدار منابعی که ممکن است استفاده کنید را می‌توان هم از طرف شما و هم از طرف ارائه‌دهنده ابرتان کنترل و تنظیم کرد و شفافیت را فراهم کرد.

علاوه بر این، پیشرفت سریع خدمات رایانش ابری منجر به تغییر رویکرد در مورد ارائه خدمات مشاوره به طور کلی شد. خدمات رایانش ابری از یک طرف به معنای ذخیره‌سازی داده‌ها در سرورهای مجازی و از طرف دیگر دسترسی به مواد

طریق شبکه در دسترس هستند و ممکن است از طریق مکانیسم‌های معمولی که از پلتفرم‌های کلاینت نازک یا ضخیم ناهمگن مانند تبلت‌ها، تلفن‌های همراه، ایستگاه‌های کاری، و لپ‌تاپ‌ها استفاده می‌کنند، قابل دسترسی هستند. به عبارت دیگر، تیم ممکن است از تبلت‌ها، تلفن‌های همراه/تلفن‌های هوشمند، ایستگاه‌های کاری، لپ‌تاپ/نوت‌بوک و رایانه‌های شخصی اداری برای دسترسی به سیستم‌های مدیریت کسب و کار استفاده کند. با اتصال ساده به یک نقطه دسترسی آنلاین، هر کسی می‌تواند از هر کجا از این دستگاه‌ها استفاده کند. این تحرک برای سازمان‌ها جذاب است، زیرا به کارکنان اجازه می‌دهد قراردادهای پروژه‌ها و مشتریان را چه در دفتر باشند و چه نباشند، حفظ کنند.

ادغام منابع مستقل از مکان:

منابع کامپیوتری ارائه‌دهنده برای خدمت به مشتریان متعدد از طریق روش چند مستأجر، با منابع فیزیکی و مجازی مختلف که به صورت پویا بر اساس تقاضای مصرف‌کننده تخصیص و تخصیص مجدد می‌شوند، ادغام می‌شوند. مشتری هیچ کنترل یا دانشی از مکان خاص منابع ارائه شده ندارد، اما ممکن است مکان را در سطح بالاتری از انتزاع، مانند مرکز داده، منطقه یا کشور، که شامل منابعی مانند پردازنده، حافظه، ذخیره‌سازی، و پهنای باند شبکه است، مشخص کند.

کشش سریع: به ظرفیت ابر برای گسترش یا کاهش سریع و مؤثر منابع

و اطلاعات دسترسی داشته باشند که برخی از آنها ممکن است توسط بانک ارائه شود. اما بسیاری از آنها ممکن است توسط اشخاص ثالث ارائه شود.

برنامه‌های بانکداری اینترنتی مبتنی بر وبجت: این نوع جدید راه‌حل‌های بانکداری اینترنتی، به ویژه برای بخش بانکداری خرده‌فروشی، به مصرف‌کنندگان این امکان را می‌دهد که نه تنها رابط کاربری بانکداری اینترنتی خود را سفارشی کنند، بلکه همچنین اینکه چه چیزی و چگونه کالاها و اطلاعات را با تکیه بر فناوری مبتنی بر ابزارک مصرف می‌کنند.

تجارت خرده‌فروشی موبایلی: این تکنیک مستلزم انجام معاملات سهام توسط سرمایه‌گذار خرده‌فروشی با استفاده از یک دستگاه تلفن همراه، اغلب یک تلفن هوشمند یا PDA است. تجارت از طریق لپ‌تاپ، نوت‌بوک، تبلت یا سایر دستگاه‌های محاسباتی قابل حمل شامل نمی‌شود.

برنامه‌های کاربردی سلف سرویس برای مشتریان تجاری: این فناوری بر توسعه پورتال‌ها و ابزارهای سلف سرویس تجاری تأکید دارد که به بانک‌ها امکان می‌دهد داده‌های سریع و دقیق را به مشتریان

تجاری خود ارائه دهند و به آنها امکان می‌دهد تصمیمات مدیریتی آگاهانه‌تری اتخاذ کنند. (الزملی و همکاران، ۲۰۱۹)

مزایای استفاده از رایانش ابری در سیستم بانکی به شرح زیر است: صرفه جویی در هزینه و صورتحساب مبتنی بر استفاده: مؤسسات مالی می‌توانند از محاسبات ابری استفاده کنند تا سرمایه‌گذاری سرمایه اولیه قابل‌توجهی را به هزینه عملیاتی کم هزینه و مداوم تبدیل کنند. نیازی به صرف هزینه زیاد برای سخت‌افزار یا نرم‌افزار جدید نیست. علاوه بر این، به دلیل ویژگی‌های منحصر به فرد رایانش ابری، مؤسسات مالی می‌توانند خدماتی را که می‌خواهند بر اساس پرداخت هزینه انتخاب کنند.

تداوم کسب و کار: در رایانش ابری، ارائه‌دهنده مسئول مدیریت فناوری است. حفاظت از داده‌ها، تحمل خطا، و بازیابی فاجعه ممکن است توسط سازمان‌های مالی بهبود یابد. در مقایسه با سیستم‌های مدیریت شده سنتی، رایانش ابری افزونگی و پشتیبان بهتری را با هزینه کمتر فراهم می‌کند.

چابکی تجاری و تمرکز: سازمان‌های مالی به لطف انعطاف‌پذیری مدل‌های عملیاتی مبتنی بر ابر می‌توانند از چرخه‌های توسعه محصول سریع‌تر بهره‌مند شوند. این امکان پاسخگویی فوری و کارآمدتر به نیازهای مشتریان بانکی را فراهم می‌کند. از آنجایی که ابر بر حسب تقاضا در دسترس است، به هزینه‌های زیرساختی کمتری نیاز دارد که شروع به کار زمان کمتری می‌برد. رایانش ابری همچنین امکان ادامه توسعه

محصول جدید را بدون نیاز به هزینه کردن فراهم می‌کند. خدمات غیر مهم، مانند وصله نرم‌افزار، تعمیر و نگهداری، و سایر مشکلات کامپیوتری نیز می‌توانند با استفاده از رایانش ابری به ابر منتقل شوند. در نتیجه، کسب و کارها ممکن است ترجیح دهند به جای فناوری اطلاعات، بر خدمات مالی تمرکز کنند. (سینگ و همکاران، ۲۰۱۸)

تهدیدی برای تجارت الکترونیک

تهدید تجارت الکترونیک استفاده از اینترنت برای اهداف غیرمنصفانه مانند سرقت، کلاهبرداری و نقض امنیت است. تهدیدات تجارت الکترونیک در اشکال و اندازه‌های مختلف وجود دارد. برخی ناخواسته، برخی عمدی و برخی به دلیل خطای انسانی. رایج‌ترین سیستم‌های پرداخت الکترونیکی، پول نقد الکترونیکی، سوء استفاده از داده‌ها، کلاهبرداری از کارت اعتباری/دبیت، و سایر تهدیدات امنیتی (تاکار و همکاران، ۲۰۲۱)، (پانوار و همکاران، ۲۰۲۱).

در مطالعه دیگری که در فوریه ۲۰۱۴ انجام شد (خطرات مالی محاسبات ابری) تجزیه و تحلیل پارامترهای مؤثر بر مالیات بر خدمات ابری انجام شد. با توجه به گستره وسیعی از خدماتی که می‌توان در فضای ابری ارائه کرد، ارائه‌دهندگان خدمات ابری ممکن است با وضعیتی مواجه شوند که یک عملیات را به صورت نادرست در دسته‌بندی خاص قرار دهند، زیرا، از موردی به موردی، ممکن است عملیات، خدمات، فروش نرم‌افزار، قابل لمس/ نامشهود باشد. اعطای حقوق استفاده برای یک برنامه کاربردی یا ترکیبی از آن، که هر یک از انواع زیر

مشمول قوانین مالیاتی متفاوتی است که بر تعهدات مالی (مالیات بر درآمد، مالیات بر ارزش افزوده) که از نظر مالیات بر عهده ارائه‌دهندگان خدمات ابری است، تأثیر می‌گذارد. (گرو، ۲۰۱۴)

چالش‌ها و مسائل امنیتی در رایانش ابری در زمینه بانکداری و تجارت الکترونیک

تجزیه و تحلیل استفاده از این اطلاعات حساس به همان اندازه که به دست آوردن آن خطرناک است. هنگام کار در محیط ابری برای دریافت اطلاعاتی فعالیت‌های حیاتی مانند فرآیندهای اجرای جدید یا ایجاد فایل، امنیت می‌تواند شکسته شود. شکاف معنایی، استخراج اطلاعات معنادار و مفید از بایتهای سطح پایین بسیار مهم است از دست دادن کنترل، زمانی که اطلاعات در فضای ابری نگهداری می‌شود، همه مشتریان مالکیت فیزیکی داده‌های خود را از دست می‌دهند. این نشان می‌دهد که ارائه‌دهندگان ابری دارای اطلاعات حساس خود هستند و ممکن است داده‌کاپی روی داده‌های مصرف‌کنندگان انجام دهند که به طور بالقوه منجر به نقض امنیت می‌شود. علاوه بر این، مشتریان نمی‌توانند مطمئن باشند که اطلاعات آنها به طور کامل پاک می‌شود، زمانی که آنها فایل‌های خود را از تمام شرکت‌های مبتنی بر ابر که از اطلاعات در مراکز داده چندگانه پشتیبان تهیه می‌کنند، حذف می‌کنند. این حالتی است که در آن مشاغل مبتنی بر ابر به عنوان جعبه سیاه در نظر گرفته می‌شوند زیرا مصرف‌کنندگان نمی‌توانند آشکارا اطلاعات خود را مدیریت یا نظارت

کنند. (کائوسر احمد و همکاران، ۲۰۲۱)، (جگتاپ و همکاران، ۲۰۲۱).

اعتماد، به دلیل نگرانی از دست دادن کنترل فیزیکی بر داده‌ها، این یک ویژگی حیاتی برای ترغیب افراد بیشتری برای فعالیت در فضای ابری است. در نتیجه، شرکت‌ها در تلاش هستند تا با اطمینان از انطباق تأیید شده با استانداردها و حفاظت‌های سازمانی، اعتماد کاربران خود را ایجاد کنند. حملات نگران‌کننده‌ترین جنبه معماری جدید مجازی هستند. خطر حملات بافر اطلاعات محور در یک ماشین محاسبات ابری غیرقابل اعتماد بیشتر است.

نتیجه‌گیری:

شبکه‌های رایانش ابری با هدف در دسترس بودن داده‌ها در هر محیطی خارج از زمان و مکان برای کاربران، تعبیه شده‌اند.

اینترنت تغییری نمایشی در نقش فناوری در تجارت امروزی ایجاد کرده است و این تحول تجارت را مجبور به تغییر رفتار نسبت به گذشته کرده است. این تغییرات باعث بوجود آمدن نیازمندی‌های جدید در حوزه تجارت شده است. کلید موفقیت در آینده صرفاً استفاده از اینترنت نیست بلکه نوآوری در مدل‌های بازرگانی و تجاری با استفاده از این ابزار است. یکی از این نوآوری‌ها در فضای کسب و کار الکترونیکی، بکارگیری رویکرد رایانش ابری در تجارت الکترونیک است. رایانش ابری رویکرد جدیدی است که با توجه به ویژگی‌ها و معماری خود بستر مناسبی را برای توسعه و ارائه خدمات الکترونیکی فراهم می‌کند. سازمان‌ها می‌توانند به کمک ذخیره‌سازی داده‌های

Cristina PRICHICI , Bogdan S.IONESCU , Cloud Accounting – A New Paradigm of Accounting Policies, SEA – Practical Application of Science Volume III, Issue 1 (7) / 2015.

Elzamy Abdelrafe, Mohamed Doheir, Ahmed Mahmoud, N. A. S. Abd Samad Bin Hasan Basari , Sayed Samer Ali Al-Shami, "Adoption Of Cloud Computing Model For Managing EBanking System In Banking Organizations," International Journal Of Advanced Science And Technology, Vol. Vol. 28, No. 1,, Pp. Pp. 318-326, (2019),.

Graure Ana-Maria, (February 2014), "Riscurile fiscale ale cloud computing-ului", (available online: <http://www.capital.ro/riscurile-fiscale-ale-cloud-computing-ului.html>).

Goudarzvand Ghegini and S. Esmaeili, "The Study Of Organizational Culture Associated With Unified Theory Of Acceptance And Use Of Technology Model In Hospitals Of Rasht," Payavard Salamat, vol. 9, pp. 29-42, 2015.

Jagtap, S T., Thakar, C.M., O. El imrani, K. Phasinam, S. Garg, R.J.M. Ventayen, "A Framework for Secure Healthcare System Using Blockchain and Smart Contracts," 2021 Second International Conference on Electronics and Sustainable Com-

صنایعی، علی (۱۳۸۱)، تجارت الکترونیک در هزاره سوم. چاپ اول. اصفهان: جهاد دانشگاهی واحد اصفهان
لیاقت، ندا (۱۳۹۰)، جدیدترین فناوری دنیای کامپیوتر رایانش ابری، فناوری سبز. چاپ اول. تهران: انتشارات ناقوس
مانسل، رابین؛ وهن، یوتا (۱۳۸۹)، جوامع دانش: فناوری اطلاعات برای توسعه پایدار. ترجمه عباس زندباف. چاپ دوم. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

Bahrpeyma, Fouad, Zakerolhoseini, Ali, and Haghghi, Hassan. (2016). Using IDS fitted Q to develop a real-time adaptive controller for dynamic resource provisioning in Cloud's virtualized environment. Applied Soft Computing, Vol. 26, pp. 285-298.

Chonka, Ashley, Xiang, Yang, Zhou, Wanlei, and Bonti, Alessio. (2011). Cloud security defense to protect cloud computing against HTTP-DoS and XML-DoS attacks. Journal of Network and Computer Applications, Vol. 34, pp. 1097-1107.

انبوه، قابلیت‌های رایانشی با سرعت بالا و تخصیص ایده‌آل منابع و به اشتراک‌گذاری منابع توسط رایانش ابری، مدلی کاربردی از تجارت الکترونیکی خلق کنند. بنابراین فضای جدید و همواری برای توسعه تجارت الکترونیکی باز می‌شود. در واقع در این مدل امکان همکاری بیشتر شرکت‌ها، حرکت از صرفه‌جویی‌های مقیاس به روابط فرد با فرد، امکان حرکت از تمرکز بر داخل به تمرکز بر خارج، هدایت مشتریان به سمت خود خدمتی، سازماندهی مناسب فرآیندها و تغییر ساختار سازمانی و ... را فراهم می‌آورد و از این طریق شرکت‌هایی که در گذشته به طور جداگانه و با فرهنگ خاص خود اقدام به تجارت می‌کردند، امروزه همگی به صورت یک سازمان جهانی درآمده و فعالیت می‌کنند. ■

منابع

تولایی، سیده لیلا شمس آبادی، امیرحسین کرمی پورعلم (۱۳۹۳)، بررسی مزیت‌های رقابتی و راهکارهای بکارگیری رایانش ابری در تجارت الکترونیک، کنفرانس بین‌المللی مدیریت و مهندسی صنایع

Yaghoubi, H. R. Jafari, and J. Shukuhy, "Identification and ranking of the risk factors of cloud computing in state-owned organizations," Iranian Journal of Information Processing Management, vol. 30, pp. 759-784, 2015.

مهدي علی نژادساروکلای: استادیار
گروه حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد
اسلامی، تبریز
احمد حسن پور: دانشجوی دکتری
حسابداری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد
اسلامی، تبریز

in turning of en 36 alloy steel using response surface methodology and genetic algorithm, Materials Today: Proceedings, <https://doi.org/10.1016/j.matpr.2021.03.642>.

Scalera, M., Serra, A., Customer centric strategies for value creation: Academic experimentation, J. E-Learn. Knowl. Soc. (2014) 10.

Singh K.S.T. Mayank 1, Viranjay M. Srivastava³, "Cloud Computing Adoption Challenges In The Banking Industry," 978-1-5386-3060-0/18/\$31.00 Ieee, 2018.

Singh, Ashish, and Chatterjee, Kakali. (2016). Cloud security issues and challenges: a survey. Journal of Network and Computer Applications, Vol. 79, pp. 88-115.

Thakar, C.M., Parkhe, S.S., A. Jain et al., 3d Printing: Basic principles and applications, Materials Today: Proceedings, <https://doi.org/10.1016/j.matpr.2021.06.272>.

Vinoth, S., a, Hari Leela Vemula b, B, Bhadrappa Haralayya c,1, Pradeep Mangain d, Mohammed Faez Hasan e,2, Mohd Naved - Application of cloud computing in banking and e-commerce and related security threats; Materials Today: Proceedings 2022.

munication Systems (ICESC), 2021, pp. 922-926, doi: 10.1109/ICESC51422.2021.9532644.

Kritikos, Kyriakos, Kirkham, Tom, Kryza, Bartosz, and Massonet, Philippe. (2018). Reprint of "Towards a security-enhanced PaaS platform for multi-cloud applications. Future Generation Computer Systems, Vol. 78, Part 1, pp. 155-175.

Kaosal Ahamed, M., Babu, A., S. Babu et al., Layout map in facility layout planning: A fuzzy methodology, Materials Today: Proceedings, <https://doi.org/10.1016/j.matpr.2021.06.091>.

Mell, P., Grance. T., The NIST Definition of Cloud Computing. Recommendations of the National Institute of Standards and Technology; National Institute of Standards and Technology Laboratory: Gaithersburg, MD, USA, 2011; Volume 145, p. 7.

Patancius Tiberiu, (January 2014), "Impactul fenomenului de cloud computing asupra serviciilor juridice" (available online: <http://www.juridice.ro/30168/impactul-fenomenului-cloud-computing-asupra-serviciilor-juridice.html>).

Panwar, P., Kumar Sharma, D., K.V. Pradeep Kumar et al., Experimental investigations and optimization of surface roughness

همکاران
سیستم

حلیمه رحمانی
مدیر ارشد تدوین
استانداردهای سازمان حسابرسی

حسین خمسه
حسابدار رسمی

منصور شمس احمدی
رئیس سابق شورای عالی
انجمن حسابداران خبره ایران

مهدی بیرانوند
حسابدار رسمی

نیما خوش اخلاق
حسابدار رسمی

سید محمد باقرآبادی
حسابدار رسمی

گزارش میزگرد آنلاین چالش‌های گزارش جدید حسابرسی

یکشنبه ۷ خرداد، ساعت ۱۵ الی ۱۷

میزگرد آنلاین «چالش‌های گزارش جدید حسابرسی» یکشنبه ۷ خرداد ساعت ۱۵ الی ۱۷ با حمایت همکاران سیستم توسط انجمن حسابداران خبره ایران برگزار شد. در این میزگرد جناب آقایان منصور شمس احمدی، حسین خمسه، سیدمحمدباقرآبادی، نیما خوش اخلاق، مهدی بیرانوند و سرکار خانم حلیمه رحمانی حضور داشتند. با توجه به تغییرات گزارش حسابرسی که از ابتدای سال ۱۴۰۱ لازم‌الاجرا شده است (گزارش‌های حسابرسی صادر شده برای واحدهای تجاری که دوره مالی آنها از یک فروردین ۱۴۰۱ شروع می‌شود) و با عنایت به چالش‌های پیش روی استفاده‌کنندگان و آگاهی کامل از این تغییرات برای حسابرسان جهت صدور بهتر گزارش و هم برای حسابداران جهت فهم بهتر شکل جدید گزارشات ضروری است، لذا انجمن حسابداران خبره ایران با همکاری شرکت همکاران سیستم در همین راستا اقدام به برگزاری میزگردی آنلاین به شکل رایگان کرده است.

سارا کیانی: آقای باقرآبادی هدف از برگزاری این میزگرد چیست؟

سیدمحمد باقرآبادی: همانطور که می‌دانید انجمن حسابداران خبره ایران قدیمی‌ترین انجمن حرفه‌ای که همچنان در حرفه حسابداری باقیست که همیشه در مسائل جدید پیشرو بوده است؛ در همین راستا ما همیشه سعی می‌کنیم درباره هر مبحثی که در حوزه حسابداری و حسابداری در ایران اتفاق می‌افتد؛ اطلاع‌رسانی لازم را انجام دهیم. هدف از برگزاری این میزگرد بررسی تغییراتی است که سازمان حسابداری در استانداردهای حسابداری به ویژه در بخش گزارش‌نویسی داده است.

نوع گزارش حسابداری تغییر کرده؛ سال مالی یا دوره مالی سالانه عمده شرکت‌ها در ایران با تغییر سال شمسی یکی است (۲۹/۱۲) که مشمول این استاندارد جدید می‌شوند. در نتیجه گزارش حسابداری که در این یکی دو ماه بیرون می‌آید با این فرمت جدید (که از تاریخ ۱۴۰۱/۱/۱ لازم‌الاجرا بوده است) می‌باشد. هم مخاطب یعنی کسی که از گزارش حسابداری استفاده می‌کند و هم حسابداری که گزارش را صادر می‌کند شاید نکات مبهمی در خصوص این تغییرات داشته باشد. پیرو همین داستان، با همکاری شرکت محترم همکاران سیستم که یار قدیمی انجمن است ما این نشست را ترتیب دادیم تا از صاحب‌نظران این حرفه استفاده بکنیم و درباره این تغییرات بیشتر صحبت کنیم.

سارا کیانی: خانم رحمانی لطفاً به صورت خلاصه در خصوص این تغییرات رخ داده در استانداردهای حسابداری توضیح بدید تا مخاطبان بیشتر در جریان قرار بگیرند.

حلیمه رحمانی: قبل از هر چیز من باز برای عزیزان یادآوری می‌کنیم که در رابطه با این تغییرات ما یکسری فیلم و مطالب آموزشی آماده کردیم که همه در سایت

سازمان حسابداری قابل دسترسی است. هدف از تهیه این مطالب در واقع راحت‌تر اجرا شدن استانداردها بود و ما مجبور به انتشار همزمان تعدادی استاندارد به علت وابستگی و همبستگی آنها با هم شدیم. در مورد استانداردها به صورت جداگانه صحبت نمی‌کنم در اینجا در مورد فرمت گزارش حسابداری توضیح می‌دم.

اولین تغییری که گزارش حسابداری قبلی کرد در نحوه ترتیب بندها بود؛ قبلاً اول مقدمه، بعد مسئولیت‌ها، بعد اظهارنظر و بقیه بندها بود ولی حالا طبق نتایج تحقیقات IASB و نهادهای دیگر ارجحیت

خیلی ساده بخواهم بگم گزارش دارای سر و ته شده است. تعریفی که استاندارد درباره مسائل عمده حسابرسی دارد؛ مسائلی که بیشترین اهمیت را در قضاوت حرفه‌ای حسابرسان در طی حسابرسی دوره جاری دارد شامل سه واژه مهم است. قضاوت حرفه‌ای: خودت می‌توانی تعیین کنی که قضاوت باید انجام بشود. چیزی وجود ندارد که به عنوان سرفصل یا رویداد به عنوان مسائل عمده جاری گزارش بشود. دوره جاری: تصریح می‌کند که دوره‌های قبل را کار نداشته و فقط دوره جاری و آنچه در حال اتفاق افتاده است. بیشترین اهمیت در موضوع زیر است. نقطه شروع انتخاب یا تعیین مسائل عمده حسابرسی در استاندارد: مسائل عمده حسابرسی معمولاً از مسائل اطلاع‌رسانی شده به ارکان راهبری انتخاب می‌شوند لذا نقطه شروع این است. ما در استانداردهای مختلف قسمت‌هایی را داریم که ذکر می‌کند موضوعاتی را به اطلاع ارکان راهبری برساند اما علاوه بر آن استاندارد ۲۶۰ و ۲۶۵ تأکید درباره اطلاع‌رسانی عام و اطلاع‌رسانی ضعف‌های

برایش در نظر گرفته شده است که اتفاقاً مسئولیت حسابرسان را کمتر کرده چون در استاندارد جدید پیش‌بینی شده که اگر تا تاریخ گزارش حسابرسان، سایر اطلاعات دست حسابرسان برسد جزو مسئولیت‌های حسابرسان است و آن را مطالعه می‌کند در غیر این صورت مسئولیتی ندارد. اما در استاندارد قبل این مسئولیت بعد از تاریخ گزارش حسابرسان هم ادامه پیدا می‌کرد. بعد از سایر اطلاعات بند مسئولیت‌هاست. در فرمت قدیم مسئولیت‌ها اول آمده بود اما در فرمت جدید تقریباً در آخر آمده است. در بند مسئولیت‌ها، مسئولیت حسابرسان به هیئت مدیره تغییر چندانی نکرده به جزء بحث استاندارد ۷۰۱، مسئولیت جدیدی برای حسابرسان و شرکت دیده نشده فقط همان مسئولیت‌هایی که وجود داشته مفضلاً تشریح شده است. مثلاً حسابرسان در مورد رسیدگی به بحث ابهام در مورد تداوم فعالیت مسئولیتی داشت اما در مسئولیت‌های حسابرسان در گزارشات حسابرسانی به آن اشاره نمی‌شد ولی در گزارش جدید باید نوشته شود چه حسابرسان چه شرکت (تصریح است) که بعداً راجع به دلیل اون توضیح می‌دم.

بر این است که در گزارش بند اظهارنظر بیاید لذا در فرمت جدید اظهارنظر در ابتدا با مقدمه ترکیب شده است و چیزی به اسم مقدمه جدا نداریم. بعد از آن بند مبنا بر اظهارنظر آمده و سپس بند ابهام در مورد اهمیت تداوم فعالیت که این بحث و مسئولیت حسابرسانی دارد را قبلاً هم داشتیم؛ استاندارد ۵۷۰ در این رابطه بود و الان تنها تغییری که ایجاد شد این است که در قبلی اگر ابهام بااهمیتی وجود داشت، افشاء و تأکید می‌شد ولی در گزارش فعلی دیگر به صورت بند جدا و بعد از مبنا بر اظهارنظر می‌آید که این تغییر خیلی مورد استقبال استفاده‌کنندگان قرار گرفت. بعد از آن بند مسائل عمده حسابرسانی اضافه شده که توضیح مفصلی دارد که در ادامه به آن می‌پردازم. بعد از آن تأکید و سایر بندهای توضیحی را داریم که تفاوت زیادی در آنان ایجاد نشده و سپس سایر اطلاعات را که استاندارد ۷۲۰ است. شبیه به بند ابهام در مورد تداوم فعالیت است که حسابرسان قبلاً کارهایی انجام می‌داد و مسئولیت‌هایی برعهده داشت که نمی‌شد رسیدگی؛ در واقع فعلش مطالعه بود. در گزارش فعلی هم همان است فقط یک بند جدا

کنترل‌های داخلی است که حسابرس می‌تواند از این اطلاعاتی‌ها کمک بگیرد. بعد از اینکه به ارکان راهبری اطلاع‌رسانی کردیم باید آن‌هایی که مستلزم توجه ویژه حسابرس هست را انتخاب کنیم یعنی: آنهایی که مرتبط به حوزه‌های با احتمال خطر بالا هستند - رویدادهای عمده (خارج از روال) - آن‌هایی که بیشتر مورد قضاوت و به طور کلی دارای بیشترین اهمیت هستند.

اهمیت بیشتر مربوط به آن‌هایی است که حسابرس چالش و ارتباطش با شرکت بیشتر شود مثلاً جلسات یا درباره موضوع خاص حسابرس اطلاعاتی نداشته و مجبور شده از کارشناسی کمک بگیرد (نشانگر تلاش بیشتر است) بعد از این مراحل به یکسری مسائلی می‌رسیم که استاندارد به آن می‌گوید مسائل عمده حسابرسی. در گزارش باید از بین این مسائل مواردی را گزارش دهیم که منجر به تعدیل اظهار نظر بشود و یا مرتبط با ابهام با اهمیت در تداوم فعالیت بوده یا خیر؟ اگر بود باید برود سرچایش بند ابهام و بند اظهار نظر و هرچه باقی بماند می‌شود مسائل عمده حسابرسی که در گزارش حسابرس می‌آید. تا الان درباره چستی مسائل عمده استاندارد صحبت کردیم اما بخشی هم در استاندارد هست، به نام "چه چیزهایی در مسائل عمده نیست؟"

۱- آن چیزی که باعث تعدیل اظهار نظر شود، نیست و جایگزین تعدیل نظر نمی‌تواند باشد.

۲- جایگزین افشاء در صورت‌های مالی یا تکرار توضیحات در افشاهای صورت‌های مالی نمی‌تواند باشد.

۳- علاوه بر این یک سری مسائل را به عنوان مسائل عمده، جدا می‌نویسیم که به منظور اظهار نظر جدا درباره آن مسئله نیست. ماهیت مسائل عمده به این صورت است که یک چالش یا ابهامی با شرکت داشتیم که حل شده و نقطه ابهامی در نهایت باقی نمانده است. در واقع عملی

مثبت است. حالا فرض کنید گزارشی به نظرم تعدیل شده باشد اینکه یک موضوع مثبت است نمی‌تواند روی کلیات گزارشی که منفی است تأثیر بگذارد و مقدار آن را کم کند.

سارا کیانی: چرا این تغییرات نسبت به بقیه دنیا در ایران اینقدر دیر اتفاق افتاد؟

رحمانی: از همان موقعی که استانداردها آمد ما شروع به ترجمه کردیم، حجم استانداردها بسیار زیاد بود،

گاهی در جلسه‌ای فقط موضوعات یک بند را می‌توانیم بررسی کنیم. بعضی از استانداردها بهم مرتبط بودند که ما پیش‌نویس خیلی از این‌ها را در سایت سازمان گذاشته بودیم تا بقیه موارد بیاید و تقریباً تفاوتی با بین‌الملل نداریم فقط یکسری جاها آپشن بوده ما گفتیم نباشد. و همچنین پیدا کردن کلمه درست و معادل فارسی برای توضیحات استانداردها زمانبر بود.

شمس‌احمدی: کلمه منصفانه بجای مطلوب در ایران بود. شرکت به حالت ورشگستگی در می‌آمد به خاطر بد کار کردن اما چون استانداردهای حسابرسی را رعایت کرده بودند ما می‌گفتیم صورت مالی مطلوب را نشان می‌دهد و سهامداران هم می‌گفتند خوب مطلوب است حتماً خوبه. اما الان واژه منصفانه، واژه بهتری هست.

سارا کیانی: آقای خمسه به نظرتون در اجرا برای حسابرس‌ها کدامیک از تغییراتی مورد بحث مهم‌تر است؟

آقای خمسه: بحث اطلاع‌رسانی به ارکان راهبری؛ قبلاً ما استاندارد ۲۶۰ را داشتیم ولی الان در استانداردهایی که تغییر یافته تأکید بیشتری به مسئله علت تأمل بیشتر حسابرس و واحد تجاری دارد چون همین تأملات باعث شناخت بیشتر حسابرس نسبت به واحد تجاری می‌شود که تصحیح‌کننده قضاوت حسابرس است.

شده که حالا خیلی با اهمیت نیست. در بحث تداوم فعالیت الان عدم اظهار نظر نداریم، حذف شده است. همچنین ابهام اساسی نداریم. اگر موضوعی هم هست در قالب محدودیت و اگر محدودیت اساسی باشد می‌شود عدم اظهار نظر.

یکی از پرچالش‌ترین موضوعاتی که در استاندارد قبلی هم بود بحث تأکید بر مطالب خاص در واقع محلی شده بود برای طرح موضوعاتی که نمی‌توان در تأکید بر مطالب خاص گنجانند.

الان هم موضوعاتی که ما باید خودمون با توجه به استاندارد جدید حل کنیم؛ این موضوعات در بخش تأکید بر مطالب خاص مطرح می‌شود یا در بخش مسائل عمده باید مطرح شود و اکنون این موضوع مرز باریکی دارد و حسابرس‌ها باید خیلی بر این موضوع دقت داشته باشند.

دو سؤال درباره مسائل عمده از خانم دکتر پرسیم: دوره جاری یعنی شروع آن موضوع و سؤال در دوره جاری باشد یا اینکه می‌تواند موضوعی باشد که در سال‌های گذشته بوده ولی همچنان در سال‌های بعدی ادامه دارد؟

سؤال دوم درباره مسائل عمده در گزارشگری ابهام شخصی دارم این است که فرمودید مسائل عمده مسائل هستند

که دارای بیشترین اهمیت هستند و خب وقتی مسئله‌ای دارای بیشترین اهمیت باشد طبق استاندارد یک، موضوع باید کاملاً در صورت مالی افشاء شده باشد و طبق بند ۳۱ استاندارد ۷۰۱ در "صورت وجود افشاء" آیا این مجوزی برای ماست که هنگام مطرح کردن مسائل عمده اگر عدم افشایی رخ داد یعنی افشاء نشده اما مسئله عمده است حسابرس هم خودش قانع شده، اندازه‌گیری و ارائه‌اش کامل شده اما افشاش کامل نیست مثلاً مدیریت از یک برآوردی استفاده کرده و بر این مبنا خیلی قضاوت استفاده شده اما نیاد در بحث قضاوت‌های عمده این موضوع را افشاء کند؛ موضوع عمده است اما افشاء

هست که در استاندارد خیلی روش بحث نشده و در آخر صحبت‌م از خانم دکتر می‌پرسم.

مورد دیگر اظهار نظرها هست، از بابت تداوم فعالیت استاندارد قبلی به ما می‌گفت اگر ابهام اساسی وجود دارد؛ عدم اظهار نظر انجام شود ولی الان این مورد حذف شده است و حسابرس اول باید این سؤال که "آیا استفاده از فرض تداوم فعالیت مناسب هست یا نه؟" را برای خودش حل کند. اگر نیست باید مردود بدهد، تغییر بعدی که اتفاق افتاده که خانم دکتر هم به آن اشاره کردند در بحث گزارشگری بخش مسئولیت‌ها یک سری موضوعات قبلاً هم بود که فقط الان شفاف‌سازی شده که در متن گزارش به آن اشاره شده مثل مسائل اطلاع‌رسانی یا بحث مسائل عمده همه اینها به نوعی قبلاً هم بود. البته در بحث مسئولیت‌ها یک سری چیزها هم اضافه

مثل مسائل عمده که بستگی به قضاوت حرفه‌ای حسابرس دارد. حسابرس با این شناخت و اطلاعات می‌تواند به این نتیجه برسد که کدام یک از مسائل عمده قابل گزارش است.

نظر شخصی من در بحث تغییر به نحو مطلوب و به نفع منصفانه این است که تغییر بیشتر به خاطر هماهنگی با چهارچوب گزارشگری مالی در استاندارد جدید از حسابرس خواسته قبل از قرارداد قابل قبول بودن یا قابل قبول نبودن چهارچوب‌های گزارشگری مالی را برای خودش مشخص کند.

یکی از چهارچوب‌های گزارشگری مالی همان بحث ارائه منصفانه است که این کلمه منصفانه در واقع هماهنگ پیدا کرده است با چهارچوب ارائه منصفانه؛ (هماهنگی مناسبی پیدا کرده).

به نظرم در رابطه با مسائل عمده دو نکته

سارا کیانی: آقای نیما خوش اخلاق در اجرا برای حسابرسان کدام بخش از تغییرات استانداردهای حسابرس با چالش بیشتری همراه است؟

نیما خوش اخلاق: با نگاهی کلی به گزارشات متوجه اهمیت نیازهای اطلاعاتی استفاده کنندگان می شویم، افزایش کیفیت، افزایش شفافیت و .. نیازهای استفادکننده گان را برطرف کند.

در گذشته مواردی در گزارشات ما مطرح می شد که ایراداتی بر آن وارد بود، مواردی تحت عنوان تأکید بر مطلب خاص که بحث افشائیات بود. موارد و موضوعاتی که حسابرس را با چالش مواجه می کرد و به ارکان راهبری اطلاع رسانی شده و این موضوع با هنر حسابرس حل می شود. ابهاماتی که تحت عنوان مسائل عمده حل شده که لازمه حل شدن این ابهامات بکارگیری نیروهای متخصص و

نشده حالا حسابرس باید این موضوع را جزو مسائل عمده در نظر بگیرد یا خیر و عدم افشاء را باید چیکار کند؟

حلیمه رحمانی: در رابطه با سؤال اول، استاندارد صریح چیزی را بیان نمی کند که مثلاً شروع آن کی بوده؛ این دوره بوده یا دوره قبلی ولی اگر محتوای مسئله در نظر بگیریم که هدف از گزارش مسائل عمده چیست؟ حسابرس با چه موضوعاتی درگیر بوده که مربوط به گزارشگری مالی هم هست یعنی این دوره اثر گذاشته روی اون اقلام؛ به قول شما یک اتفاقی در دوره قبلی افتاده و اثرش رو همان موقع در صورت های مالی گذاشته و الان فقط در حال انتقال است ولی اگر در روی این دوره جاری اثرگذار باشد، دارای اهمیت است و بار اطلاعاتی دارد در نتیجه جزو مسائل عمده قرار می گیرد که البته این نظر شخصی من هست. پس اگر در بحث کلیت گزارشگری مالی اثر بگذارد شروع دوره مهم نیست.

پاسخ سؤال دوم شما: همینطور که گفتید طبق استاندارد اگر که افشاء شده باشد اولین کاری اشاره به یادداشت افشاء و بعد چرا این مسئله جزو مسائل عمده است؟ مرحله بعد هم بگو خودت چه کارهایی کردی؟ همانجا که این موضوع را توضیح می دهد یا در بندهای توضیحی می گوید اینجور موارد خیلی کم اتفاق می افتد مثل زمانی که یک سیستم جدید مستقر شده این نیاز به افشاء نداشته اما حسابرس بنا به قضاوت خودش تشخیص می دهد این مسئله جزو مسائل عمده هست یا خیر، اما چیزی که قرار است روی اقلام صورت های مالی اثر داشته باشد حتماً باید افشاء شود در غیرصورت تحریف محسوب می شود و اگر آنقدر با اهمیت بوده که باعث تعدیل نظرمون بشود باید برود به مبانی و اظهارنظرات و دیگر جزو مسائل عمده به حساب نمی آید و شکل برخورد با مسائل عمده را با آن نداریم.

کارشناس است ولی اگر حسابرس در آن حوزه تخصصی که دارای ریسک بالا است و تخصص مربوط به آن صنعت را نداشته باشد؛ ملزم به استفاده از نظر کارشناس مربوطه است.

همچنین برداشت‌هایی که ما درباره مسائل عمده داریم، یک قسمت استاندارد حسابرسی بحث قضاوت است که خیلی موضوع مطرحی هست. تعریف من از قضاوت در اصل یافته‌های ما بر اساس علم و دانش مطابق با استانداردها برداشت می‌کنیم، قضاوت چیزی بر مبنای یافته‌های منفرد و شخصی نیست و باید دارای مدرک و توجیه باشد.

در بحث مسائل عمده و افشائات در موارد بسیاری حسابرس به مسائلی برخورد می‌کند که در صورت‌های مالی افشاء نشده مثل اینکه نظارت بر اثبات‌دانی در پایان سال نداشته و خطر تحریف با اهمیت بالایی هم روی بحث موجودی‌ها امکان دارد، در این موارد حسابرس باید تشریح کند که با این چالش چگونه مواجه شده و از چه

راه‌هایی استفاده کرده و چطور توانسته موجودی پایان سال را اثبات کند.

یا روی بحث تأییدیه ممکن یک سری تأییدیه عمده بنا به دلایل مختلفی از جمله تحریم و مسائل دیگر به دست حسابرس نرسیده باشد. حسابرس باید مدیران و ارکان راهبری را درباره این موضوع مطلع کند و از طریق سایر روش‌ها بعد از سال مالی پیگیری کند. این مواردی جزو مسائل عمده هستند؛ در واقع هنر حسابرس مواجه شدن با این چالش‌هاست.

در اصل مسائل عمده‌ای که در گزارشات درج می‌شود باعث بالا رفتن انتظارات استفاده‌کنندگان درون‌سازمانی و برون‌سازمانی از گزارش‌ها و آشنایی کامل آنها با مسائل می‌شود و طبیعتاً حسابرس با اطلاعاتی که ارائه می‌دهد باید پاسخگو باشد.

مورد بعدی افزایش زمان کار حسابرس هست؛ یعنی زمان کافی برای حسابرس در استخراج مسائل عمده و برخورد با چالش‌ها و درج یافته‌ها که قطعاً زمانبر و مسبب

افزایش هزینه خواهد بود و همچنین به خاطر حساسیت موضوع مورد بررسی باید از نیروی انسانی رده بالا استفاده شود تا موضوع دقیق بررسی شود و طبیعتاً کار یک حسابرس ارشد نمی‌تواند باشد چون در گزارش درج و مورد نقد مخاطبان قرار خواهد گرفت.

قطعاً شیوه‌هایی که از استانداردهای جدید در گزارشات مطرح شده خیلی مفیدند و نیاز استفاده‌کننده در نظر گرفته شده است؛ گزارش از نظر نظم و ترتیب و محتوا کامل هست ولی پیچیدگی گزارش هم بالا رفته و استفاده‌کنندگان باید حداقل دانش مالی برای موارد داشته باشد.

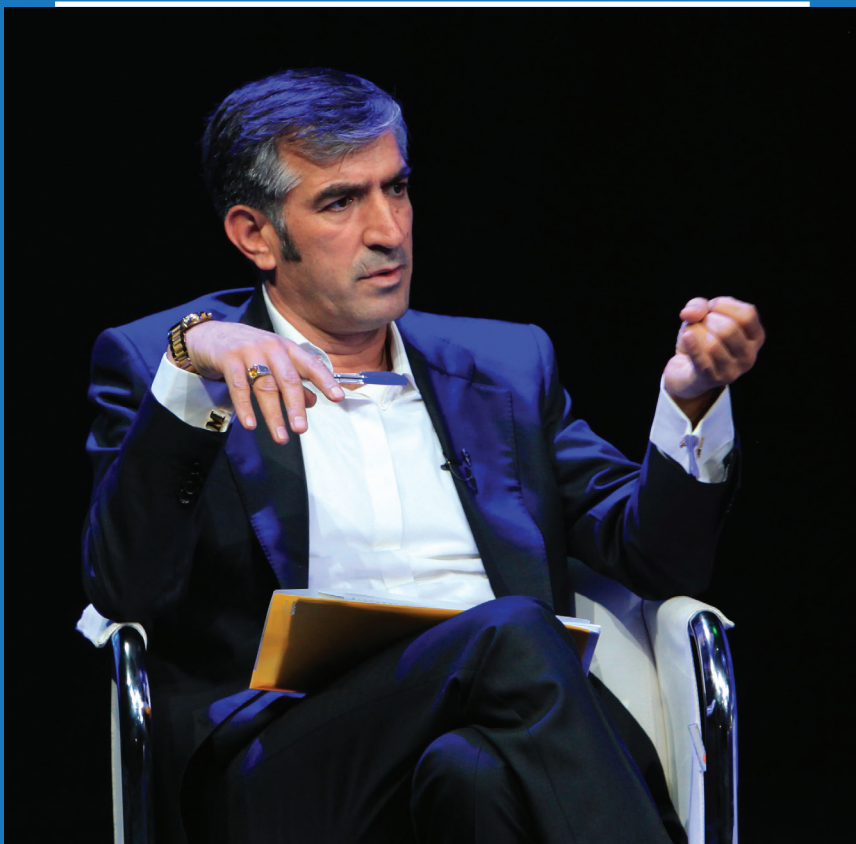
یکی از چالش‌هایی که خودم برخورد کردم؛ شرکت‌های بورسی پذیرفته شده در بورس هست که بحث مسائل عمده در آنها درج می‌شود ولی در بحث تلفیق و زیرمجموعه‌هایی که وجود دارد، شرکت‌های فرعی که عمدتاً سهمی خاص هستند و معمولاً برای استفاده عموم در کدال قرار می‌گیرد و مسائل عمده درج نمی‌شود. به نظر بنده در متن استاندارد ذکر کرده استفاده عموم، یعنی شرکت‌هایی که سهمی خاص هستند و در کدال درج می‌شوند و برای استفاده عموم هست؛ باید مسائل عمده در آن درج شود (برای استفاده ذی‌نفعان).

امیدوارم ما حسابرسان زمانی که با چالش مواجه می‌شویم؛ با بلوغ کافی برخورد کنیم و برداشت صحیحی از آن داشته باشیم. فقط بحث درج یک پاراگراف یا تیترا نیست که ما بتوانیم برای همه صنعت‌ها استفاده بکنیم؛ برخورد حسابرس با هر صنعت فرق دارد و چالش و مسائل خاص خودش را دارد. حسابرس باید خیلی دقیق‌تر و بیشتر وقت بگذارد و به تخصصش در خصوص صنعت هم اضافه می‌شود.

سارا کیانی: سؤال سوم از سرکار خانم دکتر رحمانی در شرکت‌های غیربورسی که صورت‌های مالی خود را منتشر می‌کنند

(مثلاً در سایت خودشان) حسابرس الزام به ارائه بخش «مسائل عمده حسابرسی» را دارد؟

حلیمه رحمانی: این سؤالی است که از همان ابتدا که این استاندارد بیرون آمد؛ مطرح شده است. جوابش هم منتشر می‌شود. در این رابطه برداشت من (نظرات شخصی) این است که طبق استاندارد listed entity یا entity مطرح است. منظور من گروه یا یک entity منفرد هست و ما در شرکت پذیرفته شده (کلمه معادل می‌شود "شرکت پذیرفته شده") یا بنا به ملاحظات دیگر این است که باز بگذارد، که حسابرس شرکت اصلی از حسابرس شرکت فرعی بتواند درخواست گروه کند. طبق برداشت من از نمونه‌های حسابرسی‌های خارجی تلفیقی، حسابرس شرکت اصلی از حسابرسان فرعی گزارشات را می‌خواهد. طبق استاندارد ۶۰۰ این مسئولیت نهایی

برای حسابرس گروه (اصلی) است در نتیجه حسابرس گروه این را پوشش می‌دهد و علاوه بر شرکت اصلی شرکت فرعی هم مسائل عمده‌اش گزارش می‌شود و در صورتی که فقط مسائل عمده شرکت اصلی گزارش شود دیگر صورت مالی تلفیقی به حساب نمی‌آید. پس منطقی این است که باید جزو الزامات باشد.

سارا کیانی: سوال دوم از آقای بیرانوند آیا تغییرات گزارش حسابرس در نهایت منجر به شفافیت خواهد شد؟

مهدی بیرانوند: شفافیت چند مؤلفه زیربنایی می‌خواهد:

۱- خواستگاه عمومی داشته باشد؛ یعنی عموم جامعه به دنبال شفافیت باشند. فرهنگ پاسخ‌دهی، پاسخگویی، حساب‌خواهی، و حساب‌دهی در آن جامعه باشد.

۲- شرایط محیطی و سیاسی در آن جامعه برای شفافیت برقرار باشد.

۳- نگاه عموم به نهادهای پیشرو تصمیم‌گیر باشد.

هدف از حسابرسی، تطبیق صورت‌های مالی با استانداردهای حسابرسی است و هدف بازرسی، مشخص کردن این است که در شرکت یا نهاد مورد نظر قوانین و مقررات مرتبط

مثل قانون مالیات‌ها، قانون تجارت و ... رعایت شده یا خیر. یکی از چالش‌هایی که ما با آن روبه‌رو هستیم این است که یک سری از استانداردهای حسابداری با کشور ما مطابقت ندارد یا عدم اجراشون خیلی بیشتر منفعت دارد تا اجرای آنها مثل استانداردهای حسابداری پیمان‌های بلندمدت.

موضوع شفافیت وقتی مطرح می‌شود که ما باید به چرخه تولید گزارش نگاه کنیم، قسمتی از این چرخه شرکت‌ها و بخش دیگر حسابرس است؛ نمی‌توان الزاماً گفت حسابرس یا مدیر کار درست را انجام داده‌اند؟

اگر فرآیند انتخاب حسابرس درست نباشد خروجی درستی هم برای شفافیت نخواهد داشت. (استقلال حسابرس، حق الزحمه حسابرس و...) اقتصاد ما دولتی و خصولتی است، مجمع دولت، حسابرس دولت، سهامداران دولت، ناظر بر حسابرس دولت، چه شخصی می‌خواهد گزارش دهد؟ این فضا اجازه نمی‌دهد که آن شفافیت مورد نظر استاندارگذار در اینجا به وجود نمی‌آید. در خصوص تغییرات گزارش اگر بخواهم در مورد فرضیه شفافیت تغییرات گزارش صحبت کنیم در حال حاضر در محیط حسابرسی با دو تا بحران روبه‌رو

هستیم:

۱- بحران نیروی انسانی بخاطر حق الزحمه پایینی که حسابرسان دریافت می‌کنند جایگاه‌های میانی و بالایی مؤسسات حسابرسی خالی مانده است و همانطور که قبلاً دوستان گفتند بحث مسائل عمده حسابرسی نیازمند نیروهای با تجربه و با دانش بالا هست تا بتوانند درباره این مسائل اظهار نظر کنند.

۲- بحران آموزش، کیفیت خروجی‌های دانشگاه‌ها پایین است که این موضوع در حرفه تأثیرگذار است. در واقع حرفه حسابرسی جزو رشته‌هایی هست که چه به اجبار و چه به اختیار به آموزش مستمر نیاز دارد و در صورت برطرف شدن این معضل شاهد تغییرات خوبی در گزارش‌ها هستیم. به نظرم مسئولیت حسابرسان تا حدودی زیاد و هم تصریح شده است. مسئولیت جدیدی در کارهای حسابرس ایجاد نشده ولی مسئولیتی که در گزارشات قبلی مستتر بود در اینجا به صراحت درج شده است.

بحث بعدی آیین رفتار حرفه‌ایی که باید الزامات آن رعایت شود. در واقع توجه چندانی به موضوعات درج شده توسط حسابرسان در مجامع نمی‌شود. در اکثر مواقع گزارش‌های قبلی به روی خروجی متمرکز بود ولی گزارش‌های الان توصیفی

هم هست.

ما برای عمده‌قوانینی که داریم ضمانت اجرای درستی نداریم. شرکتي حق بیمه را چند سال نداده است و به خاطر مناسبتی بخشودگی بهش تعلق می‌گیرد و شرکت به همین روند ادامه می‌دهد، برای همین باید شرایط محیطی، سیاسی و قانونی فراهم باشد؛ خیلی از قوانین ما قابلیت اجرایی ندارد.

سارا کیانی: آقای شمس‌احمدی به نظر شما آیا تغییرات گزارش حسابرس اثری در محیط گزارشگری مالی ایران دارد؟

منصور شمس‌احمدی: با این مقدمه شروع می‌کنم که چرا این تغییرات انجام می‌شود؟ فدراسیون بین‌المللی حسابداران و انجمن حسابداران خبره با بازخوردهایی که از مجامع حرفه‌ای، مجامع نظارتی، استفاده‌کننده‌ها می‌گیرند این تغییرات را انجام می‌دهند. در استاندارد بخش مسئولیت‌های حسابرس جدید وظایف شفاف‌تر شده است. در خواندن گزارش در مجامع ما هیچ‌وقت این مسئولیت‌ها را مد نظر قرار نمی‌دهیم و برای کسی اهمیت ندارد ولی بندهایی که در مورد مسئولیت حسابرس توضیح داده شده است هدفمند هستند و اطمینان معقول را تعریف کرد و بیان می‌کند که اطمینان معقول سطح بالایی از اطمینان است که حتی اگر حسابرسی طبق استانداردهای حسابرسی انجام بشود ممکن است تحریف‌هایی کشف نشود و از آنجایی که تقلب ممکن است با جعل و حذف اطلاعات، تبانی و با زیرپا گذاشتن کنترل داخلی، خطر عدم‌کشف تقلب بیشتر از خطر عدم‌کشف اشتباه است. برای کشف تقلب حسابرسی نمی‌کنیم که خود این مسئله مخالف زیاد دارد.

ما از حسابرس توقع کشف تقلب داریم در حالی که این تغییراتی که در خارج انجام شده است و ما آنرا فقط ترجمه

کردیم به خاطر کاهش فاصله کاری که حسابرس می‌تواند انجام دهد و آن چیزی که استفاده‌کننده از حسابرس انتظار دارد. ما صورتهای مالی را طبق استانداردها انجام می‌دهیم ولی آیا این انتظار که همه تقلب‌ها را، به خصوص تبانی و جعل را هم گزارش کنیم برطرف می‌شود؟ به بند مسئولیت‌های حسابرس که کمتر به آن توجه شده و روی بندهای اظهارنظر متمرکز شده‌ایم.

به نظرم تعریف حسابرسی با آنچه که ما بلد هستیم خیلی فرق دارد و متأسفانه ما نهاد حرفه‌ای هم نداریم که حرف ما را به مسئولین برساند. مثل قضیه پول‌شویی، در هیچ کشوری حسابرسان را مجبور نکردند که در گزارشات بندی در اینگونه بنویسند چون مجامع حرفه‌ای‌شان از آنان دفاع می‌کنند. اما به ما گفتند اگر در حسابرسی به مورد مشکوکی از پولشویی برخوردید این را به سازمانی اطلاع بدهید. چیزی حدود ۵٪ تولید ناخالص دنیا در سال حجم پول‌شویی هست.

جامعه حسابداران رسمی جامعه‌ای نظارتی

و کمی حرفه‌ای هست.

بورس چند سال پیش گفت باید درباره کنترل‌های داخلی در گزارشات حسابرسی‌تان اظهارنظر کنید و این اجبار تا همین الان هست ما کلی صحبت کردیم اظهارنظر درباره کنترل‌های داخلی با کاری که ما درباره کنترل‌های داخلی در حسابرسی انجام می‌دهیم خیلی فرق دارد و اگر می‌خواهید باید قرارداد جداگانه صورت بگیرد.

گفتند گزارش ندهید اما بنویسید طبق چکلیست‌ها کنترل داخلی ارزیابی شده است، اما مگر طبق چکلیست کنترل داخلی‌ها انجام می‌شود؟ ما می‌نویسیم ولی قبول نداریم.

قبل از اینکه گزارش ۷۲۰ استاندارد مطرح شود سازمان بورس رهنمود داد در صورتی که همیشه اول استاندارد باید بیاید بعد رهنمود و به ما گفتند در گزارشات، گزارش تفصیلی مدیریت را بیاورید.

سپس گفتند شرکت‌ها تغییرات حساسیت سود هم در گزارشات تفصیلی بیاورند و این گزارشات را بخوانید (طبق گزارشات تفصیلی حق نظردهی نیست و صرفاً می‌توان گفت

که بورس در رونق باشد و اعلام کند به شرکت‌هایی که بند شرط دارند فرصتی داده می‌شود تا خودشان را اصلاح کنند و تا آن زمان جزو شرکت‌های پرخطر می‌مانند. این کار را زمان رکود بورس نمی‌شود انجام داد.

سارا کیانی: شرکت بورسی زیان انباشه بیشتر سرمایه دارد و وجه نقد عملیاتش چندین ساله منفی آیا می‌تواند تسهیلات بگیرد؟

شمس‌احمدی: رقم بسیار زیادی تسهیلات در قالب وام محاربه (سرمایه در گردش) گرفتند. شرکتی با این وضعیت در خرج روزانه‌اش مانده چطور می‌تواند تسهیلات بگیرد. تسهیلاتی که به شرکت می‌دهند به خاطر ساختار مالی غلط آن شرکت هزینه‌های بهره سنگین محاسبه می‌شود و می‌رود روی قیمت تمام شده و پولش را مشتری باید بدهد.

سارا کیانی: آیا نظرات بقیه هم همین هست؟

پیرانوند: در خصوص بحث سامانه‌ها، ما (جامعه حسابرسان رسمی) سامانه‌هایی را طراحی کردیم که اطلاعات گزارشات و صورت‌های مالی شرکت‌هایی که حسابرسی می‌شد را در آن بارگزاری می‌کردیم و ذینفعانی که می‌خواستند در اختیارشان قرار می‌دادیم اما به تمام صاحبان سامانه‌های این کشور مراجعه و درخواست کردیم که کسی که باید اطلاعات را راستی آزمایی کند حسابرس هست اما حتی سازمان امور مالیاتی هم اطلاعات را در اختیار حسابرس قرار نداد حتی لینک اظهارنامه که بفهم اصلی یا جعلی هست را تحویل ما ندادند.

سارا کیانی: باتوجه به شرایط ایران این تغییرات گزارش حسابرسی مؤثر هست؟
مهملدی پیرانوند: اگر زیرساخت‌ها فراهم

مطالعه انجام شد).

لازمه این کار یک قرارداد جداگانه طبق استاندارد است؛ زیرا می‌خواهد سود را پیش‌بینی و تحلیل کنند؛ گفتند خیر لازم نیست. در استاندارد در بندهای توضیحی ۷۲۰ گفته شده اگر درباره اطلاعاتی که در گزارشات تفضیلی شک داشتید؛ می‌توانید گزارش را پس دهید.

اینکه فرمودید گزارشات ما فایده‌ایی دارد یا نه؟ در بورس گزارش مشروط معنی ندارد. گزارش مشروط به این معنی هست که هیئت مدیره که صفحه اول گزارشات را امضاء می‌کند؛ می‌نویسد این گزارش طبق استانداردهای مالی حسابداری تهیه شده است در صورتیکه این گزارش دارای چند بند شرط باشد؛ دارد دروغ می‌گوید و درواقع استاندارد را رعایت نمی‌کند تا به سود پیش‌بینی شده‌اش برسد.

زمانی می‌شود استاندارد را رعایت کرد

بشود بلکه اگر نه خیر فقط شکل عوض شده است.

حسین خمسه: از دو جنبه می‌شود نگاه کرد اول استفاده‌کننده از این گزارش استفاده می‌کند؟ و دوم برای حسابرس چه نفعی دارد؟

از دید من حسابرس برای حسابرسی ریسکش بالاتر رفته است زیرا تمام مسئولیت‌ها را در گزارش ذکر می‌کند و ازت می‌خواهند برای اینکه استفاده‌کننده نفع بیشتری از گزارش ببرد علاوه بر موارد منفی که مطرح می‌شود درباره اینکه استفاده‌کننده شناخت بهتری از شرکت پیدا بکند که می‌شود همان مسائل عمده را اعلام کند حالا اگر حسابرس دقت کافی برای تعیین مسائل نداشته باشد ممکن است به آن مشکل خودش برگردد برای همین ریسک دارد. استفاده‌کننده نفع می‌برد چون می‌تواند در تصمیم‌گیری بهتر عمل کند یا می‌تواند علیه اشتباه حسابرس شکایت بکند یا مثلاً مواردی که باعث کاهش سود یا ضرر استفاده‌کننده در سرمایه‌گذاری

هست را حسابرس اعلام می‌کند و این موضوع به نفع استفاده‌کننده هست.

سارا کیانی: خانم رحمانی نظر شما چیست؟

حلیمه رحمانی: درباره مسائلی که دوستان فرمودند، اول بحث متخصص بود که بله درست هست، در کل نیروی متخصص کم شده ولی یک کار جدیدی که ماهیتش متفاوت باشد با کاری که الان به عهده حسابرس گذاشتند خیر اینگونه نیست کار حسابرس همچنان همان هست که انجام می‌داده فقط در گزارش جدید از حسابرس می‌خواهد که آن‌ها را بگوید و در واقع قسمت زیادی از فرایند تعیین مسائل عمده با تعیین مسائلی که باعث تعدیل اظهار نظر می‌شود مشترک هست. موضوع دیگر ریسک حسابرس هست؛ دیدگاهی که متقابل نظر دوستان وجود دارد کاهش ریسک حسابرس هست زیرا حسابرس درباره تمامی مسائل عمده صحبت می‌کند.

همانطور که آقای شمس‌احمدی گفتند، طی چهار تحقیق جهانی که تهیه شد شکاف یا گپ انتظاراتی وجود دارد که آقای شمس‌احمدی به آن اشاره کردند و یکی گپ اطلاعاتی یعنی حسابرس از همه چیز شرکت مطلع هست اما کامل اعلام نمی‌کند و فقط با تأیید یا عدم تأیید گزارشات شرکت نظر خودش را اعلام می‌کند پس از حسابرس در گزارشات جدید حسابرسی خواستند تا کامل توضیح دهد که نتیجه این شکاف اطلاعاتی شد بند مسائل عمده در گزارش حسابرس و نتیجه شکاف انتظاراتی هم شد توضیح بیشتر مسئولیت‌ای حسابرس که دو دلیل اصلی تدوین این استاندارد جدید بود.

بعد از این چهار تحقیق، مدل‌های گزارشگری در کشورهای مختلف مورد بررسی قرار گرفت بدین منظور که آیا می‌توانند فرمت‌های خاصی پیدا کنند که این دو گپ را پوشش دهد یا خیر؟ مثل قانون تجارت فرانسه حسابرس باید قسمتی به نام توجیه ارزیابی گزارشات حسابرس را در گزارشات بگذارد. همه این‌ها را پیش‌زمینه این بد که بگویم پیشینه بسیار قوی و در

صحبت کرد، ما ارکان راهبری نداریم؛ ارکان راهبری ما همان هیئت مدیره هست که ماهی یکبار جلسه می‌گذارند و متأسفانه عضو اجرایی و غیراجرایی را موظف و غیرموظف معرفی کرده‌ایم، عضو موظف یعنی کارمند مدیرعامل که عضو هیئت مدیره هم هست که وقتی در جلسه می‌آید مشخص هست که خودش را کارمند مدیر عامل می‌داند. غیرموظف هم که خبری از جریانات شرکت ندارند. ارکان راهبری فقط زمانی پیدا می‌شوند که می‌خواهند دربارهٔ بندهای گزارش ایراد بگیرند.

حرف من با حسابرسان این است که خیلی به خودتان فشار نی‌آورید که بند مسائل عمده را بنویسید برای اینکه اگر اشتباه بنویسید که مسائل عمده چه بوده و چه کارهایی کردید که از پشش برآمدید با بورس و کنترل کیفیت به مشکل می‌خورید مثلاً مشکل تجدید ارزیابی داشتید و با روش‌های ارزیابی، ارزیاب را بررسی کردید اصلاً اینکار شدنی نیست چون ما استانداردهای ارزیابی نداریم هر ارزیابی که تا الان شده بر اساس خالص ارزش روز دارایی‌ها بوده و هیچکدام سراغ وجوه نقد تنزیل شده نرفتند حتی الان که می‌شود وجه نقد آزاد که باید تنزیل شود؛ این روش‌ها که انجام نشده، یک سری دارایی‌ها را ارزیابی کردند و بدهی‌ها را کم کردند شده ارزش.

زمانی که این موضوع را باز نکند می‌شود یک موضوع بسته که حل شده.

سیدمحمد باقر آبادی: این پیشنهاد شما همان کپی‌کردنی می‌شود که خانم رحمانی گفتند؟

مهدی بیرانوند: خیر کپی هم نباید بکنند.

سیدمحمد باقر آبادی: آیا با توجه به

سطح بین‌المللی هست. طبق نظرسنجی که دربارهٔ این تغییرات انجام شد بیش از ۸۰٪ افراد این تغییرات را خیلی مفید یا مفید می‌دانستند.

جمع بندی مزایای این استانداردهای جدید:

- ۱- محدود شدن دو گپی که اشاره کردیم.
- ۲- دربارهٔ ریسک گزارشگری مالی بینش بهتری برای ذینفعان ایجاد می‌شود. چون حسابرس کارهایی که انجام داده را اعلام می‌کند.
- ۳- افزایش شفافیت
- ۴- افزایش مربوط بودن و ارزش گزارش حسابرس
- ۵- مذاکرات مؤثرتر با مدیریت و ارکان راهبری و بهبود ارتباط با آنان هست و بهبود گزارشگری مالی و افشاها جمع‌بندی چالش‌ها دربارهٔ بند مسائل عمده:

۱- توصیف نباید کلیشه و تکرار باشد باید آگاهی بدهد خلاصه باشد. بعضی‌ها چند صفحه می‌نویسند یا دقیقاً بندی که در پیوست گزارش حسابرس هست را تکرار می‌کنند. باید بند مسائل عمده را کامل درک کنند و بنویسند.

اقای شمس آبادی دربارهٔ ایران، در استاندارد می‌گوید با ارکان راهبری باید

تغییرات گزارش حسابرسی و مسئولیت‌های اضافه شده بر دوش حسابرسان آیا باید حق الزحمه‌های حسابرسی تعدیل شود؟

را برای نیرو فراهم کنیم. تا بتوانم نتیجه بهتری بگیرم.

سیده محمد باقر آبادی: بنظرم بحثی که آقای شمس احمدی و ختمه می‌گویند درسته اما ما در ایران هم داریم استانداردها را رعایت می‌کنیم یعنی من مسئول هستم. اما خب ریسک به مشکل خوردن با بورس هم هست.

حلیمه رحمانی: مشکلات حرفه حسابرسی همیشه مشکل دارد اما خب باید مشکل را درست کنیم باید مشکل نیرو درست بشود باید حق الزحمه مناسبی داده شود. حسابرسان باید طبق استانداردها مسئولیت داشته باشند و اگر مسئولیت بیشتری داشته باشند باید حق الزحمه بیشتری بگیرند.

سیده محمد باقر آبادی: متأسفانه ما ناظرهای زیادی داریم و حسابرسان فقط باید جواب پس بدهند پس ترجیح می‌دهند چیزی ننویسند یا توضیح سر بسته بدهند تا مشکلات کمتری برایشان پیش بیاید. حرفه حسابرسی در ایران چون زاده نیاز استفاده کننده نبوده و زاده ابزار قانونی بوده است؛ ماهیتش رو که در اصل اظهار نظر است هم از دست داده است و انتظار کشف تقلب دارند حالا در جایی هم دزد پیدا نشد این سؤال مطرح می‌شود که حسابرس کجا بوده است و بحث دوستان هم از اینجا است که ما فقط باید پاسخگو باشیم.

مهدی بیرانوند: ما تا زمانی که در کشور حاکمیت شرکتی و تعارض منافع حل نکنیم چیزی در حسابرسی درست نمی‌شود.

در سطح بین الملل مجمع و هیئت مدیره و مدیران اجرایی دارید اما اینجا سهامدار و مدیر و مجمع و مالک همه یک نفرند و خب این تعارض منافع اجازه انتخاب یک حسابرس خوب را نمی‌دهد.

حسین ختمه: باید نیرو و امکانات خوبی داشته باشیم باید حق الزحمه مناسبی به مقدار خدماتی که حسابرس می‌خواهد ارائه دهد بدهیم. حسابرس قرار است ریسک کند مسائل عمده را در گزارشش توضیح دهد؛ پس هم باید نیروی کار خوبی باشد هم به اندازه حق الزحمه مناسبی بگیرد. با توجه به خواسته باید منابع بیشتری در اختیار من گذاشت شود تا من بتوانم هم نیروی بهتری بگیرم و هم آموزش‌های لازم

صراف‌ها یک فرمت مشخص حسابرسی رعایت اعلام کرد و حسابرس باید دو قرار داد ببندد یکی قرارداد رعایت و یکی قرار داد مالی و به این صورت مشکل بودجه حسابرس هم حل شد؛ باز هم می‌گویم این مشکلات مربوط به جامعه حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی است.

سارا کیانی: آیا تغییرات استانداردهای حسابرسی ایجاد چالش برای آزمون حسابدار رسمی خواهد کرد؟

خوش اخلاق: بنظر من چالش اصلی تبعیض در آزمون هست نه استاندارد جدید و اینکه در استاندارد جدید کاملاً بندها مشخص هست و دیگر نیازی به تعریف با اهمیت و ارزیابی خطر نداریم یک سطح اهمیت داریم و یک دانشی مبنی بر استانداردهای حسابداری و حسابرسی که بتوانیم بندهای گزارش را استخراج کنید مشکل اصلی در آزمون بحث تشریحی و گزارش‌نویسی هست که بنظر من نمره کمی برایش در نظر گرفتند.

سارا کیانی: خانم رحمانی به عنوان سوال آخر چه تغییرات دیگری در دستور کار سازمان حسابرسی الان قرار دارد؟

خانم رحمانی: بنظر من ۳۱۵ و ۳۳۰ خیلی مهم‌تر از بقیه بندها هست و برنامه آتی ما درباره ۳۱۵ هست، که کار را تسهیل می‌کند نسبت به قبل؛ یکی کار ارزیابی کنترل‌های داخلی شرکت را تسهیل می‌کند و ارزیابی خطرها در قبل مهم بود که قراره واضح‌تر بشود و مبحث مهم‌تر بحث فناوری هست که استاندارد ۳۱۵ را خیلی تحت تأثیر قرار داد و می‌گوید در ارزیابی خطرهایی

نیما خوش اخلاق: ما یک گزارش داریم که در آن همه چیز را می‌خواهیم لحاظ کنیم پس یکی از مواردی که می‌توانیم رعایت کنیم تا سنگینی گزارش کم شود بحث روش‌های حسابرسی رعایت جدا از گزارش حسابرسی است که در همه جای دنیا این‌گونه است. کار خوبی که بانک مرکزی انجام داد قوانین و مقررات را در بعضی از شرکت‌ها جدا کرد مثلاً برای

که می‌خواهیم انجام دهیم چگونه از فناوری استفاده کنیم.

سارا کیانی: آقای بیرانوند منافع و معایب تغییرات استانداردهای حسابرسی چیست؟

مهدی بیرانوند:

- در حوزه حسابرسی این تغییرات ناآشنا هست و باید آموزش بیشتری ببیند.

- افزایش بار مسئولیت حسابرسان که حسابرسان باید هزینه و زمان بیشتری به کار اختصاص دهد.

- تغییر شکلی در گزارشات اتفاق افتاده و احتمال وجود دارد مواردی از گزارش که شرط گزارش یا ابهام و محدودیت و یا موارد دیگر باشد در بند مسائل عمده حسابرسی درج شود.

- ممکن است حسابرسان در افشای موضوعات کلیدی وسواس داشته باشد و مسائل خیلی بیشتری را درج کند.

- گزارش طولانی نباید باشد.

- تنش حسابرسان به دلیل نهایگی کردن موضوعات کلیدی چون معمولاً استفاده‌کنندگان منطقی از گزارش حسابرسان نداریم.

- ناآشنایی استفاده‌کنندگان با موضوعات کلیدی گزارش است.

- موضوع بعدی فرصت‌های بهبود هست اگر زیرساخت‌ها باشد مثل افزایش شفافیت و اعتبار گزارش، کاهش فاصله انتظارات و ارتقاء اعتماد عمومی به حرفه حسابرسان هست افزایش ارتباط با ارکان راهبری و سرمایه‌گذاران و افزایش قابل مقایسه در صنعت و افزایش قدرت تحلیل و تصمیم‌گیری هست.

راهبردها:

- آموزش مناسب باید باشد.

- تدوین یک راهنماهای کاربری برای استفاده مناسب‌تر و بهتر این استانداردها باشد و در نهایت یک ضمانت اجرایی

قوی برای موارد عدم رعایت استانداردها و قوانین و مقررات مرتبط با حوزه گزارشگری باشد.

سارا کیانی: آیا تغییرات استانداردهای حسابرسان برای حرفه حسابرسان اثر مثبت دارد یا منفی؟

باقرآبادی: نظر شخصی من از بحث امروز این است که این استاندارد و تغییراتش خیلی خوب بوده است و قطعاً باعث پیشرفت و شفافیت خواهد شد و ما هم تمام تلاش خودمان را می‌کنیم تا به استفاده‌کنندگان آموزش را انتقال دهیم ولی در نهایت با محیط فعلی کشورمان من صددرصد با نظر آقای شمس‌احمدی و همسره موافقم که اجرای این‌ها باعث فشار بیشتر روی حسابرسان هست.

چالش‌های گزارش جدید حسابرسان

بررسی وضعیت مسائل پایداری محیطی از دیدگاه مدیران اجرایی شرکت‌ها براساس گزارش مؤسسه Deloitte در سال ۲۰۲۳

و همچنین سایر نتایج نشان می‌دهد که پیشرفت نیازمند همکاری کلیه سازمان‌های دولتی و خصوصی است.

روش‌شناسی

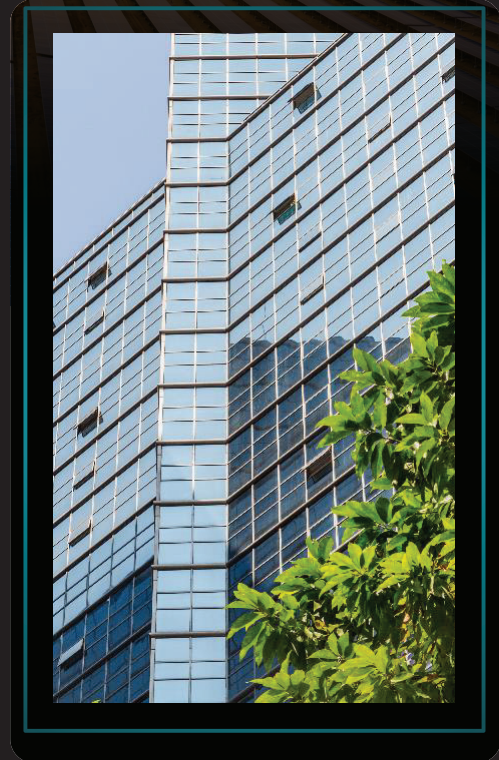
این گزارش براساس بررسی نظرات مدیران اجرایی در خصوص مسائل پایداری شرکت‌ها است. این بررسی که توسط Deloitte و ks+Inc در ماه‌های سپتامبر و اکتبر ۲۰۲۲ انجام شد. نمونه آماری شامل ۲۴ کشور است که ۱۲ کشور از اروپا و آفریقای جنوبی و ۷ کشور از آمریکا و ۵ کشور از قاره آسیا و اقیانوسیه نظرسنجی شده است. در ادامه خلاصه تحقیقات و نظرسنجی‌های انجام شده، ارائه شده است.

چکیده

بدون شک تغییرات آب و هوایی باعث تغییر در رویه‌های تجاری شرکت‌ها می‌شود. امروزه در سراسر جهان ما تغییرات کسب و کار از طریق تغییرات آب و هوایی و اقلیمی هستیم و تلاش اکثر کارشناسان بعد از یک سال عدم قطعیت مداوم، اختلال و چالش‌های تجاری هم‌سو به سمت کاهش سطح کربن در جو زمین می‌رود. در نظرسنجی Deloitte توسط جوزف اوچوزاوقلو، جنیفر استینمن، ۲۰۲۳ انجام شده است، تغییرات اقلیمی به عنوان یک مسئله مهم به پرسش گذاشته شد. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که جهان گام‌های کافی برای جلوگیری از تغییرات آب و هوایی برداشته

ترجمه و تلخیص:

محمد مهلو جی

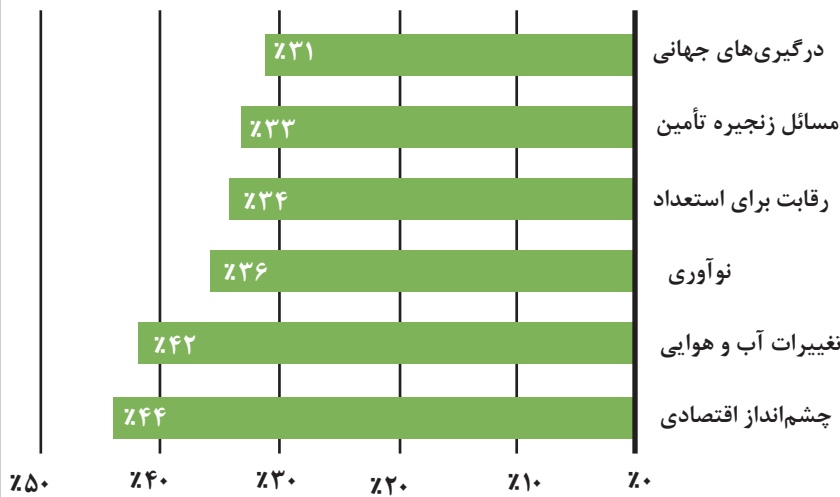

این نشان‌دهنده اهمیت این مسئله است. که در ادامه نظرات مدیران را در خصوص مسائل پایداری را در مورد مرور می‌شود. "مسائل آب و هوایی که در دو سال گذشته شدت یافته است، باعث افزایش سرعت در مقابله با این رویدادهای اثرگذار بر زندگی انسان‌ها شده است. از سویی دیگر حرکت قابل توجهی را از نظر جریان سرمایه به انرژی‌های تجدیدپذیر و تکنولوژی‌های کربن‌زدایی جدید مشاهده می‌شود. (دانیل هانا، مدیر مالی بانک

سرمایه‌گذاری و شرکت بارکلیز). یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های اروپا بحران انرژی است. پاسخ‌گویان مطمئن هستند که این امر فرصتی را برای تسریع انتقال به انرژی تجدیدپذیر فراهم می‌کند. این کار باعث کاهش اثرات منفی گازهای گلخانه‌ای بر محیط‌زیست و کاهش هزینه می‌شود. (ناتالی نایت، مدیر مالی). رهبران کسب‌وکار باید بتوانند با اطلاعات بسیار محدود، مشکلات را برطرف کنند (نورمن، نایب‌رئیس استراتژی).

نمودار ۱. مهمترین مسائل جهان

مهم‌ترین مسائل تمرکز جهان

۱. نظر مدیران اجرایی سازمان‌ها درباره مهم‌ترین مسائل جهان چیست؟

همان‌طور که در جدول شماره دو مشاهده می‌شود مسئله تغییرات آب و هوایی در بین سه موضوع برتر این نظرسنجی قرار دارد و

جدول ۱. وضعیت جمعیت شناختی مطالعه

تعداد کارکنان	(سطح درآمدی) دلار	شغل	صنعت
کمتر از ۵ هزار نفر	۴۳ درصد	مدیر ارشد عملیاتی	۲۳ درصد
بین ۵ هزار نفر تا ۹,۹۹۹	۲۲ درصد	مسئول ارشد علمی	۲۱ درصد
۱۰ هزار نفر تا ۱۹,۹۹۹	۱۴ درصد	مدیر ارشد مالی	۲۲ درصد
۲۰ هزار تا ۴۹,۹۹۹	۱۰ درصد	مدیر عامل اجرایی	۱۵ درصد
۵۰ هزار نفر به بالا	۱۱ درصد	مدیر ارشد فناوری	۱۸ درصد

پرداخت.

"با توجه به عدم وجود نقشه‌ای برای هدایت؛ گزارش‌های پایداری یک مرجع عالی است و نشان می‌دهد که چگونه کارها را با توجه به هوش، دانش و منابع محدود انجام شود (خوانیکو مائتزر، معاون مدیر عامل و عضو هیئت مدیره) در طی چند سال گذشته تغییر واقعی در طرز فکر را دیده شده است. همه چیز در حال تغییر است. میل به پیشرفت وجود دارد و من فکر می‌کنم برخی از پیشرفت‌های تکنولوژیکی تأثیرگذار خواهد بود (ماری ژاک، مدیر ESG). من معتقدم که اگر شرکت‌ها مسئولیت خود را جدی بگیرند، پیشرفت بزرگی حاصل خواهد شد (ناتالی نایت، مدیر مالی)."

۴. کدام ذینفع برای انجام اقدامات در مورد تغییرات آب و هوایی بیشتر تأکید دارد؟

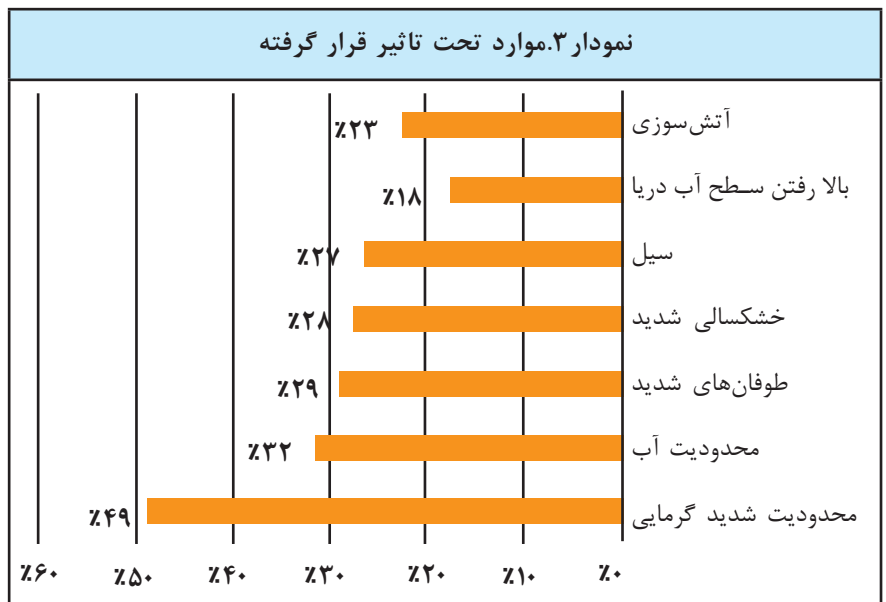
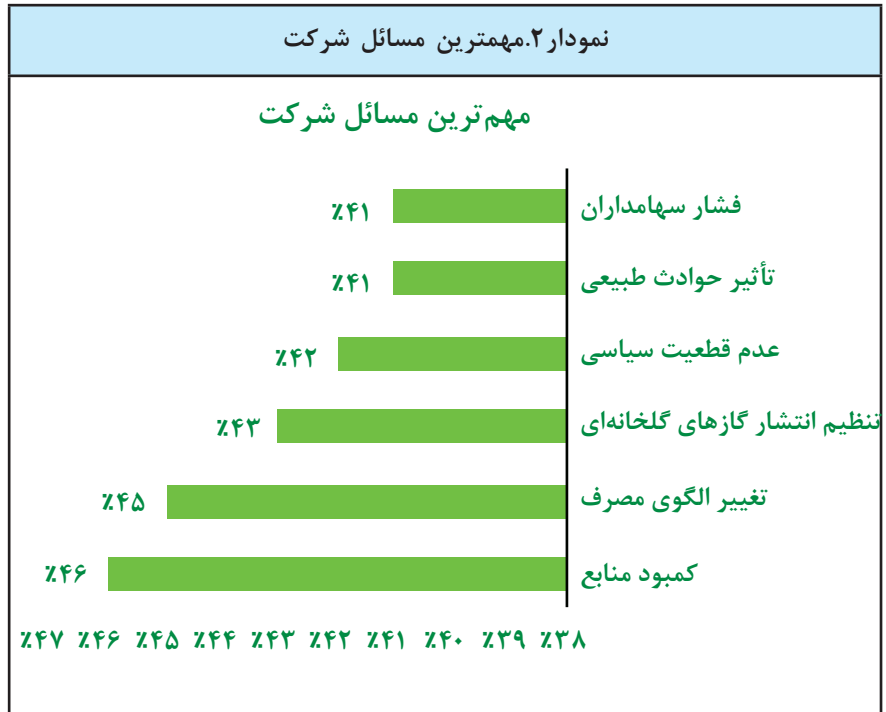
همان‌طور که در نمودار شماره چهار دیده می‌شود بیشترین فشار برای مقابله

۳. آیا شما شخصاً در سال گذشته تحت تأثیر یکی از موارد زیر قرار گرفته‌اید؟

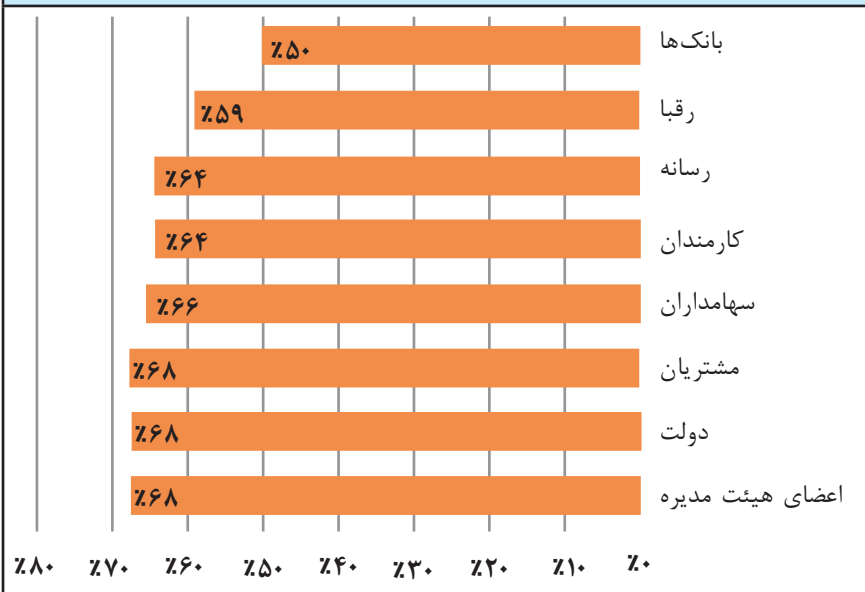
براساس نمودار شماره سه حدود نیمی از افراد تحت تأثیر محدودیت شدید گرمایی قرار گرفته‌اند و بعد از آن محدودیت آب سپس طوفان‌های شدید است. در ادامه به بررسی نظرات مدیران خواهیم

۲. مهم‌ترین مسائل شرکت از نظر مدیران اجرایی چیست؟

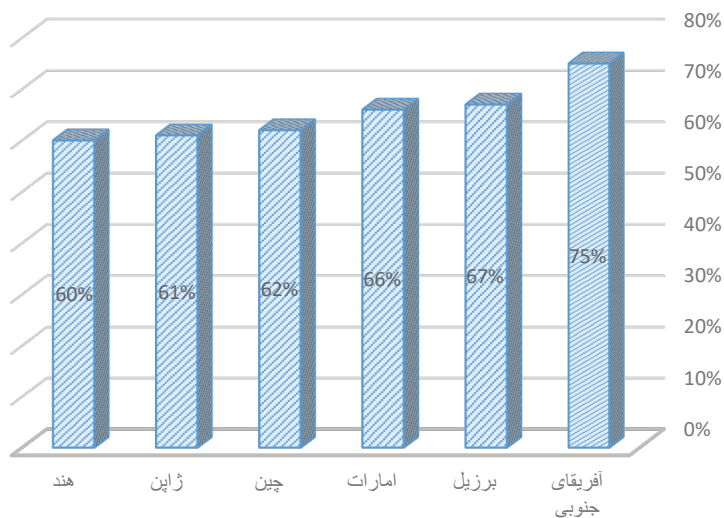
همان‌طور که در نمودار شماره یک مشاهده می‌شود؛ کمبود منابع مهم‌ترین مسئله شرکت‌ها بود و پس از آن تغییر الگوی مصرف و سپس انتشار گازهای گلخانه‌ای است که هر سه مورد مربوط به مسائل آب و هوایی هستند.

نمودار ۴. احساس مسئولیت شرکتها

نمودار ۵. اهمیت به مسائل آب و هوایی در کشورها

با تغییرات آب و هوایی از طریق دولت‌ها و اعضای هیئت مدیره انجام می‌شود و کمترین فشار از طریق بانکها بر شرکتها وارد می‌شود. "علاقه سهامداران در دو سال گذشته به موضوعات مطرح شده به شدت افزایش یافته است و این علاقه برای ما بسیار ارزشمند بوده است؛ زیرا باعث شده است که ما مسئولیت بیشتری را به عهده بگیریم و موجب تسریع پیشرفت شده است. (ناتالی نایت، مدیر مالی). مشتریان در سراسر مناطق انتظارات بالایی از محصولات و شرکت‌هایی که از آن خرید می‌کنند دارند. متریک‌های (شیوه اندازه‌گیری ارائه شده) ESG بخش مهمی از فرآیند تصمیم‌گیری آن‌ها هستند. ما باید همزمان روی همه ابعاد یک مسائل کار کنیم و همچنین باید با سایر سهامداران مانند دولت و جامعه هماهنگ باشیم. تنها یک سازمان نمی‌تواند همه چیز را انجام دهد و همه سازمانها باید کمک کنند. (خوانیکو موئتزا، معاون مدیر عامل و عضو هیئت مدیره).

۵. کدام کشورها به احتمال زیاد مسأله آب و هوایی را بسیار مهم می‌دانند؟

همان‌طور که در جدول شماره پنج مشاهده می‌شود در بین کل کشورها آفریقای جنوبی بیشترین اهمیت را به مسائل آب و هوایی می‌دهد و بعد از آن برزیل، امارات، چین، ژاپن و هند قرار دارد.

۶. کدام کشورها به مسائل آب و هوایی کمتر اهمیت می‌دهند؟

همان‌طور که در جدول شماره ۶ دیده می‌شود آمریکا کمترین اهمیت را به مسائل تغییرات آب و هوایی داشته است

ما در تلاش است که سهم خود را برای کاهش نابرابری انجام دهد و تأثیر مثبتی بر مشتریان، مردم و جوامع ایجاد کند (نیکی مائتزا معاون مدیرعامل، عضو هیئت‌مدیره). ما در حال حاضر اثرات تغییر آب و هوا را تجربه کرده‌ایم

و سپس سوئیس قرار دارد. در ادامه به بررسی نظرات مدیران خواهیم پرداخت. "یکی از بزرگترین مسائل تغییرات آب و هوایی، پیامدهای اجتماعی است. تغییرات آب و هوایی میلیون‌ها نفر را در جهان به چالش خواهد کشید. شرکت

برداشت (نورمن، نایبرئیس استراتژی ESG). "

۷. کدام یک از اقدامات زیر به وسیله شرکت شما انجام گرفته است؟

در ادامه به بررسی نظرات رهبران می‌پردازیم. ما در حال کار با دانشگاه کالیفرنیا هستیم تا مزایا و چالش‌های پروژه‌هایی مانند تغییرات آب و هوایی را بررسی کنیم، از جمله اینکه چگونه هزینه‌ها را برای مالکان خانه‌ها کاهش دهیم (رابرت مگ‌گینی، معاون اجرایی). ما یک استراتژی را در شرکت خود داریم که شامل سه بخش است:

۱. تمرکز بر صفر خالص

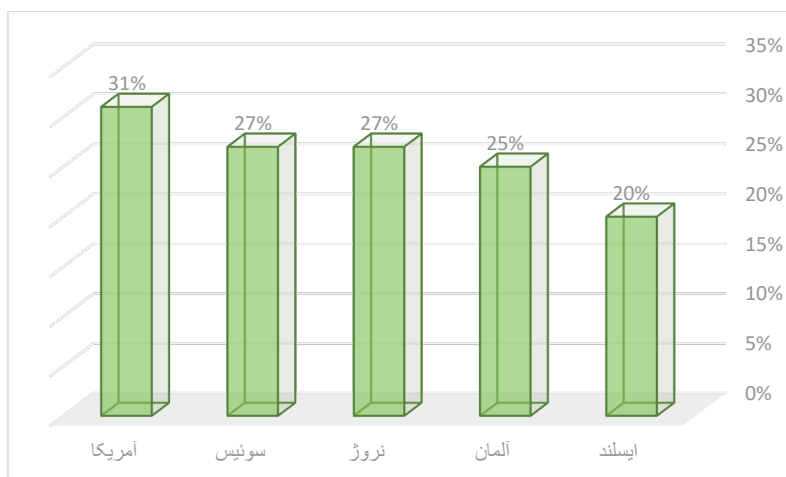
۲. کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای

۳. کمک به مشتریان است و برای هر بخش نیز راه‌حلی اندیشیده شده و در حال اجرا هست. (سانیا نورمن، نایبرئیس استراتژی ESG)

۸. موانع اصلی برای پیشبرد اهداف چیست؟

همان‌طور که در جدول بالا دیده می‌شود بیشترین مانع مربوط به دشواری اندازه‌گیری تأثیر محیط است و سپس کمبود انرژی تجدیدپذیر است که مدیران درباره آن نظر داده‌اند. "زمانی که اولین گزارش پایداری منتشر شد؛ در ابتدا کار بسیار سخت بود ولی در ادامه مسیر با کمک نهادها و سازمان‌ها مسیر کمی آسان‌تر شد. (جان فرگوسن، رئیس و مدیر اجرایی، پرولاتور). تغییرات آب و هوایی، نابرابری، وضعیت اقتصادی و سلامت روانی همگی مسائل بسیار پیچیده‌ای هستند که بسیار وابسته به هم هستند و تنها یک راه‌حل ندارند و نیازمند تغییر سیستمی

جدول ۶. اهمیت کمتر قائل شده به مسائل آب و هوایی توسط کشورها

جدول ۷. اقدامات در خصوص مسائل آب و هوایی

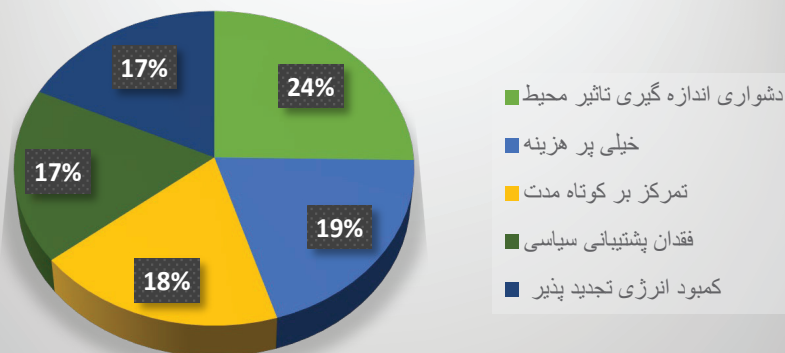

سیاست عدالت آب و هوا برای ترویج سیاست‌های جامع و تضمین انتقال سیاست جهانی به کربن‌زدایی پرده

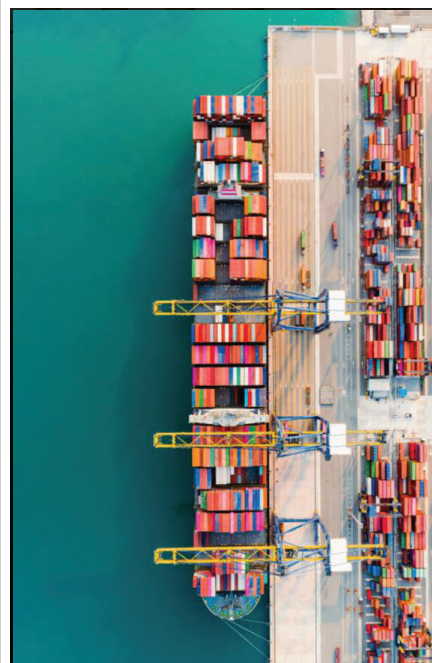
که به هر فرد، شرکت و ملت آسیب می‌رساند، به همین دلیل است که شرکت سیلفورس از اولویت‌های

جدول ۸. موانع اصلی پیشبرد اهداف در خصوص مسایل آب و هوایی

هستند. اما این بدان معنا نیست که ما می‌توانیم؛ بگوییم "این مشکل ما نیست." به عنوان یک شرکت، ما نه تنها مسئولیت ایجاد تغییر را داریم، بلکه باید تأثیر مثبتی در اطراف خود داشته باشیم. (خوانیکو مائتزو، معاون مدیرعامل، عضو هیئت‌مدیره مدیریست).

توصیه‌هایی برای سازمان‌ها

کارشناسان بر این باور هستند که شرکت‌ها و سازمان‌ها می‌توانند با کمک هم به اهداف تغییرات آب و هوایی و کاهش گازهای گلخانه‌ای برسند. بنابراین در ادامه به برخی از ابتکارهای صورت‌گرفته در خصوص مسائل آب و هوایی که در بلندمدت باعث کاهش فاصله بین هزینه‌ها و تغییرات آب و هوایی می‌شود پرداخته شده است.

• **ایجاد اعتماد با انجام اقدامات در جهت کاهش کربن در جو زمین:** با بررسی انجام شده توسط دیلویت شک و تردید در مورد قابل اعتماد بودن گزارش‌های بخش خصوصی و تعهدات دولت بیشتر شده است. پس باید نظارت و آموزش را در بخش خصوصی افزایش داد تا قابلیت اعتماد افزایش یابد.

• **توانمندسازی هیئت مدیره:** هیئت مدیره می‌تواند نقش حیاتی در هدایت کسب‌وکار به سوی آینده‌ای پایدار ایفا کند.

توصیه‌هایی برای سازمان‌ها
نامه‌ای از جو اوچواو (مدیرعامل دیلویت گلوبال)

• **تشویق ذی‌نفع:** سازمان‌ها نمی‌توانند تغییر را صرفاً تنها هدایت و انجام دهند، این کار نیاز به مشارکت جمعی دارد. برای مثال، مدیران تجاری می‌توانند با دولت‌ها در حمایت از ابتکارات آب و هوایی همکاری کنند (چیزی که در حال حاضر تنها ۳۲ درصد در حال انجام است).

• **فرصت بلندمدت را در نظر بگیرید:** ۱۹ درصد از افرادی که مورد بررسی قرار گرفته‌اند هزینه طرح‌های آب و هوایی را مانعی برای افزایش اقدام می‌دانند، با این حال تحقیقات نشان داده‌است که انفعال آب و هوا می‌تواند در طول ۵۰ سال آینده ۱۷۸ تریلیون دلار آمریکا هزینه داشته باشد. از سوی دیگر، با تسریع سریع انتقال به خالص-صفر، می‌تواند ۴۳ تریلیون دلار در طول همان دوره به دست آورد.

• **همکاری برای تغییر در سطح سیستم‌ها:** تغییر نیازمند رویکردی هماهنگ بین بخش‌ها و صنایع و در طول زنجیره تأمین است. یک شرکت تنها زمانی می‌تواند این کار را انجام دهد که زیرساخت لازم (برای مثال ایستگاه‌های شارژ الکتریکی، انرژی‌های تجدیدپذیر) را دارا باشد.

منابع:

Deloitte 2023 CxO Sustainability Report Accelerating the Green Transition

محمد مهلوجی: کارشناس ارشد حسابداری دانشگاه شهید بهشتی

سلامت مالی شرکت‌ها؟ چگونه یک شرکت با وضعیت مالی سالم را شناسایی کنیم؟

سهام شرکت‌های با کیفیت تمرکز کنند.

چه چیزی کیفیت را می‌سازد؟

کیفیت یک شرکت در کل بر این سه پایه استوار است:

۱- کیفیت مدیریت

۲- سلامت مالی

۳- چشم‌انداز رشد آینده

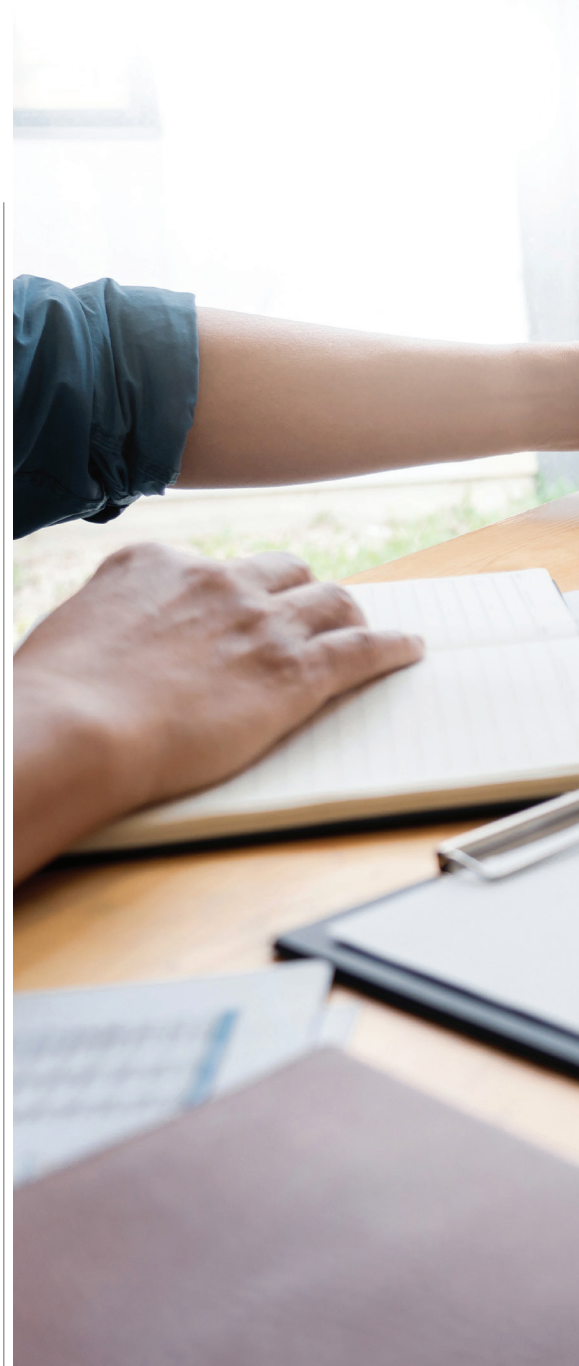
در این مقاله تمرکز بر روی سلامت مالی بوده و این معیار مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت.

واضح است که سرمایه‌گذاری فقط در شرکت‌هایی که از نظر مالی در وضعیت سلامت قرار دارند، مطمئن است اما توصیه آن، همیشه راحت‌تر از سرمایه‌گذاری است. چرا که تجزیه و تحلیل سلامت مالی یک شرکت برای سرمایه‌گذاران به ویژه سرمایه‌گذاران تازه کار، آسان نیست. در این مقاله سعی می‌کنیم همین موضوع را مورد بررسی قرار دهیم. بطور کلی سرمایه‌گذاران باید روی خرید

ترجمه:

رامین جعفری علمداری

سلامت مالی شرکت:

شرکتی از سلامت مالی برخوردار است که در صورت نیاز وجه نقد لازم را برای نیازهای عملیاتی خود داشته باشد. شاید بتوان گفت که کیفیت امور مالی یک شرکت در کل به کیفیت مدیریت جریان‌های نقدی آن بستگی دارد. اما برای اطمینان از آمادگی شرکت جهت تأمین نیازهای نقدی لازم است چند ویژگی مالی مهم را مورد بررسی قرار دهیم. نیازهای نقدی یک شرکت دربرگیرنده پرداخت

نقدی شامل پرداخت‌ها انجام شده بابت تأمین‌کنندگان، حقوق و دستمزد، هزینه‌های سربار، سود سهام، مالیات و دارایی‌های ثابت و ... است.

شاخص‌های کلیدی سلامت مالی

شرکتی که وجه نقد کافی برای عملیات خود داشته باشد، قادر به پرداخت بدهی خود باشد و همچنین بتواند کارآمد و سودآور باقی بماند می‌توان گفت که از نظر مالی سالم است.

سرمایه‌گذاران هنگام ارزیابی سهام شرکت‌ها، همیشه به دنبال یک معیار طلایی هستند که بتوانند با مشاهده صورت‌های مالی شرکت بدست آورند. تعدادی شاخص‌های مالی وجود دارد که می‌توان آنها را برای سنجش سلامت مالی کلی شرکت و قضاوت در مورد احتمال ادامه فعالیت شرکت بعنوان یک کسب و کار با دوام را بررسی کرد. برای ارزیابی دقیق سلامت مالی و پایداری بلندمدت یک شرکت چندین معیار مالی باید در کنار هم مورد بررسی قرار گرفته شود. چهار شاخص کلیدی وجود دارد که ترکیب این چهار شاخص با هم سلامت مالی یک شرکت را ایجاد می‌کنند. هر یک از این شاخص‌ها به طور جداگانه معیار مطلوبی برای ارزیابی سلامت مالی شرکت محسوب نمی‌شود. این چهار شاخص هم توسط مدیران شرکت و هم

توسط سرمایه‌گذاران برای ارزیابی سلامت مالی شرکت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

شاخص اول: نقدینگی

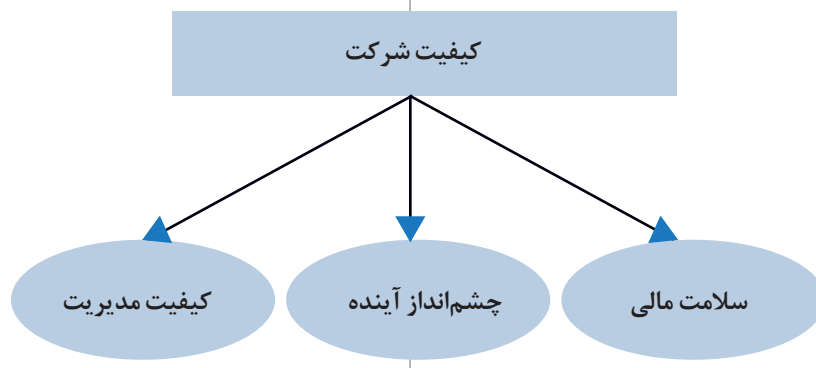
نقدینگی یک عامل کلیدی در ارزیابی سلامت مالی یک شرکت است. نقدینگی مقدار وجه نقد و دارایی‌های قابل تبدیل آسان به نقد است که یک شرکت برای مدیریت تعهدات (بدهی‌های) کوتاه‌مدت خود در اختیار دارد. قبل از اینکه یک شرکت بتواند در بلندمدت پیشرفت کند ابتدا باید بتواند در کوتاه‌مدت زنده بماند. اگر چه نقدینگی معیار نهایی سلامت مالی یک شرکت نیست اما مهمترین فیلتر برای غربالگری است.

نسبت‌های مالی زیر نشان می‌دهد که آیا یک شرکت به اندازه کافی از توان نقدینگی کافی برخوردار است یا خیر:

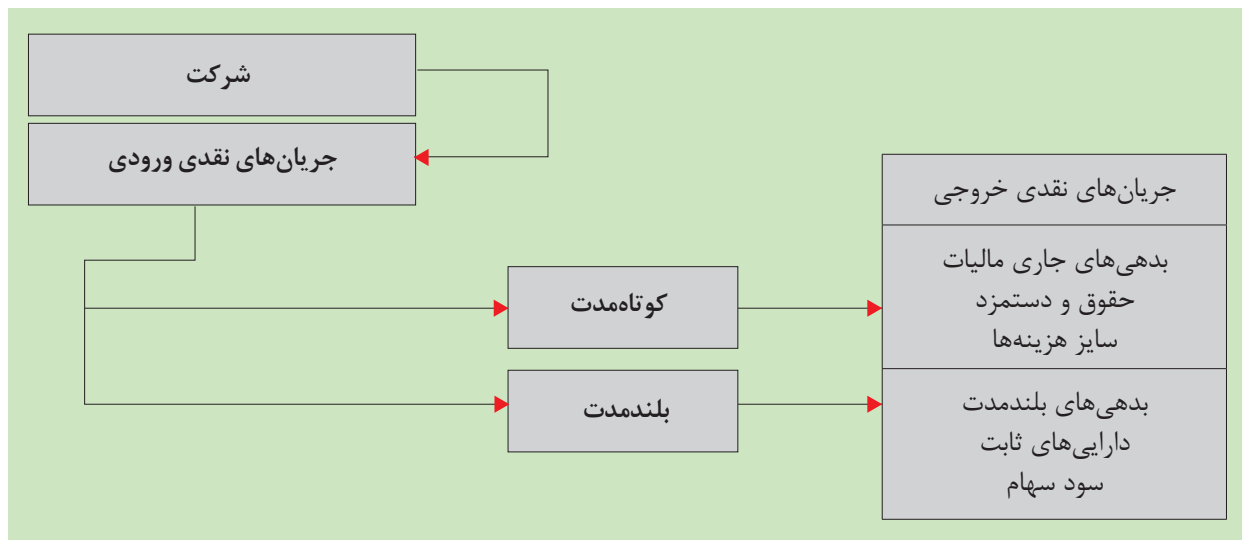
- ۱) نسبت جاری
- ۲) نسبت آنی
- ۳) نسبت نقدی

نسبت جاری:

این نسبت ارتباط بین دارایی‌های جاری و بدهی‌های جاری است. هر چه این نسبت بیشتر از یک باشد بهتر است چرا که بیشتر بودن این نسبت نشان‌دهنده این است که شرکت به ازاء هر یک ریال بدهی خود چند ریال دارایی جاری دارد. مثلاً اگر این نسبت ۲/۵ باشد به این

شاخص دوم: تسویه شونده‌گی (توانایی پرداخت بدهی)
 تسویه شونده‌گی توانایی یک شرکت برای انجام تعهدات (بدهی‌های) خود به طور مداوم می‌باشد. بررسی این شاخص دو چیز را به صورت برجسته در یک شرکت نشان می‌دهد:

- ۱- میزان استفاده شرکت از بدهی‌های بلندمدت برای تأمین نیازهای سرمایه‌ای خود (دارایی‌های ثابت) چقدر است.
- ۲- وضعیت مالی شرکت را با در نظر گرفتن بدترین شرایط (ورشکستگی) مورد ارزیابی قرار می‌دهد. نسبت‌های زیر نشان می‌دهد که آیا شرکت به اندازه کافی در بازپرداخت بدهی‌های خود توانمند است یا خیر.

الف) نسبت بدهی جاری به موجودی‌ها

ب) نسبت بدهی‌های جاری به ارزش خالص

پ) نسبت بدهی به ارزش خالص

ت) نسبت پوشش دارایی‌ها

نسبت بدهی‌های جاری به موجودی‌ها:

این نسبت بدهی‌های جاری شرکت را با سطح موجودی‌های آن مقایسه می‌کند.

جاری برای قضاوت در مورد توان نقدینگی یک شرکت حجم دارایی‌های آنی (سریع) است. به عبارتی باقی مانده دارایی‌های جاری پس از کسر موجودی‌ها می‌باشد.

$$\text{موجودی‌ها - دارایی‌های جاری} = \frac{\text{نسبت آنی (سریع)}}{\text{بدهی‌های جاری}}$$

علت کسر موجودی‌ها از دارایی‌های جاری این است که اگر تقاضا برای موجودی‌ها کمتر باشد؛ ممکن است موجودی‌ها هرگز به فروش نرفته و در آینده تبدیل به ضایعات یا کالاها از رده خارج شوند، همچنین زمان می‌برد تا یک موجودی کالا به فروش رسیده و تبدیل به نقد و یا مطالبات شود.

نسبت نقدی:

این نسبت تأیید شده‌ترین معیار برای بررسی نقدینگی یک شرکت است، چرا که برای بررسی نقدینگی شرکت صرفاً وجه نقد و معادل نقد در نظر گرفته می‌شود. نمونه‌هایی از معادل‌های نقد را می‌توان سپرده‌های بانکی، اوراق قرضه کوتاه‌مدت و ... نام برد.

$$\text{بدهی‌های جاری} = \frac{\text{معادل‌های نقد + وجه نقد}}{\text{نسبت نقدی}}$$

معنی است که شرکت در مقابل یک ریال بدهی ۲/۵ ریال دارایی جاری دارد.

$$\text{نسبت جاری} = \frac{\text{دارایی‌های جاری}}{\text{بدهی‌های جاری}}$$

در نسبت جاری توجه به کیفیت دارایی‌های جاری بسیار ضروری است. منظور از کیفیت دارایی‌های جاری قابلیت تبدیل سریع دارایی جاری به وجه نقد است. فرض کنید شرکتی سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت دارد که پس از ۲۰۰ روز سررسید می‌شود، این یک دارایی جاری با سرعت تبدیل به وجه نقد نیست. همچنین در صورتی که بخش عمده‌ای از دارایی‌های جاری شرکت در موجودی مواد و کالا این شرکت از قدرت نقدشوندگی بالا برخوردار نیست. همچنین ممکن است شرکت‌هایی هم باشند که بخش عمده‌ای از دارایی‌های جاری آنها را مطالبات تشکیل دهد که قدرت تبدیل به نقد این قبیل از دارایی‌های جاری به نقد زمان بر خواهد بود.

نسبت آنی (سریع):

یکی از راه‌های اطمینان از کیفیت دارایی‌های

نسبت بدهی‌های جاری به موجودی‌ها معیاری است برای اینکه می‌بایست چه مقدار از موجودی فعلی شرکت فروخته شود تا تمام بدهی‌های جاری از آن محل تسویه شود.

$$\frac{\text{بدهی‌های جاری}}{\text{موجودی‌ها}} = \text{نسبت بدهی‌های جاری به موجودی‌ها}$$

نسبت بدهی‌های جاری به ارزش خالص:

تعداد کمی از شرکت هستند که مجبور به نگهداری موجودی‌های زیاد نیستند، این ویژگی مدل کسب و کار آنهاست. برای چنین شرکت‌هایی نسب بدهی‌های جاری به موجودی معیار درستی برای توان بازپرداخت بدهی‌ها آنها نمی‌باشد. برای این شرکت‌ها بهتر است از نسبت بدهی‌های جاری به ارزش خالص استفاده کرد.

$$\frac{\text{بدهی‌های جاری}}{\text{ارزش خالص}} = \text{نسبت بدهی‌های جاری به ارزش خالص}$$

ارزش خالص همان مانده حقوق صاحبان سهام (مجموع دارایی‌ها منهای مجموع بدهی‌ها) است.

نسبت بدهی به ارزش خالص:

این نسبت سطح کل بدهی یک شرکت را نسبت به ارزش خالص نشان می‌دهد. هرچه این نسبت کمتر باشد وضعیت پرداخت بدهی شرکت بهتر است.

$$\frac{\text{کل بدهی‌ها}}{\text{ارزش خالص}} = \text{نسبت بدهی به ارزش خالص}$$

نسبت بدهی به ارزش خالص (حقوق صاحبان سهام) به طور کلی یک شاخص قوی از پایداری بلندمدت یک شرکت است، زیرا اندازه‌گیری بدهی در برابر حقوق صاحبان سهام را ارائه می‌کند، بنابراین معیاری برای سنجش علاقه و اعتماد سرمایه‌گذاران به آن است. کمتر بودن

نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام به این معنی است که بیشتر عملیات یک شرکت توسط سهامداران تأمین می‌شود تا توسط بستانکاران، این یک امتیاز مثبت برای یک شرکت محسوب می‌شود.

نسبت پوشش دارایی‌ها:

این نسبت توانایی پرداخت بدهی‌های یک شرکت را از محل دارایی‌های آن نشان می‌دهد. فرض کنید یک شرکت به دلیل زیان‌های قریب‌الوقوع اعلام ورشکستگی کرده است و ناتوانی خود را در انجام هر گونه بدهی اعلام می‌دارد. در این حالت تنها راه تسویه بدهی از محل دارایی‌های یک شرکت است. لذا این نسبت نشان می‌دهد که آیا شرکت دارایی کافی برای انجام تعهدات خود در صورت انحلال را دارد یا خیر.

$$\frac{\text{کل دارایی‌ها}}{\text{کل بدهی‌ها}} = \text{نسبت پوشش داری‌ها}$$

شاخص سوم: کارایی عملیات

شاخص‌های نقدینگی و تسویه‌شوندگی حداقل الزامات یک شرکت از نظر سلامت مالی می‌باشد. اما یک شرکت برای بدست آوردن شرایط بهتر باید از دارایی‌ها

و سرمایه خود به نحو احسن استفاده کند. برای درک این مفهوم از یک مثال استفاده می‌کنیم.

فرض کنید دو شرکت A و B وجود دارند که هر دو شرکت به یک اندازه دارایی به مبلغ ۱۰۰۰ ریال دارند. شرکت A، ۴۰ ریال فروش و شرکت B، ۶۰ ریال فروش می‌کند. از نظر بازده عملیاتی دارایی‌های شرکت الف ۴۰٪ و دارایی‌های شرکت B ۶۰٪ کارآمد است. بنابراین شرکت B در مقایسه با شرکت A در وضعیت بهتر کارآمدی قرار دارد. سرمایه‌گذاران همیشه به دنبال شرکت‌هایی هستند که بالاترین بازده عملیاتی را در صنعت داشته باشند. نسبت‌های زیرکارایی عملیاتی شرکت‌ها را نشان می‌دهد.

- ۱- گردش دارایی‌های ثابت
- ۲- چرخه عملیاتی
- ۳- چرخه تبدیل نقدی

نسبت گردش دارایی‌های ثابت:

همچنین این شاخص نشان‌دهنده این است که آیا شرکت به اندازه کافی تجارت می‌کند یا خیر؟ منظور از تجارت؛ این است که یک شرکت چقدر از دارایی‌های ثابت خود برای ایجاد

فروش استفاده می‌کند.

وزن خالص

میانگین دارایی‌های ثابت = نسبت گردش دارایی‌های ثابت

توجه داشته باشید که نسبت گردش دارایی‌های ثابت برای مشاغل سرمایه‌بر مانند نفت و گاز و فولاد، خودرو و سیمان در مقایسه با شرکت‌های بخش فناوری اطلاعات، خدمات، تجارت و غیره پایین خواهد بود؛ بنابراین بهتر است نسبت گردش دارایی‌های ثابت شرکت با رقیب و یا شرکت‌های مشابه مقایسه شود.

چرخه عملیاتی:

چرخه عملیاتی برحسب روز بیان می‌شود. این نسبت نشان‌دهنده زمان صرف شده شرکت برای تبدیل موجودی‌های مواد و کالا به فروش و فروش به وجه نقد است. همچنین این چرخه شامل کل زمانی است که صرف جمع‌آوری مطالبات وصول آنها می‌شود. هرچه چرخه عملیاتی کمتر باشد عملکرد شرکت کارآمدتر است.

$$300 \times \frac{\text{میانگین حساب‌های دریافتی} + \text{میانگین موجودی‌ها}}{\text{قیمت تمام شده کالای فروش رفته}} = \text{چرخه عملیاتی}$$

چرخه تبدیل نقدی:

چرخه تبدیل نقدی همانند چرخه عملیاتی است اما پارامتر بسیار مهمی را نیز در نظر می‌گیرد. این باعث می‌شود چرخه تبدیل پول نقد مؤثرتر از چرخه عملیاتی باشد. اما قبل از اینکه چرخه تبدیل نقدی را بررسی کنیم، یک نکته اساسی را باید بدانیم.

فرض کنید شرکتی وجود دارد که تعداد روز موجودی آن ۴۳۷ روز و تعداد روز فروش معوق (مطالبات) ۱۰ روز است. یعنی

چرخه عملیاتی آن ۴۴۷ روز است. همچنین زمان خرید نسبی از تأمین‌کنندگان آن شرکت ۴۵۰ روز می‌باشد. لذا اگر چه چرخه عملیاتی شرکت ۴۴۷ روز می‌باشد اما نقدینگی آن حتی برای یک روز قفل نمی‌شود چرا که چرخه تبدیل نقدی شرکت منهای ۳ روز است (۴۴۷-۴۵۰).

میانگین حساب‌های پرداختی تجاری -
میانگین حساب‌های دریافتی تجاری +

$$365 \times \frac{\text{میانگین موجودی‌ها}}{\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته}} = \text{چرخه تبدیل نقدی}$$

تعداد روز بازپرداخت به تأمین‌کنندگان

$$\text{تعداد روز فروش‌های معوقه} - \text{تعداد روز وصول مطالبات} = \text{چرخه تبدیل نقدی}$$
$$\text{تعداد روز موجودی‌ها} +$$

شاخص چهارم: قابلیت سودآوری

در حالی که شاخص‌های نقدینگی، توان پرداخت بدهی و کارایی عملیاتی همه عوامل مهمی هستند که باید در ارزیابی یک شرکت در نظر گرفته شوند، اما نتیجه نهایی همان وضعیت سودآوری شرکت است. شرکت‌ها باید برای بقای درازمدت خود در نهایت به سودآوری دست یابند و آن را همواره حفظ کنند.

چرا یک شرکت تجارت می‌کند؟

شرکت‌ها این کار را برای بدست آوردن پول و کسب سود انجام می‌دهند لذا برای سرمایه‌گذاران مهمترین عامل موفقیت کسب و کار سودآوری است. برای برجسته کردن مفهوم سودآوری مثالی را مطرح کنیم. فرض کنید دو شرکت A و B وجود دارند که شرکت A ۱۰۰۰ ریال به عنوان سود خالص و شرکت B ۲۰ ریال سود خالص ایجاد کرده است. از اعداد مذکور چنین به نظر می‌رسد که شرکت A سود بسیار چشمگیر دارد اما وقتی

قابلیت سودآوری آنها را مورد بررسی قرار دهیم وضعیت تغییر می‌کند. فرض کنید کل فروش خالص شرکت A، ۱۰۰۰ ریال و شرکت B، ۴ ریال باشد. اکنون در صورتی که نسبت حاشیه سود را بررسی کنیم، حاشیه سود خالص A، ۱۰٪ و حاشیه سود خالص شرکت B، ۵۰٪ می‌باشد. لذا شرکت B بسیار برتر از شرکت A به نظر می‌رسند. نسبت‌های مالی زیر قابلیت سودآوری یک شرکت را مورد سنجش قرار می‌دهد.

۱- حاشیه سود ناخالص

۲- حاشیه سودخالص

۳- ROA (بازده دارایی‌ها)

۴- ROE (بازده حقوق صاحبان سهام)

حاشیه سود ناخالص:

اگر حاشیه سود ناخالص شرکت بالاتر از میانگین صنعت باشد؛ نشانه واضحی از مزیت رقابتی است، هنگامی که حاشیه سود ناخالص در حال کاهش است ممکن است به دلیل فشار قیمت فروش باشد که نشان‌دهنده رقابت شدید است، همچنین ممکن است به دلیل افزایش هزینه‌های عملیات باشد. بهتر است در شرکت‌هایی که مشابه هم هستند مورد مقایسه قرار گیرد.

$$\text{سود ناخالص} = \frac{\text{سود ناخالص}}{\text{فروش خالص}} = \text{حاشیه سود ناخالص}$$

حاشیه سود خالص:

$$\text{سود خالص پس از کسر مالیات} = \frac{\text{سود خالص}}{\text{فروش خالص}} = \text{حاشیه سود خالص}$$

بازده دارایی‌ها (ROA):

این نسبت میزان بکارگیری دارایی‌ها در کسب سود را اندازه‌گیری می‌کنند. ROA یک معیار مهم برای قضاوت در مورد سودآوری کلی یک تجارت است. این امر

به ویژه برای استارت آپ‌ها که قصد راه‌اندازی یک کسب و کار را دارند بسیار بااهمیت است.

$$\text{بازده دارایی‌ها} = \frac{\text{سودخالص}}{\text{کل دارایی‌ها}}$$

بازده سرمایه (ROE)

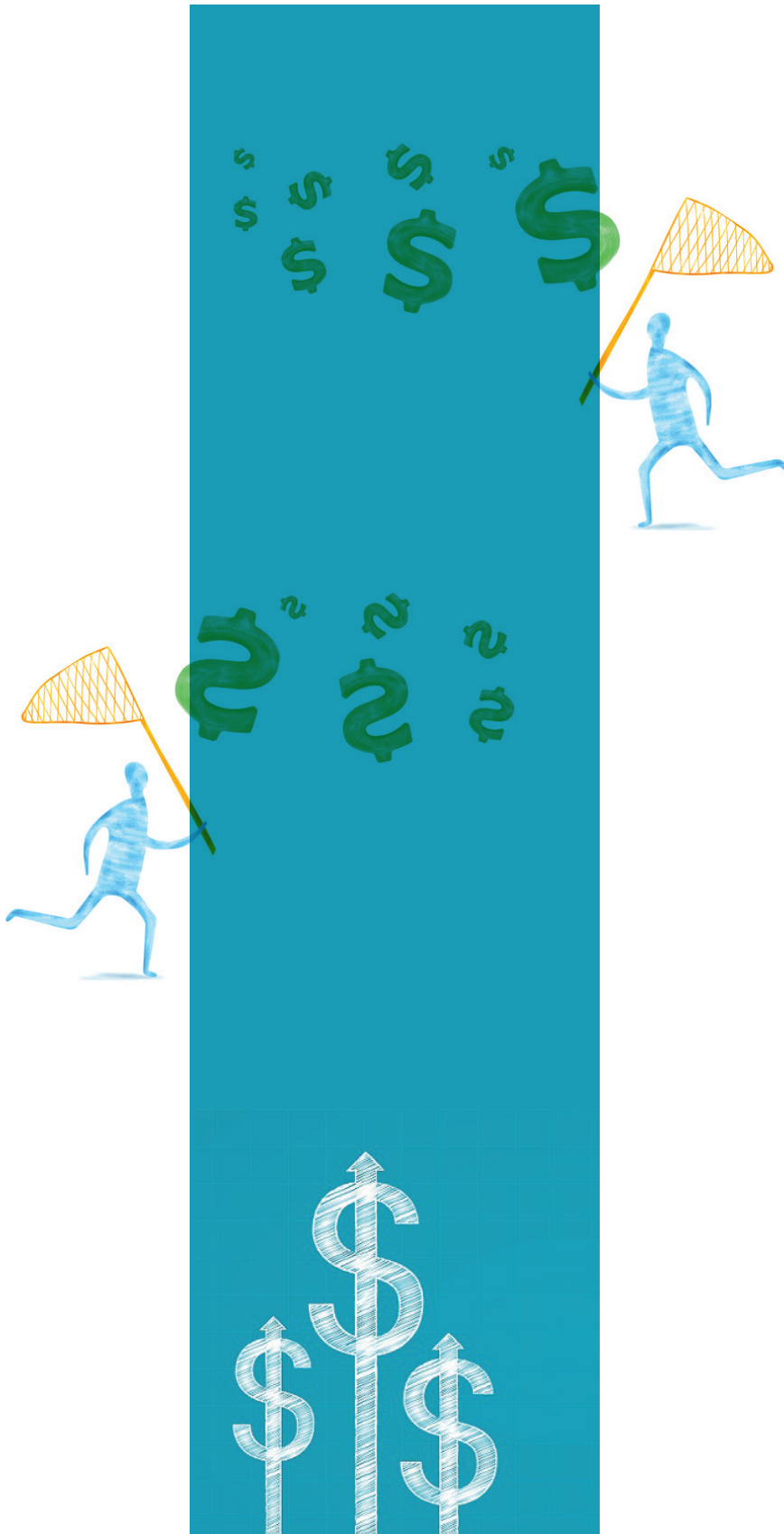
حقوق صاحبان سهام (سرمایه) بخشی از کل دارایی‌های متعلق به مالکان یا سهامداران است. ROE نشان‌دهنده این است که شرکت چقدر سودآوری از محل سرمایه سهامداران بدست آورده است.

$$\text{ROE} = \frac{\text{سودخالص}}{\text{حقوق صاحبان سهام}}$$

نتیجه‌گیری

در مجموع چهار شاخص فوق‌الذکر در کنار هم جزئیات سلامت مالی شرکت را نشان می‌دهند. اما توجه به این نکته نیز حائز اهمیت است که برای قضاوت در مورد سلامت مالی نمی‌توان شرکت با صنایع مختلف را باهم مقایسه کرد. به عنوان مثال مقایسه سودآوری یک شرکت هواپیمایی با یک شرکت فناوری اطلاعات منصفانه نیست. به همین ترتیب یک شرکت ساختمانی ذاتاً به بدهی بیشتری برای مدیریت سرمایه در گردش خود نیاز دارد. اما یک شرکت FMCG می‌تواند حتی با بدهی صفر هم به کسب و کار خود ادامه دهد، لذا ما می‌توانیم شرکت‌های غیرمشابه را با همدیگر مقایسه کنیم و در مورد سلامت مالی آنها قضاوت کنیم.

رامین جعفری علم‌داری: دکتری
حسابداری و عضو هیئت علمی دانشگاه

مروری بر قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا. از اهداف تا نتایج

کشورمان با تصویب قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی، رونق و رشد اقتصادی کشور را مدنظر قرار دادند و اینکه کشور ما، بعد از تصویب قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴، چقدر توانسته است به این اهداف دست پیدا کند، موضوع بحث بسیاری از اندیشمندان و محقق‌های اخیر بوده است لیکن در هیچ‌کدام به طور جامع به مشکلات

چکیده

خصوصی‌سازی فرآیندی است که بسیاری از کشورهای دنیا به جهت ایجاد اصلاحات ساختاری در نظام‌های اقتصادی خود انجام می‌دهند. این فرآیند با پیش‌فرض منافع ناشی از اقتصاد بازار آزاد و با واگذاری سهام دولت‌ها در صنایع مختلف به بخش خصوصی، به دنبال ایجاد رونق اقتصادی در صنایع مذکور است. بنابراین قانونگذاران

سیدرضا اسدی

کلیدواژه: خصوصی‌سازی، اصل ۴۴ قانون اساسی، رشد اقتصادی

جواب سؤالات چرایی و چگونگی واگذاری بنگاه‌ها را داده باشیم.

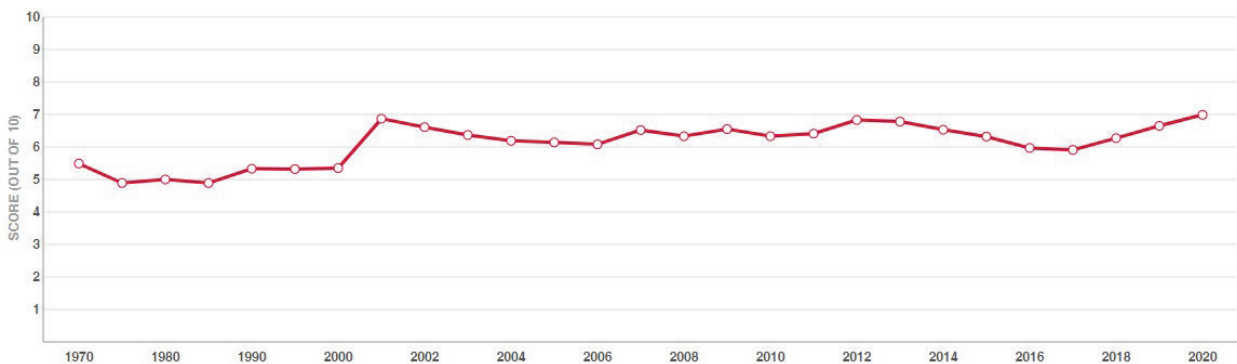
مقدمه

قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و واگذاری فعالیت‌ها و بنگاه‌های دولتی به بخش غیردولتی مصوب ۱۳۸۶ مجلس محترم شورای اسلامی که چند سالی است توسط متولی خصوصی‌سازی کشور - سازمان خصوصی‌سازی در حال اجرا می‌باشد و متأسفانه نتوانسته به رسالت خود که همان ایجاد رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی است جامه عمل بپوشاند. بسیار واضح است که نتایج مثبت خصوصی‌سازی سهام دولتی بنگاه‌ها می‌بایستی در بهبود وضعیت معیشت جامعه و به طور عام در شاخص‌های کلی اقتصاد نظیر میزان تولید ناخالص داخلی، رشد اقتصادی، کاهش بیکاری و ... تبلور می‌یافت لیکن علیرغم اقدامات صورت گرفته چنین اثراتی در جامعه مشاهده نمی‌شود. که به نظر نگارندگان، اصلاح قوانین قبلی و یا تدوین قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های جدید، لازمه حرکت به سمت اهداف عالی خصوصی‌سازی خواهد بود. که در این راستا و به منظور یافتن چالش‌های موجود و ارائه راهکاری مناسب، در ابتدا بایستی

۱- اهداف خصوصی‌سازی

اساساً خصوصی‌سازی ناشی از مطرح کردن اقتصاد بازار (آزاد) است که سالیان پیش توسط اندیشمندان علم اقتصاد به عنوان زیربنای پیشرفت اقتصادی ممالک دنیا مطرح شده است. اینکه تئوری اقتصاد بازار توانسته جوابگوی کاستی‌های موجود در آن ممالک باشد یا خیر؟ موضوع این نوشته نمی‌باشد لیکن از نظر تئوری و همچنین تاریخی، این رویکرد موجب موفقیت‌های اقتصادی بسیاری از کشورهای جهان بوده است. که در این میانه، خصوصی‌سازی بنگاه‌ها و کاهش حاکمیت بخش دولتی بر اقتصاد بنگاه‌ها، از ارکان اصلی این نظریه به حساب می‌آید. پس در جواب بُعد چرایی مسئله خصوصی‌سازی باید عنوان کرد که هدف، حرکت از بخش عمومی به بخش خصوصی به منظور انجام اصلاحات در اقتصاد و ایجاد رشد اقتصادی می‌باشد که در ایران نیز با تصویب «قانون اجرای اساسی» سازمان خصوصی‌سازی موظف شد تا در چارچوب اساسنامه خود و با اهدافی از جمله «گسترش مالکیت در سطح عموم مردم»، «ارتقای کارایی بنگاه‌های

خصوصی‌سازی و راهکارهای برون‌رفت از آنها در واگذاری‌ها اشاره نشده است. در این پژوهش نیز تلاش شده تا علاوه بر بررسی‌های مروری در این حوزه، مشکلات واگذاری‌های کشور را ضمن ارائه راهکارهای عملیاتی تبیین کنیم.

نمودار شماره ۱: اندازه دولت (Siegf Government) کشور ایران بر گرفته از داده‌های مؤسسه فریزر

مطابق موارد معنون مقرر به گسترش مالکیت عمومی مردم، کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت و افزایش سهم بخش خصوصی تعریف کنیم، داده‌های شاخص اندازه دولت ایران مستخرجه از مؤسسه فریزر از سال ۱۹۷۰ تا سال ۲۰۲۰ میلادی رفتار عکس اهداف مذکور را نشان می‌دهد (نمودار شماره ۱). اگرچه هیچ تحقیق معتبری رابطه خطی معکوسی بین حجم دولت و رشد اقتصادی پیدا نکرده است لیکن "رابرت برو" نیز اعتقاد دارد افزایش هزینه‌های دولت در ابتدا موجب تقویت رشد اقتصادی می‌شود و بعد از نقطه خاصی کاهش رشد اقتصادی را به دنبال خواهد داشت.

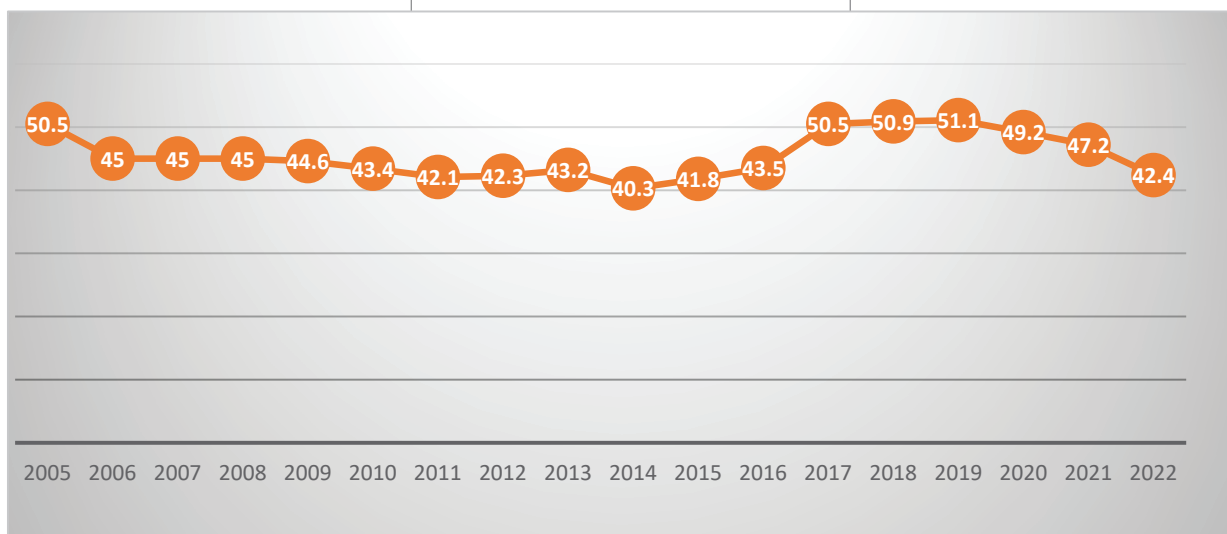

نقش چگونگی واگذاری بنگاه‌های بخش دولتی به خصوصی بر قاعده کیفیت تأکید دارد که این مهم قابل دستیابی نبوده به جزء به حکم قوانین و مقررات لازم‌الاجرا که هم کیفیت واگذاری را تضمین و هم از مسائل و مشکلات بالقوه نیز جلوگیری کند.

۱-۱- برآیند خصوصی‌سازی‌ها در ایران
اگر یکی از اهداف کلی خصوصی‌سازی

اقتصادی»، «افزایش سهم بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد ملی» و «کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت در تصدی فعالیت‌های اقتصادی»، نسبت به انجام وظایف قانونی خود اقدام کنند. دستیابی به این موضوعات که همه حرکت بر مدار پیشرفت اقتصادی کشور تأکید دارند، زمانی محقق خواهد شد که چگونگی واگذاری این‌گونه بنگاه‌ها به درستی و با توجه به شرایط اقتصادی کشور صورت پذیرفته باشد.

اطلاعات دریافتی نیز از سایت سازمان خصوصی‌سازی حاکی از واگذاری سهام بخش دولتی به میزان حدود ۳۵۰ هزار میلیارد تومان (بدون اعمال ارزش زمانی پول) از سال ۱۳۷۰ تا مهر ۱۴۰۱ در راستای آزادسازی‌های اقتصادی می‌باشد لیکن نتایج برگرفته از نمودار شماره ۱ نشان از بزرگ شدن اندازه دولت به میزان حدود ۲۷ درصد از سال ۱۹۷۰ تا سال ۲۰۲۰

نمودار شماره ۲: درجه آزادی اقتصادی ایران از سال‌های اولیه تصویب قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ برگرفته از "بنیاد هریتیج"

میلاادی را دارد. دلیل این موضوع نیز بسیار روشن است؛ روش خصوصی سازی. آمار واگذاری ها نشان می دهد که حدود ۵۵ درصد واگذاری های صورت گرفته بابت رد دیون، ۳۸ درصد فروش به عموم متقاضیان و ۷ درصد بابت سهام عدالت بوده است. به وضوح می توان مشاهده کرد که قانون اجرای سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی که می توانست کمک شایانی را در ایجاد رونق اقتصادی کشور کند، دست مایه دولت جهت ایفای تعهدات و بدهی های ناشی از کسری بودجه های سنواتی و یا یکی از روش های تأمین مالی شده است. این موضوع را نیز می توان از طریق بررسی درجه آزادی اقتصادی داده های بنیاد هریتیج بشرح نمودار شماره (۲) بررسی و اثبات کرد.

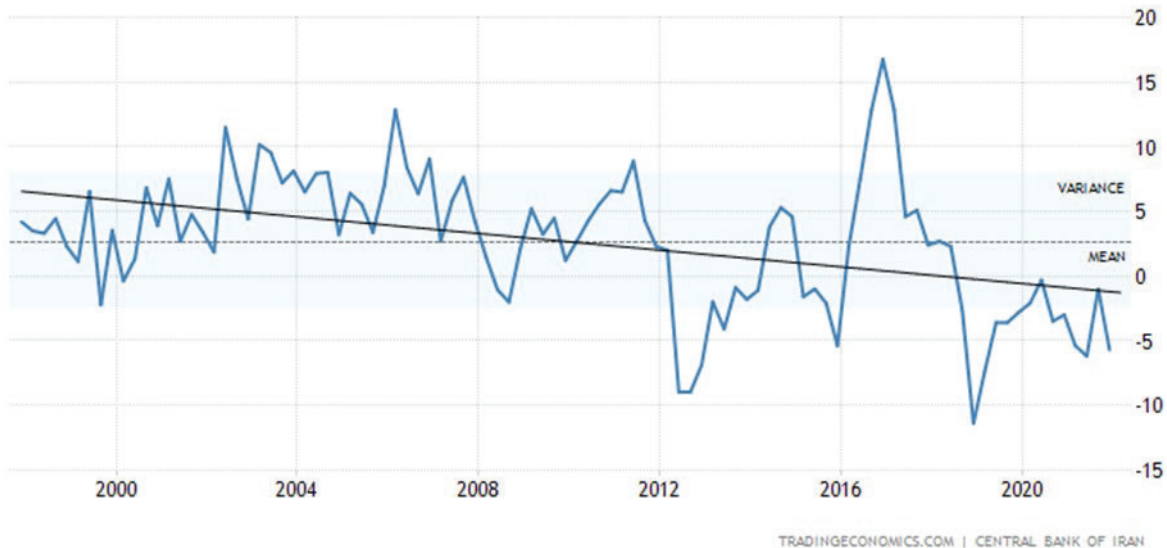
رویکرد آزادی اقتصادی از سنت های لیبرالیسم کلاسیک برمی خیزد که بر بازار آزاد، تجارت آزاد و مالکیت خصوصی در شرایط آزادی فعالیت های اقتصادی کارآفرینانه تأکید می کند. اگر شاخص آزادی اقتصادی را بر اساس تعاریف مؤسسه

فریزر متشکل از حجم و اندازه دولت، ساختار قانونی امنیت حقوق مالکیت، دسترسی به نقدینگی سالم، آزادی تجارت خارجی و قوانین مالی، بازار کار و تجارت تعریف کنیم، با استناد به نمودار شماره (۲) که درجه آزادی اقتصادی ایران را از سال های اولیه اجرای قانون سیاست های اصل ۴۴ قانون اساسی نشان می دهد، می توان نتیجه گرفت که خصوصی سازی با رویکرد فعلی نتوانسته به اهداف تعریف شده خود دست پیدا کند. یقیناً تبلور سیاست های تعیینی در قانون مذکور باید رونق و رشد اقتصادی کشور را در بر داشته باشد که متأسفانه آمارهای اعلامی خلاف این موضوع را نشان می دهند. اگرچه به وضوح نمی توان میزان رشد تولید ناخالص داخلی کشور را به نحوه اجرای خصوصی سازی مرتبط دانست لیکن انتظار بر این بوده تا این اقدامات با توجه به سابقه واگذاری ها که حتی به دهه ۱۳۷۰ شمسی نیز برمی گردند، بتوانند بر رشد اقتصادی و ایجاد رفاه اجتماعی بیشتر جامعه کمک کنند. نمودار شماره (۳) که از داده های بانک مرکزی ایران استخراج شده است حاکی از کاهش رشد

اقتصادی ایران از ۵ درصد سال های اولیه آغاز خصوصی سازی تا منفی ۵ در سال اخیر می باشد.

۲-۱- مشکلات خصوصی سازی ها در ایران

آمار نحوه واگذاری ها که باید از آن به عنوان ایفای تعهدات نام برد نه خصوصی سازی، افزایش اندازه دولت، کاهش رشد اقتصادی و عدم ایجاد فضای اقتصادی آزادتر همگی بر این موضوع دلالت دارند که اجرای سیاست های اصل ۴۴ به درستی صورت نگرفته است. صادقی و باقری (۱۳۹۵) در مقاله ای تحت عنوان بررسی ماهیت و آثار حقوقی رد دیون دولت از طریق واگذاری سهام بنگاه های دولتی به این نتیجه رسیده اند که واگذاری سهام بنگاه های دولتی برای رد دیون دولت، نتیجه مورد نظر در خصوصی سازی را که تحرک بخشی هر چه بیشتر به فعالیت های بخش غیردولتی است، به دنبال ندارد؛ به علاوه از نظر ماهیت حقوقی نیز واگذاری انجام شده ممکن است از جهت حقوقی نظیر وفای

نمودار شماره ۳: رشد اقتصادی سالیانه ایران در ۲۵ سال گذشته برگرفته از اطلاعات بانک مرکزی ایران

به عهد، تبدیل تعهد و یا تهاتر محسوب و یا تلفیقی از آنها باشد؛ اما از جهت حقوقی باید قائل به این بود که نهاد حقوقی مستقل برای پرداخت دین محسوب و در چارچوب ماده ۱۰ قانون مدنی قرار دارد. علاوه بر موارد مذکور لزوم تدقیق در تدوین اسناد واگذاری سهام به منظور جلوگیری از بروز ابهامات و اختلافات بعدی ضروری به نظر می‌رسد. "دکتر عبدالمجید شیخی (۱۴۰۱)" نیز به این موضوع اشاره دارد که بسیاری از خریداران سهام بنگاه‌های اقتصادی بخش دولتی تخصص لازم را ندارند و واگذاری سهام خودروسازان به شرکت‌های فاقد اهلیت غذایی و لبنی ضمن اینکه با اصول اقتصاد در تضاد است که زیان‌آفرین نیز خواهد بود. ایشان همچنین در خصوص واگذاری‌های از طریق عرضه سهام در بورس اشاره می‌کند که بازار بورس بهترین شیوه

جهت جذب سرمایه‌های خرد است، منتهی عمدتاً چون سرمایه‌گذاران به صورت غیرحضور، ناشناس و غیرمستقیم وارد عرصه سرمایه‌گذاری می‌شوند، این نتیجه حاصل می‌شود که بسیاری از متقاضیان خرید سهام شکل‌های اقتصادی از تخصص لازم برخوردار نیستند. از آن طرف هم مشارکین در امر سرمایه‌گذاری با این شرکت‌ها، تخصص لازم را برای مدیریت صناعی که سهام آنها به آنها واگذار شده را ندارند، در حالی که خریداران غیرمتخصص سهام بر طبق قانون، صاحب رأی می‌شوند و در مجمع عمومی رأی این افراد در انتخاب هیئت مدیره، مدیرعامل و مدیران میانی به صورت مستقیم و غیرمستقیم نافذ خواهد بود. که بی‌تردید این موضوع با اصل کمیته‌سازی هزینه‌های اجرایی و مدیریتی تشکلات اقتصادی و با اصل پیشینه‌سازی

منافع اقتصادی شکل‌های اقتصادی در تضاد است. شیخی با ارائه راهکاری برای فروش سهم دولت در خودروسازی بیان می‌دارد که اگر صنعت خودرو مرجع و مسئول مستقیم خرید و فروش سهام خود باشد، در واقع می‌تواند افراد متخصص در این حوزه را از غیرمتخصص متمایز کند و با نرخ‌های ترجیحی، سهام خود را به آنها بفروشد و با سقف ترجیحی با محدودیت ترجیحی می‌تواند این سهام را واگذار کند که نتیجه این می‌شود که رأی افراد متخصص سهامدار در نتیجه اصلاح نظام مدیریتی و نظام اجرایی کارسازتر و مفیدتر خواهد بود. این معنای شایسته‌سالاری در بازار سرمایه و بخش خصوصی است. در این راستا مجلس محترم در بند (الف) تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۱ به دولت اجازه داده است تا بنگاه‌های دولتی مشمول گروه‌های

از ابزارهای کنترلی و ضمانت‌های اجرایی در دسترس در صورت لزوم.

ماده ۱۸ قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا. چهار موارد را به عنوان اقدامات تسهیل‌کننده بنگاه‌های مشمول واگذاری عنوان کرده است. انتقال کلیه حقوق شرکت‌های مشمول به وزارت امور اقتصادی و دارایی؛ انجام هرگونه نقل و انتقال با مجوز وزارت امور اقتصادی و دارایی؛ تغییر قالب شرکت‌های مشمول به قانون تجارت و ایجاد شرایط لازم برای عرضه در بورس از جمله این موارد می‌باشند. اگرچه در دنیا، لیبرالیز کردن (آزادسازی) فعالیت بنگاه‌ها از اقدامات اولیه و مهم در بحث واگذاری (خصوصی‌سازی) می‌باشد، لیکن قوانین موجود ضمن اینکه دامنه این آزادسازی را مشخص نکرده است که در سطح شرکت‌های مشمول واگذاری عملاً تغییری در چارچوب نحوه فعالیت این‌گونه شرکت‌ها اتفاق نمی‌افتد. اگر توافق کنیم که اساسنامه نحوه

به قانون تجارت

- انجام اقدامات زیربنایی اساسی قبل و بعد از خصوصی‌سازی از جمله افزایش زمینه رقابت بین شرکت‌ها، مدرنیزه کردن ماشین‌آلات و تجهیزات، حفظ اشتغال و افزایش سرمایه‌گذاری‌های مولد و جذب سرمایه‌گذاران خارجی.
- واگذاری‌های تهاتری (رد دیون) دولت حذف و به اهلیت خریداران بنگاه‌های در جریان واگذاری توجه شود. در این خصوص نیاز است آیین‌نامه عملیاتی در خصوص اهلیت خریداران در سطوح مختلف تنظیم شود.
- استفاده از سیاست‌های اثربخش تنبیهی (همانند ایجاد و اجرای احکام قضایی کیفری و ضبط ضمانت‌های مرتبط برای واگذارگیرندگان خاطی) و تشویقی (همانند تخفیف‌های مالیاتی عمده برای واگذارگیرندگان اصلح) و ایجاد ضمانت‌های اجرایی این‌گونه سیاست‌ها تنظیم شود.
- نظارت مستمر شرکت مادر تخصصی واگذاری بعد از فرآیند واگذاری و استفاده

(۱) و (۲) موضوع ماده (۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم و چهارم (۴۴) قانون اساسی را پس از احراز صلاحیت حرفه‌ای و اهلیت فنی و مالی و همچنین عدم‌بدهی معوق متقاضی به نظام بانکی، سازمان خصوصی‌سازی و صندوق‌های بازنشستگی با رعایت ماده (۶۳) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور الحاقی مصوب ۱۳۹۷/۲/۳۰، با رعایت جزء (۲) بند (د) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی واگذار کند و پس از واریز منابع حاصله به ردیف ۳۱۰۵۰۱ مصارف مذکور در جزء (۲) بند (د) سیاست‌های کلی اصل چهارم و چهارم (۴۴) قانون اساسی را از طریق جدول شماره (۱۳) این قانون با تأکید بر تقویت تعاونی‌ها پرداخت کند. مع الوصف بررسی‌ها و نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که اگر سیاست بر دستیابی به این اهداف مطابق اهداف تعیینی اساسنامه سازمان خصوصی‌سازی می‌بود، مسلماً باید رفتارها و اقدامات قبلی بر مداری حرکت می‌کرد که دستیابی به این موارد را تسهیل می‌کرد. ولی با توجه به اینکه اجرای قوانین موجود نتوانسته جوابگوی واگذاری صحیح بنگاه‌ها باشد، بنظر می‌رسد مجلس محترم می‌بایستی اصلاح قوانین و مقرراتی موجود و یا تدوین موارد جدیدی را به منظور دستیابی به موارد فوق را در دستور کار خود قرار دهد.

۲- راهکارهای برون‌رفت از مشکلات واگذاری‌ها

به نظر نویسندگان اگر بنا بر رفع مشکلات خصوصی‌سازی و برون رفت از مسائل پیش‌گفته باشد، اقدامات ذیل می‌بایستی در هر کدام از واگذاری‌ها مدنظر قرار گیرد:

- تغییر کامل قالب شرکت‌های مشمول

است که سازمان محترم خصوصی سازی قبل از واگذاری بنگاه‌ها به آن توجه کند. عدم توجه به این مهم ضمن اینکه قیمت‌های واگذاری را غیرواقعی نشان خواهد داد که آثار آن دامن‌گیر منابع درآمد دولتی از محل واگذاری‌های اصل ۴۴ خواهد بود. بنگاهی که هنوز ساختار سرمایه و تولیدی درستی ندارد و به پختگی لازم نرسیده باشد و یا مشکلات عدیده اجرایی دارد، واگذاری آن نه تنها کمکی به ایجاد رشد اقتصادی آن نمی‌کند که بدتر موجب تعطیلی آن را فراهم خواهد آورد. متأسفانه قوانین موجود نیز به دلیل ضعف در تعریف اهلیت و همچنین عدم وجود سیاست‌های تنبیهی قابل اجرا نخواهند توانست در این خصوص کمکی به این بنگاه‌ها کنند. قانونگذاران محترم برای این منظور در تبصره ماده ۳ قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی واگذاری بنگاه‌ها را سه سال بعد از بهره‌برداری عنوان کرده است چیزی که شاید به ندرت از طرف هیئت عالی واگذاری مورد توجه بوده و به کرات دیده می‌شود که بنگاه‌هایی که حتی تشکیلاتی برای آن تعریف نشده است، در لیست واگذاری‌ها قرار گرفته‌اند. این بی‌توجهی‌ها از جانب سازمان متولی خصوصی سازی علاوه بر اینکه ناقض قوانین موجود است؛ شرایط را برای سازمان‌های توسعه‌ای مالک اینگونه بنگاه‌ها، پیچیده و سخت کرده است. بنابراین به همان میزانی که مسئولیت و تعهدات واگذارگیرندگان سهام دولت مهم است، مسئولیت ذیصلاحان امر واگذاری (واگذارندگان) سهام دولت نیز باید مورد توجه قرار گیرد و قوانینی نیز در این خصوص وضع شود که به نظر نمی‌رسد که خطای واگذاری کمتر از

مشمول، اگرچه در کوتاه‌مدت ضروری به نظر می‌رسد لیکن نظام بوروکراسی اداری را افزایش خواهد داد و این موضوع قطعاً در کارایی و اثربخشی فعالیت این بنگاه‌ها اثر منفی خواهد داشت که لازم است اقدامات اصلاحی در این موضوعات صورت پذیرد. علاوه بر این هرچند ساختارهای اقتصادی و زیربنایی ممالک مختلف نوع خصوصی سازی و فرآیند آن را مشخص می‌کند و اساساً نادیده گرفتن این موضوع می‌تواند مشکلات عدیده‌ای را در فرآیند واگذاری‌ها خلق کند، لیکن جدا از این موضوع، توجه به نوع و شیوه واگذاری‌های موفق در سایر کشورها علی‌الخصوص انگلستان، آلمان، هلند و ایتالیا می‌تواند در فرآیند واگذاری‌ها اثرات بهتری را در برداشته و مکمل روش‌های اجرایی اخیر قرار گیرد.

انجام اقدامات زیربنایی و اساسی شرکت‌های مشمول مشتمل بر افزایش زمینه رقابت بین شرکت‌ها، مدرنیزه کردن ماشین‌آلات و تجهیزات، حفظ اشتغال و افزایش سرمایه‌گذاری‌های مولد و جذب سرمایه‌گذاران خارجی از جمله اقداماتی

سیاست‌گذاری‌های یک شرکت را مشخص می‌کند، پس باید قبول کنیم که اولین موضوعی که برای تغییر چارچوب فعالیت باید محقق شود، تغییر شاکله اساسنامه شرکت مشمول می‌باشد. تغییر از قوانین سختگیرانه دولتی به نظام مقرراتی حاکم بر بازار آزاد (قانون تجارت) از تغییر اساسنامه شروع و می‌بایستی گسترده آن، شرکت مشمول را از تسری سایر قوانین نظام دولتی خارج کند. نمی‌توان در سایه اساسنامه مبتنی بر قانون تجارت عمل کرد و حقوق حقوق‌بگیران را با قانون مدیریت خدمات کشوری پرداخت کرد و هنوز قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مناسط عمل باشد. پس اگرچه در حال حاضر و در غالب موارد (به جز واگذاری از طریق انتشار سهام در بورس یا فرابورس) تغییری در اساسنامه شرکت‌های مشمول داده نمی‌شود، لیکن نیاز است تا قوانین امره به صورت فراگیر مقررات لازم‌الاجرای بخش دولتی را از اینگونه شرکت‌ها مستثنی کند. همچنین دریافت مجوزهای لازم برای هرگونه نقل و انتقال شرکت‌های

خطای عملکرد و اگذارگیرندگان سهام دولت باشد.

از طرف دیگر اگرچه هیئت واگذاری در سال ۱۳۹۸ دستورالعمل اجرایی روش انتخاب مشتریان راهبردی (استراتژیک) و احراز و پایش اهلیت مدیریتی در واگذاری‌ها را به تصویب رسانده است لیکن آمار منتشر شده از واگذاری‌ها تا مقطع مهرسال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که در هیچکدام از نوع واگذاری‌ها (رد دیوان، سهام عدالت و عموم متقاضیان) اهلیت واگذارگیرنده به معنای واقعی مورد توجه نبوده و متأسفانه بالغ بر ۵۵ درصد از آن نیز به صورت تهاتری (رد دیون) محقق شده است. تراژدی غم‌انگیز برخی از شرکت‌ها و کارخانه‌های خصوصی شده در چند سال اخیر و مطالعه وضعیت آشفته کارگران و خطوط تولید آن‌ها به دلیل عدم توجه به اهلیت واگذارگیرندگان آنها، قلب هر دردمندی را می‌آزارد. اما همین آزار، سوخت مناسبی برای حرکت قطار مسئله‌شناسی و حل آن است. پرسش از چگونگی امکان این وضعیت، ما را به یک کلیدواژه اساسی رهنمون خواهد کرد، اهلیت!

همچنانکه در بالا شرح داده شد، عدم توجه به اهلیت خریداران سهام دولت نتیجه‌ای جز کاهش درآمد بنگاه‌های واگذار شده به دلیل ورود نیروهای غیرمتخصص به بدنه مدیریتی اینگونه بنگاه‌ها را نداشته و علی‌القاعده این موضوع ضمن اینکه موجبات بدتر شدن شرایط اقتصادی کشور خواهد شد که درآمدهای دولت از محل مالیات بر درآمدها نیز به دلیل ایجاد رکود اقتصادی بنگاه‌ها به شدت کاهش خواهد داد. هرچند شرایط فعلی کارخانه‌های خصوصی شده، تابع عوامل و دلایل متعددی است، اما شاید مهم‌ترین یا دست‌کم یکی از عوامل بسیار مهم آن،

بی‌توجهی به اهلیت متقاضیان و خریداران این شرکت‌هاست. فرآیند خصوصی‌سازی در کشور از زمان تولد خود با آزمون و خطاهای متعددی پیش رفته که مسئله اهلیت یکی از متأخرین آن‌هاست.

توجه به ایفای تعهدات دولت به جای توجه به اهلیت خریداران و اینکه چنین اقدامی در قالب ماده ۱۰ قانون مدنی به شرح یافته‌های صادقی و باقری (۱۳۹۵) قرار می‌گیرد، مواردی همچون وفای به عهد و استفاده از ضمانت‌های اجرایی را نیز برای آنها بی‌معنا کرده است. در بسیاری از کشورهای پیشرفته دنیا، تغییر ساختار از بخش عمومی به خصوصی نه الزاماً برای تأمین مالی دولت‌ها که برای ایجاد رونق اقتصادی بنگاه‌ها صورت گرفته است و برای این موضوع اولویت‌های خصوصی‌سازی در آن ممالک نیز با ساختار در حال اجرای کشور نیز متفاوت می‌باشد. واگذاری بنگاه به شخص صالح بسیار مهم بوده به طوری که در برخی از واگذاری‌های صورت گرفته در دنیا مهم‌ترین مبنای همین بوده و دولت‌ها به جای توجه به ارزش‌گذاری بنگاه در حال واگذاری، مزایای ناشی از ایجاد رونق بعد از واگذاری را مبنای قرار داده‌اند، چیزی که شاید هیچ موقع در اجرای خصوصی‌سازی در کشور مدنظر نبوده است و نگرش کوتاه‌مدت جای نگرش بلندمدت را در خصوص مزایای واگذاری گرفته است.

لذا آنچه از شواهد مشخص است این است که این سیاست‌ها از اهداف خود به صورت فاحشی فاصله دارد و فضای لازم برای توسعه بخش خصوصی و غیردولتی فراهم نشده، که لازم است آسیب‌شناسی از میزان تحقق اهداف به همراه راهکارها ارائه شود. خالقی و پورموسی (۱۳۹۵) در پژوهش ارزیابی مقایسه‌ای بهره‌وری، قبل

و بعد از خصوصی‌سازی با استفاده از مدل ارزش‌افزوده نشان می‌دهند که واگذاری شرکت‌های دولتی از طریق بورس طی سال‌های ۱۳۷۳ تا ۱۳۹۰ باعث افزایش بهره‌وری کل شرکت‌ها نشده است. همچنین از دیدگاه بهره‌وری منابع تولید، تنها خصوصی‌سازی باعث افزایش بهره‌وری نیروی انسانی شده ولی باعث افزایش بهره‌وری مواد اولیه و بهره‌وری سرمایه نشده است. از دیدگاه بهره‌وری عملکردی نیز تنها موجب افزایش شاخص بهره‌وری سرانه فروش شده، اما از طرف دیگر افزایش شاخص بهره‌وری سرانه سود را به دنبال نداشته است. این آمارها در کنار آمارهای پیش‌گفته از شاخص‌های اقتصادی کشور از ابتدای خصوصی‌سازی‌ها جملگی حکایت از نقصان در این فرآیند را دارند و غالباً ایراد به نحوه واگذاری و واگذارگیرندگان بدون اهلیت برمی‌گردد. همچنان که عباسی و اکبری (۱۳۹۵) نیز تأکید دارند، حضور پرنسپل‌های عمومی غیردولتی در واگذاری‌ها اگرچه در حال حاضر در کشور ما دارای بستر قانونی است، اما در عمل، باعث نقض بسیاری از اصول حاکم بر اداره خوب کشور، حقوق رقابت و اقتصاد بازار می‌شود. که از آن جمله می‌توان به کاهش کارایی، عدم شفافیت، نقض اصل برابری، ایجاد انحصار و از بین رفتن رقابت و ایجاد دولت‌های موازی و در نتیجه عدم تحقق اهداف مورد نظر از خصوصی‌سازی اشاره کرد؛ بنابراین، به نظر می‌رسد که توجه به موضوعاتی از این نوع و تلاش در جهت کاهش اشکالات می‌تواند موفقیت بیش‌تر در برنامه خصوصی‌سازی و به تبع آن پیشرفت کشور را به همراه داشته باشد.

نتیجه‌گیری

یقیناً قانونگذاران محترم با تصویب قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی،

۲- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
مصوب ۱۳۵۸

۳- مجموعه قوانین و مقررات اجرایی
اصل ۴۴ قانون اساسی، گردآوری دبیرخانه
شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل
چهل و چهارم قانون اساسی

4- The data gathered from Fraser
Institute's official website: www.fraserinstitute.org

5- Robert J. Barro, Determinants
of Democracy, Journal of Political
Economy, 1999.

6- The data gathered from The
Heritage Foundation's official
website: www.heritage.org

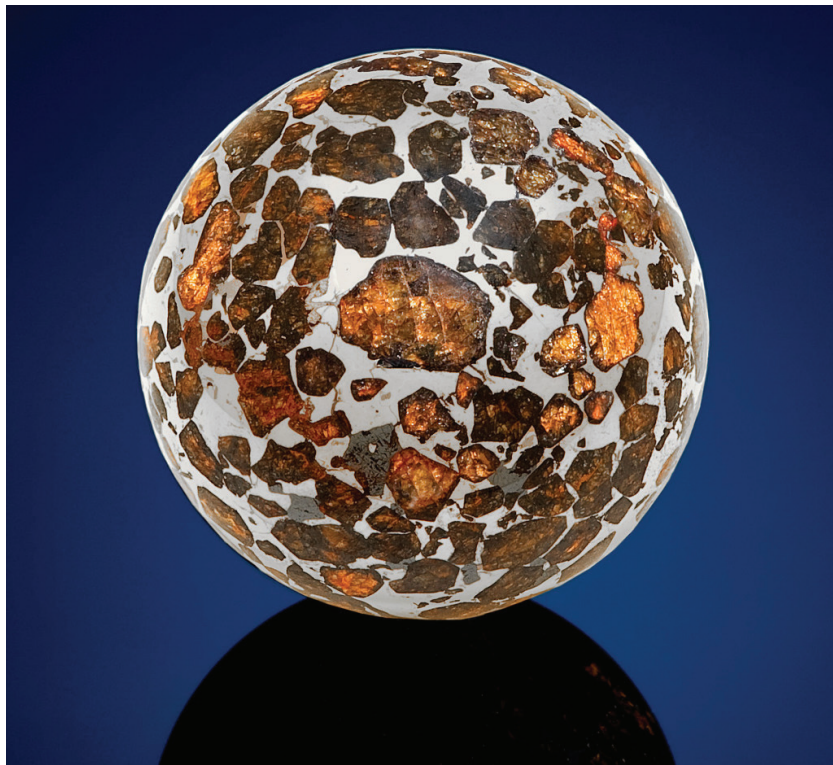
۷- وب سایت رسمی بانک مرکزی
جمهوری اسلامی ایران به آدرس www.cbi.ir

۸- صادقی حسین، باقری زرین قبائی
حسین، ماهیت و آثار حقوقی رد دیون
دولت از طریق واگذاری سهام بنگاه‌های
دولتی، فصلنامه برنامه ریزی و بودجه،
۱۳۹۵

۹- خالقی رضا و پورموسی علی‌اکبر،
ارزیابی مقایسه ای بهره وری، قبل و بعد
از خصوصی سازی با استفاده از مدل
ارزش افزوده، فصلنامه برنامه ریزی و
بودجه، ۱۳۹۵

۱۰- قانون بودجه کشور، مجلس شورای
اسلامی، ۱۴۰۱

سیدرضا اسدی: دانشجو دکترای
مهندسی مالی دانشگاه تهران

سال ۱۴۰۱ و چه برای واگذارگیرنده(در
قالب سیاست‌های تنبیهی و تشویقی)
همانند تعلق معافیت‌های مالیاتی تصاعدی
در قبال افزایش تولید و بهره‌وری بنگاه
واگذار شده ممکن نخواهد بود، لازم است
تا قوانین و بخشنامه‌های مرتبطی در این
زمینه‌ها طرح و تصویب شوند.
در این نوشته، واگذاری تهاتری(رد دیون)،
عدم توجه به اهلیت در واگذاری، عدم
انجام اقدامات زیرساختی بنگاه‌های در حال
واگذاری مشتمل بر زیرساخت‌های قانونی
و تولیدی، عدم وجود سیاستها و قوانین
تنبیهی و تشویقی و همچنین عدم وجود
نظارت کافی دوران بعد از واگذاری به
عنوان ایرادات خصوصی‌سازی‌ها در ایران
شناسایی شد.

منابع:

۱- وب سایت رسمی سازمان
خصوصی‌سازی به آدرس www.ipo.ir

رونق و رشد اقتصادی کشور را مدنظر
قرار داشته‌اند. ولی به نظر می‌رسد
که براساس نتایج تحقیقات میدانی
و مروری صورت گرفته این هدف و
همچنین هدف‌های فرعی‌تر آن در سایه
نوع واگذاری‌های ناقص از بخش عمومی
به خصوصی محقق نشده است. در این
نوشته بر آن بودیم تا ضمن تبیین اهداف
خصوصی‌سازی، مقوله کیفیت(چگونگی)
واگذاری‌های دولت را بررسی کرده و
حسب آمارهای در دسترس و همچنین
نتایج تحقیقات صورت گرفته، ایرادات
مطرح در فرآیند واگذاری بنگاه‌های بخش
دولتی را به همراه راهکارهای برون رفت از
آنها را مطرح کنیم و از آنجایی که جنس
ایرادات مطرح به جز با طرح قوانین و
مقررات لازم‌الاجرا و بعضاً سختگیرانه در
این زمینه چه برای واگذارنده(در جهت
بهبود کیفیت واگذاری‌ها) همانند بند
(الف) تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه

انجمن حسابداران خبره ایران به عنوان قدیمی ترین انجمن حسابداری حرفه ای با عضویت در «فدراسیون بین المللی حسابداران (IFAC)» و با داشتن نزدیک به ۱۳۰۰۰ عضو از سراسر کشور به عنوان بزرگترین نهاد حسابداری ایران، آمادگی خود را به پذیرش همکاری و دریافت آگهی تبلیغاتی در وبگاه این انجمن (با دامنه <https://iica.ir>)، که به استناد رتبه بندی الکسا و گوگل، در جایگاه پربازدیدترین وبگاه در بین وبگاه های نهادهای حسابداری ایران قرار دارد، به ویژه در "کلیپهای آموزشی مربوط به حسابداری" که در صفحات اینستاگرام و کانال تلگرام انجمن منتشر می شوند، اعلام می دارد.

لذا خواهشمند است در صورت تمایل به درج سفارش آگهی تبلیغاتی مورد نظر یا ثبت هرگونه همکاری در هر یک از بخش های مذکور نسبت به اعلام درخواست از طریق ایمیل bsafarynejad@yahoo.com یا تلگرام به شماره ۰۹۳۵۵۱۴۳۹۳۶ مبادرت فرمایید تا بلافاصله نسبت به پیگیری انجام سایر مراحل مربوطه اقدام شود.

با تشکر

صفری نژاد_سازمان آگهی های انجمن حسابداران خبره ایران

همکاران
سیستم

شماران سیستم
shomaran.system

تدبیر
شرکت پردازش عواری سامان
TADBIR

رای فن پیشگان

رای پرداز

فویپیه
گروه مهندسی نرم افزار

برهان
سیستم پاسارگاد

معرفی مؤسسات حسابرسی

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران در صورت درخواست کتبی می توانند شناخت نامه‌ی خود را در این بخش منتشر کنند.

۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی آتیه نگر

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
یوسف زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
همجندی ثقفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
سعید وطنی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
خدمات: حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسی داخلی، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریتی و مالیاتی، حسابرسی خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.
تلفن: ۸۸۵۲۸۱۹۵ و ۸۸۵۲۸۱۹۰-۲
فاکس: ۸۸۵۲۰۶۷۹
نشانی: تهران - خیابان شهرودی شمالی - کوچه مهاجر - پلاک ۴۱ - واحد ۱۰
info@atiehNegarAudit.ir

۳ آرمان اندیش آگاه

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران
محمد جعفر دهقان طرزجانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
هرامین جهانگیری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
یوسف عباسوند (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
حسین مشهوری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی مالی و مالیاتی، بازرسی قانونی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، ارزیابی سهام و سهم الشرکه، داری مالی
دفتر تهران: میدان هفت تیر، ضلع شمال شرقی، جنب فروشگاه زنجیره‌ای یاس، کوچه آذری، پلاک ۱۷، واحد ۴
کدپستی: ۱۵۷۴۸۴۶۷۱۵
تلفن: ۸۳۳۲۲۸۱۷-۱۸
فاکس: ۸۳۳۹۶۶۵
دفتر ارومیه: خیابان جهاد، کوی اول (هجرت)، کوچه سوم، پلاک ۲۵
کدپستی: ۵۷۱۴۷۱۷۵۹۵
تلفن: ۰۴۴-۳۳۲۲۲۲۲۲
فاکس: ۸۹۷۸۳۶۱۵

۱ مؤسسه حسابرسی آبتین روش آریا

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
حسین طالبی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
مجید مختار نژاد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
بهمن فدوی رودسری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
حمیدرضا اصغری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
سردار بارگاهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
امیررضا رهبری مقدم (حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرسی قانونی، مشاوره مالی، خدمات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستم‌های مالی.
تلفن: ۸۸۱۰۹۴۳۱ (شش خط) **فاکس:** ۸۸۱۰۹۴۳۱
نشانی: تهران - خیابان ولیعصر بالاتر از خیابان شهید بهشتی کوچه نادر پلاک ۶ طبقه پنجم واحد ۱۸
کدپستی: ۱۵۱۱۶۴۳۹۲۷
تلفن: abtinravesh@yahoo.com

۶ مؤسسه حسابرسی آریاروش

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
حبیب جامعی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
سیدمحمد بزرگ‌زاده (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
رضا جامعی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
محمد کاظم ملانک صفت (حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی و ارائه انواع گزارشات حسابرسی مالی و مالیاتی، انجام وظائف بازرسی قانونی، مشاوره، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و ارائه انواع خدمات مالی، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط دادگاه‌ها و مراجع قضائی در چهارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابداران رسمی پذیرفته می‌شود
نشانی: تهران - بلوار آفریقا، بالاتر از میرداماد، بلوار ستاری، پلاک ۷۴، طبقه ۴، واحد ۱۵
تلفن: ۸۸۶۷۴۷۰۴ - ۸۸۶۶۰۸۲۴ - ۸۸۱۹۸۳۹۶ **فاکس:** ۸۸۱۹۸۴۰۱
صندوق پستی: ۱۵۷۷۵-۷۹۱۹ **کدپستی:** ۱۹۶۸۹۵۳۶۹۱

۴ مؤسسه حسابرسی آرمان آروین پارس

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
سیروس شمسی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
شهریار سیفی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
علی اصغر مسلمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
مصطفی جان‌نثاری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
جواد رانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
بهنام دانی مژدهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
محمود رجائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
علی آقا عزیز بزرگی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی قوه قضائیه)
سید مهدی تیموریان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
خدمات: حسابرسی و بازرسی قانونی شرکت‌ها، حسابرسی داخلی، حسابرسی عملیاتی، خدمات مالی و مشاوره مالیاتی، ارزیابی سهام، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، نظارت بر امور تصفیه شرکت‌ها، تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS و بررسی مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری
تلفن: ۸۸۹۰۲۳۳۱۷-۱۹ و ۸۸۹۹۹۸۲۶
فاکس: ۸۸۹۰۱۸۳۴
نشانی: تهران - خیابان استاد نجات‌الهی، کوچه خسرو، پلاک ۳۱، طبقه سوم و چهارم
www.armanarvin.com
Email: info@armanarvin.com

انجمن حسابداران خبره ایران
www.iica.ir

۲ آرشین حساب

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
حسابرسان معمده سازمان بورس و اوراق بهادار
ارسلان اسمعیلی کاکرودی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
مهدی رضا قاسمیان (حسابدار رسمی)
عباس ابراهیمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
خدمات: حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسی داخلی، خدمات حسابرسی، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریتی و مالیاتی، کارشناس رسمی دادگستری، حسابرسی خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.
تلفن: ۸۸۲۸۴۷۷۰ و ۸۸۴۸۰۹۶۶
فاکس: ۸۸۴۸۰۸۵۴
نشانی: تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از خیابان بهشتی - کوچه نادر - پلاک ۶-۴-۲ واحد ۱۴
Email: Arshinhesab@iacpa.ir

instagram.com/iica_ir

۷ مؤسسه حسابرسی آزمودگان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **مهرداد آل علی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **فرهاد فرزاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سیدمرتضی فاطمی اردستانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، عملیاتی، بازرسی قانونی، رسیدگی‌های ویژه و اصلاح حساب، خدمات حسابداری و مشاوره‌ای، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۹۲۹۷۰۸ - ۸۸۹۲۹۷۰۹ - ۸۸۹۳۹۵۱۳

فکس: ۸۸۹۲۹۶۴۲

نشانی: خیابان کریم‌خان زند - خیابان دکتر عضدی (آبان جنوبی) شماره ۵۲ - طبقه دوم

صندوق پستی: ۷۹۷-۱۴۳۳۵

Email: info@azmoudegan.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۸ مؤسسه حسابرسی و خدمات آزموده کاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **مسعود بختیاری** (حسابدار رسمی)
- **علی اصغر فرخ** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **اباسداله درخشانی** (حسابدار رسمی)
- **مسعود سورانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حدیث توکلی کوشا** (حسابدار رسمی)
- **مهدی رضائی** (حسابدار رسمی)
- **امیرحسین عبدالملکی** (حسابدار رسمی)
- **احسان شیروانی هرنودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی - حسابرسی مالیاتی - حسابرسی عملیاتی - حسابرسی داخلی - خدمات مشاوره‌ای - ارزیابی سهام - طراحی و استقرار سیستم‌های مالی - راستی آزمائی (Due Diligence) - تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS - بازرسی قانونی و نظارت بر امور تصفیه - داوری - کارشناسی

تلفن: ۲۲۹۲۵۹۰۵ - ۲۲۹۲۵۹۰۱ - ۲۲۹۲۵۹۱۰

نشانی: تهران - خیابان دکتر شریعتی - نبش یخچال - بن بست شریف - پلاک ۵

Email: officeazn@gmail.com
www.azn.ir

۹ مؤسسه حسابرسی آزمون سامانه

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- **عبدالرضا (فرهاد) نوربخش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی اصغر نجفی مهری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسین قاسمی‌روچی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت و طراحی و استقرار سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

نشانی: خیابان بهارشیراز، تقاطع سهروردی جنوبی، شماره ۹۷ واحد ۸

تلفن: ۷۷۵۳۷۹۴۴ - ۷۷۵۳۷۷۳۰

فکس: ۷۷۵۳۷۴۵۸

صندوق پستی: ۱۵۷۴۵/۱۴۹

نشانی: تهران، بزرگراه آفریقا (چردن)، خیابان تور، انتهای خیابان، مجتمع رز، پلاک ۴، واحد ۱۰

تلفن: ۲۲۰۳۵۱۶۰

تلفکس: ۲۲۰۳۵۲۰۵

۱۰ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آیین بهروش (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- **بابک دورگلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **نادر فرهنگدینیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی یازگی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی، بازرسی قانونی، مشاوره و مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری مالیاتی، داوری مالی.

تلفن: ۸۸۴۴۳۴۲۳ - ۸۸۴۴۳۶۶۸

فکس: ۸۸۴۵۲۸۶۲

نشانی: تهران - خیابان مطهری، روبروی باشگاه بانک سپه، پلاک ۲۸ - واحد ۹ جنوبی

www.abaudit.com
Email: aeenbehrovesh@gmail.com

۱۲ مؤسسه حسابرسی اطمینان بخش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

- **یاسین قاسمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **سعید گل محمدی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **مهدی مرادی** (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی

نشانی: تهران - خیابان ولیعصر - ابتدای خیابان فتحی شقایق - پلاک ۱۷ - طبقه پنجم

تلفن: ۸۸۱۰۵۳۶۷ - ۸۸۱۰۵۳۴۷ - ۸۸۱۰۵۴۳۴

فکس: ۸۸۱۰۵۳۹۰

کدپستی: ۱۴۳۲۶۳۶۶۶

www.eb-co.com
www.eb-co.com
Email: info@eb-co.com

۱۳ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت اصول پایه فراگیر

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
معمد بورس اوراق بهادار
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابرسان داخلی

- **ابراهیم موسوی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسن صالح آبادی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **رزا صالح آبادی** (حسابدار رسمی) ACCA
- **پریناز موسوی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

تلفن: ۸۸۷۰۴۱۱۲ - ۸۸۷۰۸۱۷۴ - ۶

صندوق پستی: ۵۹۳۵ - ۱۵۸۷۵

نشانی: میدان آرژانتین - ضلع جنوب غربی پلاک ۲۲ - ساختمان اداری صهباء - طبقه اول - واحد ۲

IACPA_Oparageer@yahoo.com

۱۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت ارقام نگر آریا (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابداری ایران
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

- **اسفندیار گرشاسبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمدتقی رضایی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **ابوالفضل رضایی** (حسابدار رسمی)
- **قاسم شیخانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مصطفی احمدی وسطی کلانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سید محمد طباطبایی** (حسابدار رسمی)
- **علی گشتاسب** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسن معلومات** (حسابدار رسمی)
- **مهناز خشنودینیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **ابوالفضل میرزایی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمدحسین ملکبان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **امیر ابراهیم زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار مدیریت خبره (CMA))
- **حجت رهبری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

عباس اسماعیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

عباس حیدری کبریته (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی و بازرسی قانونی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، حسابداری مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام، مشاوره مدیریت

نشانی: دفتر مرکزی: تهران - میدان توحید - خیابان توحید - نبش خیابان پرچم - پلاک ۶۸

کدپستی: ۱۴۱۹۹۶۵۱۱

فکس: ۶۶۹۲۰۸۷۶

تلفن: ۶۶۴۳۲۲۱۸ و ۶۶۴۲۰۲۶۳

شعبه شرق کشور - مشهد - بلوار فرامرزی عباسی، انتهای بلوار فرامرزی عباسی، نبش آزادی، ۳۹، پلاک ۱/۲ طبقه همکف

تلفن: ۰۵۱۳۶۰۹۲۰۹۲ - ۳

شعبه شمال - قائم شهر - خیابان شریعتی، مقابل جنگل‌بانی، طبقه فوقانی بیمه پاسارگاد

تلفن: ۰۱۱۴۲۲۷۶۱۴۸

شعبه اصفهان - سعادت آباد، کوی کارگران، کوچه اردیبهشت، پلاک ۲۵

تلفن: ۰۳۱۳۶۳۵۷۹۸

Email: info@ariaaudit.com
www.ariaaudit.com

۱۴ مؤسسه حسابرسی ارکان سیستم

(حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمد شوقیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالله شفاعت (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- افشین نخبه فلاح (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- بهروز شیرخانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عباس لاری دشتبیاض (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی شرکتها، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، ارزیابی سهام، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیادهسازی سیستمهای مالی، خدمات مالی و مالیاتی، نظارت برای تصفیه شرکتها.

نشانی دفتر تهران: بهجت آباد، خیابان لارستان، خیابان شهید حمیدصدر، پلاک ۳۵، واحد ۱۰، طبقه ۲
تلفن: ۸۸۰۴۹۴۱-۴۲
فکس: ۸۸۰۴۹۴۰
ایمیل: mshoghian7@gmail.com

دفتر تبریز: خیابان آبرسان، کوی مهرگان سوم، ساختمان ۲۳، طبقه ۴، واحد ۱
تلفنکس: ۰۴۱-۳۳۳۴۹۱۲۹-۰۴۱ ایمیل: arkansystem@gmail.com

دفتر مشهد: بلوار وکیل آباد، وکیل آباد ۱۹، عدل ۸، پلاک ۳۱۸
تلفن: ۰۵۱-۳۶۰۱۸۵۹۴-۰۵۱-۳۶۰۲۵۴۸۰-۳۶۰۱۰۹۱۴
www.Arkansystem.co

۱۷ مؤسسه حسابرسی بهمند

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابداری ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- معتمد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- رضا آتش (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمدرضا آرزومند صومعه سمرانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نادر رستگاری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- رسول دوازده امامی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- احمد رضا شریفی قزوینی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علی مشرفی آرنی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- هومن هشی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی
نشانی: تهران - قائم مقام فراهانی - شماره ۱۱۴
تلفن: ۸۸۳۰۵۳۹۱-۲ و ۸۸۳۰۸۰۸-۱۰
فکس: ۸۸۴۴۶۴۸۵
نشانی اصفهان: شیخ صدوق شمالی، مجتمع سرو - طبقه ۳
تلفن و فکس: ۰۳۱۳۶۶۴۲۷۸۱، ۰۳۱۳۶۶۳۳۹۵۶

website: www.behmand-co.com
Email: Info@behmand-co.com

انجمن حسابداران خبره ایران
www.iica.ir

۱۸ مؤسسه حسابرسی برناوندیشان رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابداران مدیریت آمریکا

- دکتر علیرضا خلیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، IMA)
- دکتر رضا محمدی (حسابدار رسمی)
- دکتر یداله تاروی وردی (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

• دکتر عباس جهانی (حسابدار رسمی، حسابدار مستقل، کارشناس رسمی دادگستری)
خدمات: ارائه دهنده انواع خدمات حرفه‌ای در زمینه‌های مالی، مالیاتی، عملیاتی و ویژه نظارت بر تصفیه شرکتها، تهیه صورت‌های مالی IFRS و تلفیقی، اصلاح حساب، مشاوره مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی و صنعتی و مشاوره در زمینه‌های بررسی امکانات سرمایه‌گذاری و امور مالی پروژهها و سهام و ارائه گزارشات مربوطه.

نشانی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان حسینی، شماره ۶۱، واحد ۲۰
تلفن: ۸۸۳۱۱۹۸۸، ۸۸۳۳۴۰۶۷، ۸۸۳۳۴۰۶۸
فکس: ۸۸۳۳۴۰۶۸

Web: baraudit.org
Email: bornaandishanrayan.info@gmail.com

instagram.com/iica_ir

۱۹ مؤسسه حسابرسی بیات رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
اعضای انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار
مؤسسه مورد تأیید انجمن حسابداران خبره رسمی انگلستان ACCA

- ابوالقاسم مرآتی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، FCA)
- عبدالحسین رهبری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- امیرحسین ظهیری مزرع‌شاهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی (استاندارد حسابرسی ایران و IFRS)، مالیاتی، عملیاتی، حسابرسی‌های خاص، بازرس قانونی، بررسی جهت سرمایه‌گذاری در شرکتها (Due Diligence)، ارائه خدمات مشاوره تخصصی در امور مالیاتی، بیمه اجتماعی، سرمایه‌گذاری خارجی و مدیریت، ارائه مشاوره تخصصی در صنعت بانکداری، بیمه و لیزینگ، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی IFRS، نظارت بر امور تصفیه

تلفن: ۸۸۵۰۴۵۸۶-۸ و ۸۸۵۰۷۹۲۷-۸
فکس: ۸۸۵۰۲۰۴۵

نشانی: تهران - خیابان ایرانشهر شمالی - نش کریمخان زند - شماره ۲۳ طبقه دوم
تهران - خیابان مطهری بین شهید سرافراز و کوه نور - شماره ۲۳۱ طبقه سوم
bayatrayan@bayatrayan.ir

۱۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت بهرادمشار

• بابک عباس قلی زاده (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرس قانونی، مشاور مالی، خدمات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستم‌های مالی.
تلفن: ۸۸۳۹۳۱۷۱-۶
فکس: ۸۸۳۰۹۴۹۰

نشانی: تهران - خیابان مطهری، خیابان فجر (چم سابق) پلاک ۲۷
کدپستی: ۱۵۸۹۷۸۳۱۱۶
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۵۵۵۱
Email: info@behradmoshar.com

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- مهربان پرویز (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- رضا یعقوبی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- مرتضی حاجی عباسی (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی قوه قضاییه)
- محمدرضا عبدی (حسابدار رسمی)
- فریده شیرازی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- بهاره همتی (حسابدار رسمی)
- مجیدرضا بیرچندی (حسابدار رسمی)

۱۶ مؤسسه حسابرسی بهنود حساب

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران
• محمد رضا ابراهیمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• مهراون فرجی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
• محمود واحدی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیادهسازی سیستم‌های مالی، خدمات مالی، بودجه‌ریزی عملیاتی، ارزیابی سهام، کارشناسی رسمی دادگستری، نظارت بر تصفیه شرکتها.

تلفن: ۸۸۹۸۰۴۰۲-۸۸۹۸۰۴۴۸-۸۸۹۸۰۳۷۳
فکس: ۸۸۹۸۰۳۷۳
نشانی: تهران - خیابان دکتر فاطمی - روبهروی خیابان کاج - پ ۱۳۶ - ساختمان تهران ۶۴ - طبقه پنجم جنوبی - واحد ۲۴
کدپستی: ۱۴۱۵۶۳۳۹۹

instagram.com/iica_ir

۲۳ مؤسسه حسابرسی پیشداد اندیشه مهرگان

عضو انجمن حسابداران خیره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار
 • **سعید رضائی قدیم** (حسابدار رسمی)
 • **علی رمضان نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
 تلفن: ۴۴۹۷۶۲۳۹-۴۴۹۷۶۸۲۲-۴۴۹۷۶۳۸۸
 فاکس: ۴۴۹۷۶۸۱۵
 نشانی: تهران- بزرگراه ستاری جنوب، روبه روی مجتمع تجاری کوروش، ابتدای خیابان پیامبر غربی، پلاک ۱۰۶۷، مجتمع پندار، طبقه سوم، واحد ۱۱
 کدپستی: ۱۴۷۱۹۵۳۲۶۴
 Email: Pam.audit@yahoo.com

۲۰ مؤسسه حسابرسی بیلان گزارشگر

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 • **میراد مومنی** (حسابدار رسمی)
 • **عارف شفقوت رودسری** (حسابدار رسمی)
 • **مینو فرقان دوست حقیقی** (حسابدار رسمی)
 • **حبیب رودساز** (حسابدار رسمی)
 • **زهرا رضائی** (حسابدار رسمی)
 خدمات: انواع حسابرسی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، خدمات ارجاعی دادگاهها و مراجع قضایی، بازرسی قانونی، نظارت بر تصفیه، سایر خدمات با تشخیص شورای عالی، مشاوره مدیریت مالی، ارزیابی سهام و سهم الشرکه، داری مالی، طراحی و پیاده سازی سیستم مالی
 شماره‌های تماس: ۰۲۱-۲۲۱۴۴۴۷۰-۱ ۰۲۱-۸۸۵۶۱۷۰۴
 فاکس: ۰۲۱-۲۲۰۹۴۶۵۴
 نشانی: تهران، سعادت آباد، میدان کاج، ابتدای خیابان سرو شرقی - مجتمع اداری پایدار - طبقه چهارم - واحد ۴۰۴
 email: bilan.gozarehgar@yahoo.com
 Site: www.bilangozreshgar.ir

۲۴ مؤسسه حسابرسی

تلاش ارقام

عضو انجمن حسابداران خیره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار
 • **فیروز عرب‌زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **فریدون ایزدپناه** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **علیرضا مصطفی زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **سید سعید ثنائی کرهرودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی عملیاتی - مالیاتی - بازرسی قانونی - طراحی سیستم‌های مالی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی - مشاوره مدیریت مالی - مشاوره کارشناسی - نظارت و مدیریت بر تصفیه - ارزیابی سهام و سهم الشرکه - داری مالی و خدماتی که توسط دادگاهها و مراجع قضائی در چهارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابدار رسمی پذیرفته می‌شود و سایر موارد شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام می‌گردد.
 دفتر مرکزی: تهران - خیابان شهیدمطهری، خیابان لارستان، نبش خیابان عبده، ساختمان سپهر (شماره ۵)، واحد ۳۰۲
 تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۰۶۸۷۶
 شعبه تبریز: خیابان ولیعصر، خیابان آذرنیا، پلاک ۲۳، طبقه اول
 تلفن: ۰۴۱-۳۳۳۳۹۹۷۱ و ۰۴۱-۳۳۳۳۱۲۷۸
 دورنگار: ۰۴۱-۳۳۳۳۰۵۵۵

انجمن حسابداران خیره ایران www.iica.ir

۲۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات حافظ گام

عضو انجمن حسابداران خیره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار
 • **حسین شیحی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری)
 • **مهدی آقاجانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **سیویل احمدزاده** (حسابدار رسمی)
 • **حمید خادمی** (حسابدار مستقل و حسابدار رسمی)
 • **محمدرضا غرویان** (حسابدار رسمی)
 • **ولی اله کریمی** (حسابدار رسمی)
 • **رضا ابوالفتحی** (حسابدار رسمی)
 • **حسن مرادگلی** (حسابدار رسمی)
 • **مهدی وحیدی شمس** (حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی و انجام وظایف بازرسی قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، خدمات مالی و مشاوره‌ای در زمینه‌های مالی، حسابرسی و حرفه‌ای، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و صنعتی و نظارت برای تصفیه شرکت‌ها
 تلفن: ۰۲۱-۲۲۲۷۰۹۹۹، ۰۲۲۲۷۰۹۸۱، ۰۲۲۲۷۰۹۸۹
 نشانی: تهران - خیابان میرداماد - خیابان مصدق جنوبی - کوچه تابان - پلاک ۱۰-۱۵
 کدپستی: ۱۵۴۹۸۳۳۳۹
 پست الکترونیکی: hafezgam@yahoo.com

۲۱ مؤسسه حسابرسی پردازش حساب هونام

عضو انجمن حسابداران خیره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 • **سیدمصطفی شاه‌صاحبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **سعید صدررانی نوری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **هانصا صلیحی** (حسابدار رسمی)
 • **منوچهر سرمندی** (حسابدار رسمی)
 • **مهدی شربتی** (حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی داخلی، عملیاتی و ویژه، ارزیابی سهام، مشاوره‌ی مالی و مالیاتی
 تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۳۷۳۹۶-۸۸۹۳۸۱۵۸
 فاکس: ۰۲۱-۸۸۹۳۷۳۹۶
 نشانی: تهران - فلسطین شمالی - پایین تر از بلوار کشاورز - مقابل خیابان ایتالیا - کوچه آبادیان - پلاک ۸-۸ واحد ۲
 Email: hoonamcpa@yahoo.com

انجمن حسابداران خیره ایران شروع

راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

aparar.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۲۶ مؤسسه حسابرسی خیره

عضو انجمن حسابداران خیره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 • **نعمت‌اله علیخانی‌راد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **سیاوش سهیلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **اکبر ثیام** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
 تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۰۴۵۱۹
 فاکس: ۰۲۱-۸۸۹۰۲۳۳۴
 نشانی: خیابان ولیعصر، کوی پزشکیور (شمال فروشگاه قدس) شماره ۲۴
 کدپستی: ۱۵۹۴۸

۲۲ مؤسسه حسابرسی تدبیرگران مستقل

عضو انجمن حسابداران خیره ایران
 عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
 معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار
 • **محمود آقاجعفری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **حمید حسینیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **مرتضی مصدري** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
 • **حمیدرضا آقایی قهی** (حسابدار رسمی)
 • **مصطفی هاشمی** (حسابدار رسمی)
 • **علیرضا رسولی** (حسابدار رسمی)
 خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و مالیاتی و نظارت بر امور تصفیه شرکت‌ها
 تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۰۲۹۹۹-۸۸۹۰۹۱۴۴-۸۸۹۰۸۸۳۷
 فاکس: ۰۲۱-۸۸۹۰۸۸۳۷
 نشانی: تهران - خیابان استاد نجات الهی - خیابان ارک - پلاک ۷۲-۴
 Email: tadbirgaranmostaghe@yahoo.com

این فهرست در وبگاه رسمی انجمن به نشانی <http://iica.ir/cpa-firms> نیز به صورت آنلاین در دسترس است.

۲۷ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت داریا روش (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابران داخلی
عضو انجمن حسابداران ایران

• **داریوش امین نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، و کارشناس رسمی دادگستری)
• **محمد جعفر دهقان** (حسابدار رسمی)
• **فرید منصوری** (حسابدار رسمی)
• **میلاذ شادی** (حسابدار رسمی)
• **سیدعلی شیرازی** (حسابدار رسمی)
• **حسن طهرانی** (حسابدار رسمی)
• **مهرشید سلطانی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرسی قانونی صورت‌های مالی، مشاوره مالی و حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، حسابرسی‌های خاص (ویژه)، رسیدگی‌های بیمه‌ای شرکت‌های، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، خدمات حسابداری و سایر خدمات حرفه‌ای.

تلفن: ۹۰ الی ۱۹۸۸-۸۸۶
فاکس: ۱۹۸۷-۸۸۶
نشانی: تهران- ماصلا، خیابان شیرازی جنوبی، کوچه اتحاد پلاک ۱۰، طبقه ۱
کدپستی: ۱۳۳۵۸۳۳۱۱۱
ایمیل: info@dariaresh.com

۲۸ مؤسسه حسابرسی دش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **پهروز دارش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سیدحسین عرب‌زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **امیلتن ایوان کریمیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **منوچهر انوری زاده نائینی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سعید ربیعی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی، حسابرسی ویژه داخلی، داری مالی و ارزیابی سهام و سهم شرکت

تلفن: ۱۰-۱-۴۴۸۴۶۶۰
فاکس: ۴۴۸۴۶۶۲

نشانی: تهران - بزرگراه نیایش - خیابان سردار جنگل شمالی - خیابان پنج تن غربی - خیابان نشاط - کوچه سوم غربی - پلاک ۲۴
صندوق پستی: ۱۴۱۸۵/۴۸۷

www.dashiacpa.com
info@dashiacpa.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

انجمن حسابداران خبره ایران شروع راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۲۹ مؤسسه حسابرسی رایمند و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **عباسعلی دهدشتی نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **فریبرز امین** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **همایون مشیرزاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **کریم حسین آبادی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عباس سالک** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمد محمدی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، خدمات بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات حسابداری و اصلاح حساب، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی و سایر خدمات حرفه‌ای

تلفن: ۲۲۱۳۷۷۰۷ (۱۰ شماره)
فاکس: ۲۲۱۳۷۷۰۸
نشانی: تهران: سعادت آباد- بلوار پاک نژاد- بالاتر از چهارراه سرو- خیابان آسمان سوم شرقی- پلاک ۱۵
کدپستی: ۱۹۹۸۱۴۶۶۱۳

www.rymand.com

۳۰ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سخن حق

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **شهره شهلائی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **هوشنگ خستونی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **اسداله نیلی اصفهانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره در زمینه امور بانک، بیمه، فناوری اطلاعاتی

تلفن: ۸۸۷۹۴۶۴۶
تلفکس: ۸۸۷۹۴۹۲۸
صندوق پستی: ۴۱۷۵-۱۴۱۵۵
نشانی: میدان آرژانتین، اول بزرگراه آفریقا، روبروی پارکینگ بیهقی، پلاک ۱۲، بلوک ب، واحد شماره ۳
پست الکترونیک:

info@sokhanehagh.com
www.sokhanehagh.com

۳۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سامان پندار (حسابدار رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **احمد ظفر پرند** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمدعلی جلالی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **غلامرضا شجری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **اکبر وقار کاشانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مختار موسوی پور** (حسابدار رسمی)
• **محمد کاظمی** (حسابدار رسمی)
• **ناصر ایران نژاد** (حسابدار رسمی)
• **علی حیدری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سید مهدی میرحسینی** (حسابدار رسمی)
• **محسن آل آقا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مسعود آل آقا** (حسابدار رسمی)
• **علی موسی زاده** (حسابدار رسمی)
• **مهدی قنبری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی و انجام وظایف بازرسی قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، خدمات مشاوره مالی و خدمات مدیریت، طراحی و پیاده سازی سیستم‌های مالی، ارزیابی سهام و صورت‌های مالی تلفیقی

دفتر مرکزی: بلوار آفریقا، نبش عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه هفتم، واحد ۷۱
کدپستی: ۱۹۶۷۹۳۶۱۱۱

تلفن: ۲۲۰۳۷۲۱۳-۵
دفعه ۱: بلوار آفریقا، نبش خیابان عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه دوازدهم، واحد ۱۲۳ کدپستی: ۱۹۶۷۹۳۶۱۱۱
تلفن: ۲۲۰۳۷۲۱۵
نمابر: ۲۲۰۳۷۲۱۴

دفعه ۲: خیابان دکتر علی شریعتی، بالاتر از پل سیدخندان، خیابان خواجه عبدالله انصاری، کوچه ۱۶، پلاک ۱ واحد ۲

کدپستی: ۱۶۶۱۶۸۴۸۴۳
تلفن: ۲۲۸۶۱۸۳۰
نمابر: ۲۲۸۹۹۶۹۰

دفعه ۳: خیابان سپهرودی شمالی، خیابان هویزه شرقی - پلاک ۱۵ - طبقه ۴- واحد ۸
کدپستی: ۱۵۵۸۶۱۷۵۴۱

تلفن: ۱-۸۸۷۴۵۲۵
نمابر: ۸۸۱۷۷۴۳۹

دفعه ۴: خیابان بخارست، کوچه مقدس ۴، پلاک ۲۲، طبقه سوم
کدپستی: ۹۳۷۶۱۵۶۱۸۵

تلفن: ۵-۸۸۷۴۰۹۷۳
نمابر: ۸۸۷۴۰۸۶
Website: (ww.samanicpa.com)
mail: Info@samanicpa.org
samanicpa@yahoo.com

instagram.com/iica_ir

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- معصومه شعبان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نسرين پاشایی (حسابدار رسمی)
- مرتضی نوبخت (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فروغ رشتچیان (حسابدار رسمی)

• خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، عملیاتی و مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای مدیریت، اصلاح حساب و حسابداری، ارزیابی سهام و سهم شرکت، داور مالی، طرحهای عمرانی، طراحی سیستمهای مالی و کارشناسی مالی
تلفکس: ۸۸۹۰۵۶۴۷-۸۸۹۰۶۱۹-۸۸۹۰۳۳۹۹
نشانی: تهران: فلسطین شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، پلاک ۴۶۳، ساختمان شماره ۵۵، طبقه ۴، واحد ۱۸
پست الکترونیکی: amermoshavertehran@iacpu.ir

انجمن حسابداران خبره ایران شروع راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

مؤسسه حسابرسی شراکت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- سیروس گوهری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مجید کشور پژوه لنگرودی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمد علی اکباتانی (حسابدار رسمی)
- مهسا فرخی (حسابدار رسمی)
- ام البنین خوش نام (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستمهای مالی و دیگر خدمات مالی و اصلاح حساب
تلفن: ۸۸۷۱۷۶۵۰-۸۸۷۱۷۶۵۱-۸۸۷۱۹۹۰۹
فاکس: ۸۸۷۲۰۱۸۸
نشانی: خیابان دکتر بهشتی، خیابان قائم مقام فراهانی، ساختمان ۲۱۶، پلاک ۱۸۶، طبقه چهارم
پست الکترونیکی: sherkat_co@yahoo.com
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۶۶۶۶

مؤسسه حسابرسی فراز مشاور

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- پرویز صادقی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مصطفی دلیلی پور (حسابدار رسمی)
- نریمان ایلخانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فریبرز حیدری بیگوند (حسابدار رسمی)
- سعید خاریبند (حسابدار رسمی)
- وحید پور مشرفی (حسابدار رسمی)
- عبدالله قلعه (حسابدار رسمی)
- حسن یاسور علیپور (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستمهای حسابداری و حسابداری صنعتی، خدمات مالی، حسابداری، ارزیابی سهام و نظارت بر امور تصفیه
دفتر تهران: خیابان نلسون ماندلا شماره ۲۴۴- مجتمع اداری الهیه - طبقه ۶- واحد ۶۰۶ کد پستی: ۱۹۶۶۷۴۲۸۸۸
تلفن: ۲۶۲۱۲۸۰۰-۲۶۲۱۲۸۸۷-۲۶۲۱۲۸۵۲-۲۶۲۱۳۱۰۲-۲۶۲۱۳۱۳۷
دفتر مشهد: مشهد بلوار وکیل آباد- بلوار هاشمیه- نبش هاشمیه ۶- برج آبان- طبقه ۵- واحد ۵۱۰
تلفن: ۰۵۱-۹۱۰۰۷۶۰۳-۰۵۱-۹۱۰۰۶۰۷۴-۰۵۱-۹۱۰۰۱۸۵۱
E-mail: info@farazmoshaver.com

مؤسسه حسابرسی شهود امین

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- حسن حاجیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمد صفا دهقان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- افسر عابدین (حسابدار رسمی)
- حسن روح افشاری (حسابدار رسمی)
- ابراهیم تیموری (حسابدار رسمی)
- حسین جعفری (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مستقل و بازرس قانونی، حسابرسی داخلی، سایر خدمات اطمینان بخشی (اجرای روشهای توافقی، رسیدگی به اطلاعات مالی اتی)، نظارت بر امور تصفیه، خدمات راستی آزمایی (Due Diligence)، ارزیابی عملکرد مدیریت، خدمات گزارشگری مبتنی بر استانداردهای حسابداری ایران و IFRS، خدمات اصلاح حساب و تهیه صورتهای مالی تلفیقی، خدمات حسابداری، مشاوره مالی و مالیاتی، طراحی و پیاده‌سازی سیستمهای مالی و مشاوره در زمینه نظام کنترل داخلی
تلفن: ۴۴۰۰۸۱۷۷۹-۹ و ۴۴۰۰۲۲۶۶۰
فاکس: ۴۴۰۴۹۰۶۳
نشانی: تهران فلکه دوم صادقیه بلوار آیت الله کاشانی پلاک ۲۱۰ (ساختمان ماد) طبقه ۴ واحدهای ۱۴ و ۱۵
کد پستی: ۱۴۸۱۸۷۵۳۵۹
صندوق پستی: ۱۴۵۱۵-۱۳۵۹
پست الکترونیکی: F.audit@shohoodamin.ir

مؤسسه حسابرسی کاربرد ارقام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمد حسین بدخشانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- بیژن کریمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- احسان اسدی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت، طراحی سیستمهای مالی، اصلاح حساب و ارزیابی سهام
نشانی دفتر تهران: خیابان آفریقا (جردن)- خیابان عاطفی غربی- پلاک ۶۰- طبقه اول- زنگ دوم
کد پستی: ۱۹۶۷۹۳۵۸۵۳
تلفن: ۲۲۰۲۳۵۴۴
فاکس: ۲۲۰۳۸۲۴۴

Email: karbord.argham@gmail.com

مؤسسه حسابرسی کاشفان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- جعفر عوض پور (حسابدار رسمی)
- شهراد عوض پور (حسابدار رسمی)
- قاسم ضرغامی (حسابدار رسمی)
- اکبر منفرد (حسابدار رسمی)
- سعید زندیه (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی، مالیاتی، مشاوره، خدمات مالی (از جمله طراحی و پیاده‌سازی سیستمهای مالی و صنعتی، صورت‌برداری دارایی‌های ثابت، ثبت و نگهداری حساب‌ها، امور تصفیه و...)
تلفن: ۸۸۸۶۱۳۰-۸۸۸۶۱۳۱-۸۸۸۶۱۳۲
فاکس: ۸۸۲۷۵۵۶
نشانی: تهران، خیابان میرزای شیرازی، خیابان فریدون نژادکی، شماره ۶ ساختمان کاشفان
کد پستی: ۱۵۸۵۷۶۶۵۱۳
پست الکترونیکی: info@kashefan.com
www.kashefan.com

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سیاق نوین جهان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمد تقی منصوری راد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالهادی بحرانی اصل (حسابدار رسمی)
- لیلا رضایی جهقی (حسابدار رسمی)
- فاطمه صالحی (حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی و بازرس قانونی، خدمات مشاوره مالی، حسابداری، مالیاتی و بیمه‌ای، خدمات حسابرسی داخلی، ارزیابی سهام، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام و تایید می‌شود.
تلفکس: ۴۴۲۴۴۹۵۷ و ۴۴۲۴۴۹۵۷-۴۴۲۱۸۰۴۹
کد پستی: ۱۴۶۴۶۵۴۹۱۶
نشانی: تهران: بلوار مرزداران- بلوار آریافر- نبش گلدیس هفت- پلاک ۲۱- زنگ دوم
www.SiaghNovinJahan86@yahoo.com

۳۹ مؤسسه حسابرسی مختار و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز
عضو انجمن حسابداران خبره آمریکا
مؤسسه پذیرفته شده توسط انجمن حسابداران رسمی انگلستان-ACCA

• **محمد محقق ریاض** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **روح اله امینی مصلح آبادی** (حسابدار رسمی)
• **هادی امینی** (حسابدار رسمی)

خدمات: ارائه خدمات حرفه‌ای در زمینه حسابرسی مالی، مالیاتی، حسابرسی ویژه، مشاوره مدیریت، بررسی امکانات سرمایه‌گذاری و امور مالی پروژه‌ها و سهام و ارائه گزارشات مربوطه

تلفن: ۸۸۹۰۹۷۱۸، ۸۸۸۰۰۲۶۸-۹
فاکس: ۸۸۹۰۳۴۹۶

نشانی: خیابان ولی عصر، خیابان زرتشت غربی، شماره ۱۴ طبقه ششم

Email: B.ghiai@gmail.com

Mokhtarvahamcaran@iacpa.ir

۴۰ مؤسسه حسابرسی و بهبود سیستم‌های

مدیریت مفاهیم حساب جامع (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **حمیدرضا نیک‌خواه** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمدعلی دارابی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، طراحی سیستم‌های حسابداری، ارزیابی سهام، حسابرسی داخلی، مشاوره مدیریت مالی و مالیاتی

تلفن: ۸۸۵۵۹۳۷۰-۸۸۵۵۹۳۱۶
فاکس: ۸۸۵۵۰۸۹۷
کدپستی: ۱۴۳۳۸۹۴۱۷۵

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، پارک ساعی، برج سپهر ساعی، طبقه چهارم، واحد ۴۰۶

Email: mafahim.h_iacpa@yahoo.com

۴۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت ممیز

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **محمدنبی داهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین سیادت‌خو** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **داریوش کیان آسا** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۹۰۷۶۷۹-۸۸۸۰۲۹۰۱-۸۸۹۰۱۵۴۷-۸۸۸۹۵۳۷۷
فاکس: ۸۹۷۷۱۶۴۱

نشانی: خیابان کریم‌خان‌زند، خیابان آبان جنوبی، خیابان سپند، پلاک ۶۴ طبقه سوم، واحد ۶

کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷
Email: Momayez_co@yahoo.com

۴۲ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

نیک‌روشان تهران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **بیژن عبداللهی نمین** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عبدالحسین تجلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین حیدری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، مالیاتی، عملیاتی، حسابرسی داخلی و ویژه بازرس قانونی، خدمات مالی، مشاوره مالی و مالیاتی، ارزیابی سهام، اصلاح حساب و طراحی سیستم‌های مالی.

تلفن: ۷۷۸۷۳۵۱۹-۲۱

نشانی: تهران، تهران پارس، خیابان فرجام، خیابان باغدارنیا (رشید شمالی) انتهای ۱۷۴/۱ غربی ساختمان پارس پلاک ۲۰، طبقه سوم

کدپستی: ۱۶۵۳۹۲۳۶۵

صندوق پستی: ۱۱۳۷-۱۶۷۶۵

پست الکترونیک: tehrannikravesban@ghoo.kom

۴۳ مؤسسه حسابرسی هادی حساب تهران

(حسابداران رسمی)

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

نماینده مؤسسه حسابرسی بین‌المللی UHY انگلستان

• **مجید مهربانی** (حسابدار رسمی)

• **حمیدرضا کیهانی** (حسابدار رسمی)

• **علی کیهانی** (حسابدار رسمی)

• **محمدحسین (پهروز) سربوی** (حسابدار رسمی)

• **عباس جبیری** (حسابدار رسمی)

• **اکبر دادگر نمینی** (حسابدار رسمی)

آدرس: تهران، خیابان مطهری، خیابان ترکمنستان، کوچه سرور، پلاک ۲، طبقه ۶، واحد ۱۵

تلفن: ۸۸۴۴۳۶۳۴-۰۲۱-۰۲۱

فکس: ۸۸۴۲۲۶۶۰-۰۲۱-۰۲۱

Office@hadihesab.kom

www.hadihesab.Arwww.ahjir.komA

انجمن حسابداران خبره ایران

www.iica.ir

انجمن حسابداران خبره ایران شروع

راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

aparar.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۴۴ همیار حساب

مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
• **منصوره منصفی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مسعود مبارک** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **محمدتقی سلیمان‌نیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **عبدالمهدی امینی** (حسابدار رسمی)

• **شهاب** (حسابدار رسمی)

• **مژگان علیپور** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۶۶۹۰۰۹۴۰-۱-۰۶۶۵۵۲۹۰

نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت، پلاک ۵۴ جدید طبقه دوم، واحد ۴

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۱۶۴۳

Email: Hamyarhesab1371@Yahoo.com

۴۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت

هشتت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **رامین معانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **محسن محمودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **غلامرضا جهانگیریان** (حسابدار رسمی)

• **صالح ضیائی** (حسابدار رسمی)

• **هادی تجاری** (حسابدار رسمی)

• **فرخ حیدری نوری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۴۴۰۲۲۵۷۷-۴۴۰۲۲۹۷۶

نشانی: تهران - آیت الله کاشانی، بلوار ابوذر نیش فیهمی - پلاک ۲/۲ - ساختمان پارت - طبقه اول - واحد ۴

کدپستی: ۱۴۷۱۶۳۴۱۸۵

۴۶ مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی و مدیریت

هوشمندنگر پویا

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **مهدی معین پور** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **غلامحسین مائلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس دادگستری)

• **مهدی غفوری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرس قانونی، مشاوره مالی و مدیریت، خدمات حسابداری، تهیه صورتهای مالی تلفیقی، اصلاح حساب، طراحی سیستم‌های مالی، تهیه صورتهای مالی بر مبنای IFRS و بررسی مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری

تلفن: ۶۶۹۲۳۶۶۵-۶۶۹۲۳۶۳۴-۶۶۹۲۳۶۳۴

نشانی: تهران، خیابان توحید قبل از خیابان آزادی، پلاک ۲، طبقه ۴ واحد ۱۳

کدپستی: ۱۴۷۸۱۹۶۴۷۶

hnp.audit@gmail.com

حسابداران مستقل خبره / حسابداران مدیریت خبره / حسابداران مالی خبره

فهرست اعضای خبره‌ی موضوع ماده‌ی ۸ اساسنامه‌ی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران (مصوب ۲۳ تیر ۱۳۹۳) به ترتیب حروف الفبا به شرح زیر اعلام می‌شود.

حسابداران مستقل خبره شاغل در مؤسسات حسابرسی					
ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۱*	سوزن	۸۴۷۹۶۲۸	۷۴*	رسول	۸۸۷-۲۲۲۰
۲*	رضا	۸۳۰-۵۳۹۱	۷۵*	منوچهر	۴۴۸۴۶۶۰۵
۳*	شهریار	۸۸۷۹۹۳۶۵	۷۶*	علی اکبر	۸۸۷۹۱۴۹۹
۴*	علی اکبر	۲۲۷۸۸۵۸	۷۷*	نریمان	۸۸۸۹۲۰۳۶
۵*	محمدرضا	۸۴۶۵۰۴۳	۷۸*	میلین	۴۴۸۴۶۶۰۴
۶*	محمدرضا	۸۳۰-۵۳۹۱	۷۹*	احمد	۶۶۹۲۹۲۶۸
۷*	عبداله	۰۵۱-۳۲۴۵۶۳۶۹	۸۰*	مصطفی	۸۸۸۴۳۷۰۴
۸*	مه‌دی	۲۲۲۷۰۹۸۱	۸۱*	جواد	۸۸۸۴۳۷۰۵
۹*	محمود	۸۸۹۰۹۱۴۴	۸۲*	حمید	۸۸۹۰۱۴۶۵
۱۰*	حسین	۸۶۹۰۸۳۰	۸۳*	رضا	۸۸۷۸۸۱۱
۱۱*	علیرضا	۸۸۹۳۴۳۹۰	۸۴*	همايون	۸۸۷۹۴۶۶۶
۱۲*	مهرداد	۸۸۹۲۹۷۰۸	۸۵*	علی	۸۰۶-۱۹۹۰
۱۳*	غلامرضا	۲۲۰۲۳۵۴۴	۸۶*	محمدحسین	۸۸۷۸۸۱۱
۱۴*	آواکیان	۸۳۲۳۲۶۰	۸۷*	جلیل	۸۸۷۹۴۶۶۶
۱۵*	امیر	۶۶۹۳۲۰۲۱-۳	۸۸*	محمد	۸۸۹۰۵۳۲۶
۱۶*	عباس	۸۴۸۰۹۶۶	۸۹*	سعید	۸۳۴۴۶۰۹
۱۷*	محمد رضا	۸۸۹۵۷۳۳۹	۹۰*	سعید	۲۲۳۶۷۸۳
۱۸*	علیرضا	۸۳۰۹۱۰۰	۹۱*	سیدمحمد	۸۸۷۵۷۲۶۰
۱۹*	امیرحسین	۲۲۹۰۳۷۵۸	۹۲*	جواد	۸۸۰۸۷۹۶
۲۰*	بنفشه سادات	۲۲۹۰۳۷۵۸	۹۳*	عبدالرضا	۸۸۲۸۴۰۲۸
۲۱*	مه‌دی	۰۴۱۱-۳۳۶۹۷۴	۹۴*	محمد علی	۶۶۵۹۷۵۳
۲۲*	حمید	۰۵۱۱-۸۴۴۶۷۷	۹۵*	قاسم	۸۸۷۰۲۲۲۰
۲۳*	احمدی	۰۵۱۱-۶۰۲۴۴۶۱	۹۶*	جیرانل	۵۵۵۳۳۵۵۳
۲۴*	امیر	۸۳۲۴۹۲۵	۹۷*	محمدرضا	۸۸۷۰۱۴۳۷
۲۵*	حامد	۸۶۱۲۹۰۱۳	۹۸*	راضیه	۸۸۸۰۲۹۳۲
۲۶*	بهارک	۸۱۳۰۲۷۱	۹۹*	فناح	۲۲۶۰۱۴۸۳
۲۷*	مرتضی	۸۸۷۴۵۱۴۱	۱۰۰*	امیرحسین	۲۲۱۳۷۰۷
۲۸*	مصطفی	۶۶۹۳۲۰۲۱	۱۰۱*	کیانوش	۶۶۴۸۵۰۶۳
۲۹*	سویل	۲۲۹۱۲۱۵۹	۱۰۲*	اصغر	۶۶۲۱۳۴۵
۳۰*	دانیال	۸۸۹۰۱۵۴۷	۱۰۳*	منوچهر	۸۸۵۰۴۵۸۷
۳۱*	عباس	۸۸۵۰۴۵۸۶	۱۰۴*	مه‌دی	۴۴۴۷۰۰۸۴
۳۲*	حمیدرضا	۸۸۹۰۱۲۰	۱۰۵*	حمزه	۹۹۷۵۳۳۳
۳۳*	محسن	۰۵۱-۳۲۸۴۲۰۱	۱۰۶*	هادی	۲۲۴۳۱۳۸۸
۳۴*	پرویز	۸۸۲۶۰۵۹	۱۰۷*	اصغر	۸۸۷۰۵۵۰۸
۳۵*	علی	۴۴۲۶۹۴۵	۱۰۸*	علی	۸۸۳۰۵۳۹۳
۳۶*	مجتبی	۰۲۶۱-۳۳۵۳۵۱۷۰	۱۰۹*	ناصر	۸۸۷۰۲۳۶۷
۳۷*	مسعود	۷۷۵۱۴۵۷۵	۱۱۰*	مه‌ناز	۴۴۲۸۸۱۶
۳۸*	عباس	۸۸۳۳۵۰۷	۱۱۱*	مه‌ریان	۸۸۴۳۱۷۱
۳۹*	جمشید	۸۸۷۵۴۲۱۸	۱۱۲*	منوچهر	۸۸۹۲۶۷۰۸۹
۴۰*	علی	۴۴۲۱۰۱۰۵	۱۱۳*	مه‌ران	۸۶۱۲۰۹۲۲
۴۱*	یدالله	۸۸۷۰۸۵۷۱	۱۱۴*	چشمید	۴۴۰۱۲۵۳۶
۴۲*	عبدالجواد	۶۶۳۸۱۱۵۱	۱۱۵*	امیر	۸۸۹۰۶۶۰۶۲
۴۳*	علی	۴۴۸۴۶۶۰۱	۱۱۶*	کبری	۸۸۵۴۴۵۹۰
۴۴*	حسن	۸۸۴۸۰۹۶۶	۱۱۷*	عبدالحسین	۷۷۸۳۷۵۱۹
۴۵*	سیدعباس	۸۸۷۹۱۴۹۹	۱۱۸*	اسیدهدایت	۲۲۲۶۷۲۳۳
۴۶*	سیدعباس	۶۶۹۳۲۰۲۱	۱۱۹*	مجید	۸۳۰۵۳۹۱
۴۷*	نصرت اله	۸۸۷۲۲۶۹	۱۲۰*	محمد	۴۴۹۳۲۸۱۳
۴۸*	حسن	۸۸۷۲۲۶۶	۱۲۱*	شاهین	۸۸۵۵۹۳۱۶
۴۹*	سعید	۸۸۰۸۷۹۶	۱۲۲*	محمدرضا	۸۸۵۳۳۸۱۶
۵۱*	محمدسعید	۰۱۱۴۴۲۲۷۳۵	۱۲۳*	سیدمحمد	۸۸۱۲۰۹۲۲
۵۲*	ارمیا	۸۸۵۳۸۳۳۴	۱۲۴*	محسن	۸۸۵۳۳۰۵۹
۵۳*	منصور	۸۵۲۰۵۰۵	۱۲۵*	حسن	۸۸۰۰۷۶۶۴
۵۴*	محمدعلی	۸۴۴۶۸۵۶	۱۲۶*	تنگ‌عیش	۸۸۹۰۱۵۴۷
۵۵*	اسماعیل	۲۲۱۳۷۰۷	۱۲۷*	تی‌مورنژاد	۸۶۷۳۷۶۷
۵۶*	بهراد	۸۸۱۰۷۲۴۶	۱۲۸*	تی‌موریان	۸۸۹۹۹۶۶
۵۸*	امید	۸۸۵۴۴۵۶۳۸	۱۲۹*	تی‌موریان	۸۸۹۰۱۳۶۱
۵۹*	ابوالفضل	۶۶۵۷۳۵۰۶	۱۳۰*	توکلی	۸۸۷۲۳۸۶۰۱
۶۰*	علیرضا	۲۶۴۰۱۲۷۰	۱۳۱*	ثابت‌مظفری	۳۰۲۱-۳۶۶۲۱۳۴۵
۶۱*	نادیا	۴۴۸۴۶۶۰۱	۱۳۲*	ثابتی	۷۷۸۰۹۶۴۰
۶۲*	حمیدرضا	۰۸۱۳-۸۱۴۱۸۷۳	۱۳۳*	ثامنی	۸۸۷۴۲۲۵
۶۳*	مجید	۸۸۷۰۷۹۴۴	۱۳۴*	ثقفی	۸۸۶۷۳۶۷
۶۴*	علی	۸۲۱۳۴۰۰	۱۳۵*	جان‌نثاری	۰۳۱۱-۶۶۹۵۴۶۱
۶۵*	علی	۸۸۷۵۴۰۸۸	۱۳۶*	جمالی	۸۸۵۴۴۴۳۹
۶۶*	امیرجمال	۸۵۳۸۱۹۴	۱۳۷*	جمالی	۸۳۰۵۳۲۹
۶۷*	محمد مهدی	۸۸۵۸۱۴۳۷	۱۳۸*	جامع کلخوران	۸۸۷۵۷۲۶۱
۶۸*	میترا	۸۸۵۴۴۵۹۱	۱۳۹*	جان‌نثاری	۶۶۵۹۱۱۵۷
۶۹*	مه‌ران	۸۳۲۶۵۲۸	۱۴۰*	جان‌نثاری	۸۶۱۲۰۱۳
۷۰*	محمدرضا	۸۸۹۸۹۳۱۹	۱۴۱*	جعفریان	۸۳۲۵۵۰۱۷
۷۱*	فریبرز	۲۲۱۳۷۰۷	۱۴۲*	جلالی گلوسنگ	۲۲۰۲۲۳۱۲
۷۲*	سعید	۸۸۵۱۵۱۲۴	۱۴۳*	جم	۸۸۹۰۱۳۶۶
۷۳*	داریوش	۴۴۶۱۱۷۲۳	۱۴۴*	جمشیدی	۴۴۰۲۲۹۷۵
			۱۴۵*	جواهرنشان	۸۸۲۶۹۱۲
				جهانیان	۸۸۵۰۳۹۱۸
				جهانگیری	۰۴۴۲۲۲۲۸۲۲۲
				حاجی‌ابوالحسنی	۸۸۴۱۹۱۵۲

۱۴۰ عضو جدید به نام‌های زیر به انجمن حسابداران خبره‌ی ایران پیوستند.

۱۴۴۶- حسینعلی ابوسانی

۱۴۴۵- عاطفه صفری

۱۴۴۴- عبدالله کشاورز اسکندری

۱۴۴۳- فرهاد اکبری

۱۴۴۲- ناصر رضائی

۱۴۴۱- فاطمه هاشمی اطهرنیا

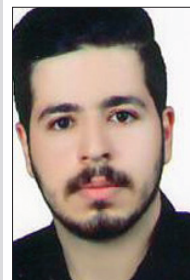
۱۴۴۰- حسین فتوحی اردکانی

۱۴۴۹- سیدمحسن صالحی

۱۴۴۸- علی حسین زاده

۱۴۴۷- نیما رحیمی فر

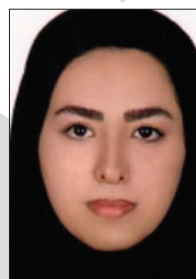
۱۴۴۶- عطیه خاشه

۱۴۴۵- مرجان رضائی

۱۴۴۴- مهدیه مردانی

۱۴۴۳- سپیده صابری

۱۴۴۲- امین موسیوند

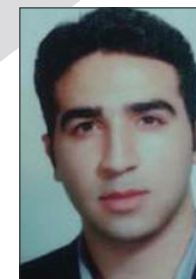
۱۴۴۱- امیر سلیمان صفت

۱۴۴۰- مهدی عابدینی

۱۴۴۹- شهاب ناصری

۱۴۴۸- پرویز حیدرپورثمرین

۱۴۴۷- مریم اکبری

۱۴۴۶۶- علی بیاتی

۱۴۴۶۵- علی نوغانچی صالح

۱۴۴۶۴- مرتضی بختیاری زاده

۱۴۴۶۳- بهزاد نجف نژاد

۱۴۴۶۲- مهدیه منزوی بناب

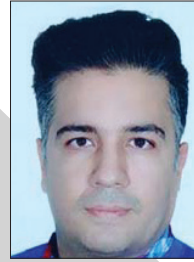
۱۴۴۷۱- هادی خالصه رنجبر

۱۴۴۷۰- الهه کرمی زرندی

۱۴۴۶۹- سمیه شریفی سفیدی

۱۴۴۶۸- حسین فقیهی فرد

۱۴۴۶۷- ابراهیم حسین زاده

۱۴۴۷۶- الهام آسیایی

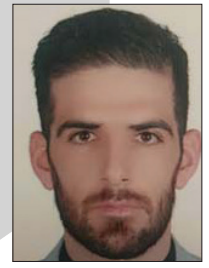
۱۴۴۷۵- سهیلا مؤمنی

۱۴۴۷۴- مصطفی رجایی

۱۴۴۷۳- الهام حسنی آذر

۱۴۴۷۲- موسی موسوی اقدام

۱۴۴۸۱- فرشاد حسین زاده

۱۴۴۸۰- آرش جانگیری بآبادی

۱۴۴۷۹- فرزانه صفی نیا

۱۴۴۷۸- سولماز حنیفی خاصلوئی

۱۴۴۷۷- سمیه بخشی

۱۴۴۸۶- حمید بیرجندی

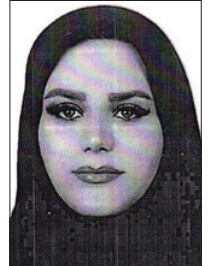
۱۴۴۸۵- آرش زبان

۱۴۴۸۴- نادر عین الهی

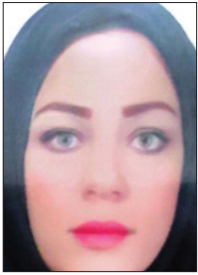

۱۴۴۸۳- پژمان مهدی جوشقانی

۱۴۴۸۲- سعید فروزان مهربان

۱۴۴۹۱- سمیه مرادی

۱۴۴۹۰- نسترن نظری مکی آبادی

۱۴۴۸۹- مهدی شوقی

۱۴۴۸۸- عباس حیدری

۱۴۴۸۷- محبوبه امینی

۱۴۴۹۶- مینا زینل

۱۴۴۹۵- حسین جعفرپور

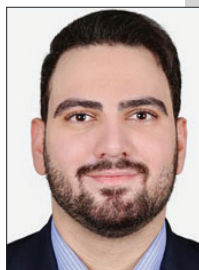
۱۴۴۹۴- رضا خضرحاجی

۱۴۴۹۳- علیرضا منصورآبادی

۱۴۴۹۲- شهاب پورمند

۱۴۵۰۱- فرزاد دانشی

۱۴۵۰۰- موسی بشرونتن

۱۴۴۹۹- رضا سینایی

۱۴۴۹۸- مجید پورحسن

۱۴۴۹۷- ناهید محمدی

۱۴۵۰۶- بهاره شیرعلی

۱۴۵۰۵- لیلالطیفی

۱۴۵۰۴- عسل ابراهیمی

۱۴۵۰۳- سمیرا سلیمان وایق

۱۴۵۰۲- پزمان سلیمی

۱۴۵۱۱- معین قادری نمین

۱۴۵۱۰- سعید کولپوند

۱۴۵۰۹- مصطفی آقایی نزاد

۱۴۵۰۸- مهدی محمودی

۱۴۵۰۷- محمد کوهستان اسکندری

۱۴۵۱۶- مهدی امینی

۱۴۵۱۵- ابازر هادی شایسته

۱۴۵۱۴- پوران ولی زاده

۱۴۵۱۳- فریدون کیانی

۱۴۵۱۲- محمد حیدری

۱۴۵۲۱- فاطمه سنجری

۱۴۵۲۰- مجتبی یعقوبی

۱۴۵۱۹- فاطمه واحدی

۱۴۵۱۸- محمد علی پور

۱۴۵۱۷- سارا نیک مهر

۱۴۵۲۶- زهرا فروزان

۱۴۵۲۵- شاهرخ صفریان

۱۴۵۲۴- حسین پیروزی

۱۴۵۲۳- پویا کامجو

۱۴۵۲۲- حسین حسن زاده

۱۴۵۲۱- مهدی پرنده

۱۴۵۲۰- علی میرزابیگی

۱۴۵۲۹- شهمت حسینی

۱۴۵۲۸- حمیده فلاح رضانی

۱۴۵۲۷- سید حسین ابوترابی

۱۴۵۲۶- حجت نیک بخت

۱۴۵۲۵- میلاد اصغری

۱۴۵۲۴- امیرحسین قدیری

۱۴۵۲۳- محسن رستم نژاد

۱۴۵۲۲- پویا کاشی

۱۴۵۴۱- رامین صحاف امین

۱۴۵۴۰- محمد حسین بنایزدی

۱۴۵۳۹- علیرضا سگوفی راد

۱۴۵۳۸- محمد حسین متدین طوسی

۱۴۵۳۷- محمد صادق بخشوده

۱۴۵۴۶- هاشم اسدپور

۱۴۵۴۵- مجید محمدی

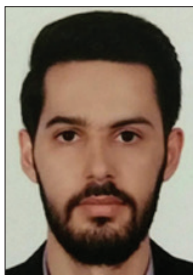
۱۴۵۴۴- رضا قربانی

۱۴۵۴۳- نرگس اکبرزاد

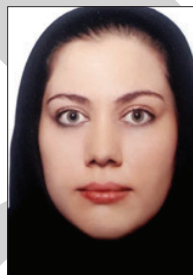
۱۴۵۴۲- محمود محقی

۱۴۵۵۱- محمد رضا فشکی

۱۴۵۵۰- وحید فروغی

۱۴۵۴۹- فرزانه نیک نژاد

۱۴۵۴۸- فاطمه سالاری

۱۴۵۴۷- محمد مهدی حسن پور

۱۴۵۵۶- شبنم بالازاده

۱۴۵۵۵- بهنام بهآبادی

۱۴۵۵۴- بهنام صراف پور

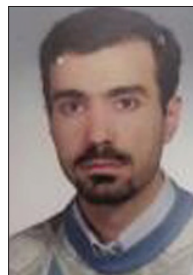
۱۴۵۵۳- سهیلا محمدیه

۱۴۵۵۲- سمانه امیری

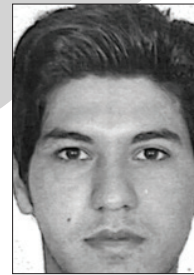
۱۴۵۶۱- محمد محمودی منفرد

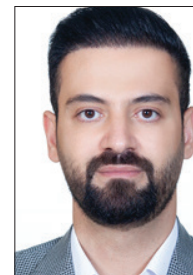
۱۴۵۶۰- سید محمد مدرسی

۱۴۵۵۹- علیرضا میرزازاده

۱۴۵۵۸- شهریار مراحمی

۱۴۵۵۷- حمیدرضا طبرانی راد

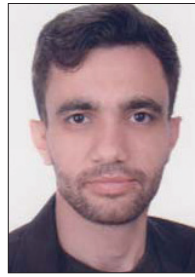

۱۴۵۶۶- زهرا عسگری

۱۴۵۶۵- مهین اسدی اکبری

۱۴۵۶۴- سعید ترکی

۱۴۵۶۳- علی پیراسته

۱۴۵۶۲- شادی کلانتری

۱۴۵۷۱- زهرا جوینده

۱۴۵۷۰- عبدالمجید ایران پور

۱۴۵۶۹- امیرحاجی آقاپور

۱۴۵۶۸- امیرحسان شریعت زاده

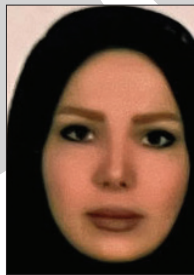
۱۴۵۶۷- امین باقری مجد

۱۴۵۷۶- توحید کاظمی

۱۴۵۷۵- سمیرا میرقادری

۱۴۵۷۴- آزاده احمدی نژاد

۱۴۵۷۳- فاطمه عفتی

۱۴۵۷۲- خسرو حیدری بکتاش

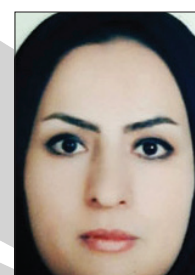
۱۴۵۸۱- مریم نادری پور

۱۴۵۸۰- محمدرضا رمضانی

۱۴۵۷۹- امیرحسین کریمی مهر

۱۴۵۷۸- شهناز فیروزبهر

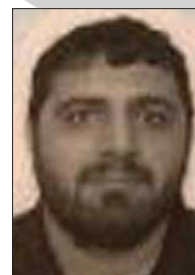
۱۴۵۷۷- فرهنگ دولتی

۱۴۵۸۶- حانیه یوالوایه

۱۴۵۸۵- سمانه قوهستانی

۱۴۵۸۴- امید جوادی

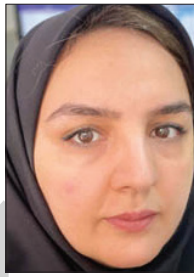
۱۴۵۸۳- حامد چهاردولی

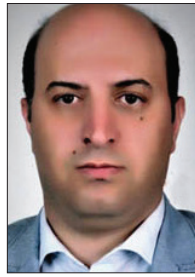
۱۴۵۸۲- سونیا کاکاوندی

۱۴۵۹۱- علیرضا زارعی

۱۴۵۹۰- مهدیه سالاری نژاد

۱۴۵۸۹- بهروز عزیزی

۱۴۵۸۸- محمد ساجدیان

۱۴۵۸۷- مریم مالکی

۱۴۵۹۶- مجتبی شکوهیان

۱۴۵۹۵- علی زرگران

۱۴۵۹۴- محسن میری

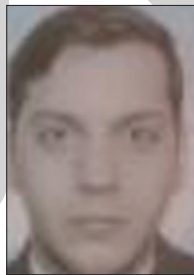
۱۴۵۹۳- الهام حاجی زاده

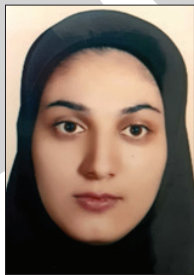
۱۴۵۹۲- علیرضا رضائی

۱۴۶۰۱- نگین مبینی

۱۴۶۰۰- داود شوندی

۱۴۵۹۹- ندا تیموری

۱۴۵۹۸- محمد تقی زاده

۱۴۵۹۷- محمد خوارزمی

۱۴۶۰۶- جاوید قنبری

۱۴۶۰۵- امیرحسین مشگلانی اصفهانی

۱۴۶۰۴- رضا سلیمانی

۱۴۶۰۳- نادیا احمد نژاد

۱۴۶۰۲- پریناز حاجی علی اکبری

۱۴۶۱۱- مهران رحیمی

۱۴۶۱۰- حدیثه السادات موسوی

۱۴۶۰۹- سمیه فرید آق قلعه

۱۴۶۰۸- مهدیه سادات برنده پور

۱۴۶۰۷- مرتضی سمیعی

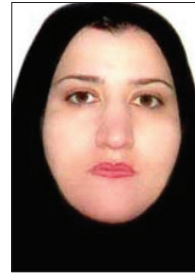
۱۴۶۱۶- مهدی قانع انزابی

۱۴۶۱۵- فرزانه نکونام منفرد

۱۴۶۱۴- سید محمد بخشایش

۱۴۶۱۳- لیلا دعاگوی

۱۴۶۱۲- احسان شہامت

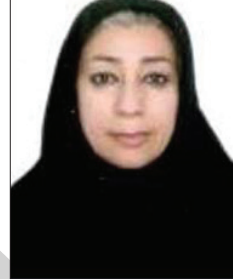
۱۴۶۲۱- فاطمه سعید

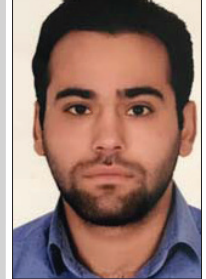
۱۴۶۲۰- محمد بیژنی شریف

۱۴۶۱۹- منصوره عرب خراسانی

۱۴۶۱۸- فریده صالح آبادی

۱۴۶۱۷- علی رفیعی

۱۴۶۲۶- سیدعلی مهرپور

۱۴۶۲۵- رامین راهبان

۱۴۶۲۴- علی سالاری

۱۴۶۲۳- مهدی بروند شیخ السلامی

۱۴۶۲۲- مریم السادات حسینی

۱۴۶۳۱- مریم عرشیان

۱۴۶۳۰- جواد رضایی

۱۴۶۲۹- مرضیه مقدم

۱۴۶۲۸- سعید محمدی

۱۴۶۲۷- مهدی قرابی پور

۱۴۴۴۱- مرتضی دارابی

۱۴۴۴۰- شاهین عسگر پور

۱۴۴۳۹- سید مهران کامروائی

۱۴۴۳۸- معصومه بی جفا

۱۴۴۳۷- سعیده سادات حسینی

دوره‌ی حضوری - آنلاین

Dipl IFR

DIP IFR

ما به افرادی که مایلند دوره آموزشی را به صورت کوتاه مدت و در سطح بین‌الملل آموزش ببینند این دوره را پیشنهاد می‌کنیم. با توجه به لازم‌الاجرا شدن استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در ایران، این دوره و مدرک بین‌المللی آن می‌تواند یکی از امتیازهای بارز و قابل توجه برای کارفرمایان در بازار کار باشد.

روزهای برگزاری: سه‌شنبه عصرها

شروع دوره: ۲۳ خرداد ماه ۱۴۰۲

ساعت برگزاری: ۱۷:۳۰ تا ۲۰:۳۰

مدت دوره: ۵۷ ساعت

شهریه دوره: ۲۸,۸۰۰,۰۰۰ ریال

دوره حضوری-آنلاین آمادگی آزمون کارشناس رسمی دادگستری

درس دوره

حسابداری - مالی و صنعتی

حسابرسی

قوانین و مقررات مالیاتی و مالیات بر ارزش افزوده

قانون دیوان محاسبات، تجارت و سایر قوانین

شنبه تا جمعه

اطلاعات بیشتر و ثبت نام:

www.pact.ir

مدت دوره: ۸۵ ساعت

شهریه دوره: ۵۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال

هشتادویکمین همایش استانداردهای جدید حسابداری ایران (لازم الاجرا)

سه شنبه ۱۴ آذر ماه ۱۴۰۲

ساعت ۱۴ الی ۲۰

www.pact.ir/events

همراه با مراسم ویژه تجلیل از برگزیدگان دومین جشنواره دوسالانه انتخاب کتاب برتر
در حوزه مالی و حسابداری ۱۴.۲

با حضور اساتید برجسته حرفه

دکتر محسن غلامزایی
معاون اجرایی مرکز آموزش
حسابداران خبره

دکتر امیر ابراهیم پورزنگی
مدیر اجرایی سابق مرکز آموزش
حسابداران خبره

دکتر سیده زهرا باقر آذایی
دبیرکل انجمن حسابداران خبره ایران

دکتر ماسان مهرانی
عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

دکتر علی رحمانی
عضو هیئت علمی دانشگاه الزهراء

دکتر مهدی میرزاآهنگر
دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

- ۱- استاندارد شماره ۴۲ حسابداری ایران: اندازه گیری ارزش منصفانه
- ۲- استاندارد شماره ۲۴ حسابداری ایران: صورتهای مالی میان دوره ای
- ۳- استاندارد شماره ۴۳ حسابداری ایران: درآمد عملیاتی با مشتریان
- ۴- استاندارد شماره ۳۵ حسابداری ایران: مالیات بر درآمد
- ۵- استاندارد شماره ۱۶ حسابداری ایران: تسعیر ارز
- ۶- استاندارد شماره ۳۸ حسابداری ایران: ترکیبهای تجاری
- ۷- استاندارد شماره ۳۹ حسابداری ایران: صورتهای مالی تلفیقی

محورهای مورد بحث

شهریه:

۵,۲۰۰,۰۰۰ ریال

Instagram: [pact.ir](https://www.instagram.com/pact.ir) - Telegram: [PACT_ir](https://www.telegram.com/PACT_ir) - www.pact.ir - ۰۲۱-۴۲۲۹۴

دوره حضوری-آنلاین جامع کاربردی حسابداری (از مبتدی تا پیشرفته)

دروس دوره

- _حسابداری مالی ۱
- _حسابداری مالی ۲
- _حسابداری بهای تمام شده
- _قانون مالیات
- _قانون تجارت
- _کاربرد اکسل در حسابداری
- _حسابداری عملی با نرم افزار (کارگاه عملی)

روزهای زوج و فرد

اطلاعات بیشتر و ثبت نام:

www.pact.ir

مدت دوره: ۲۳۶ ساعت

مدرک قابل ترجمه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مدرک مورد تایید دانشگاه صنعت نفت و

انجمن حسابداران خبره ایران

